

BIAŁA KSIĘGA BRANŻY KOMUNIKACJI MARKETINGOWEJ

najlepsze praktyki
i narzędzia przetargowe
w zakupie mediów

Rekomendacje Reklamodawców i Agencji
na podstawie Dialogu Branżowego

sar :

PSMIL
The power of SCM network

Do Dialogu Branżowego dołączyły następujące związki branżowe i organizacje:

Stowarzyszenie Komunikacji
Marketingowej SAR

The logo for SAR (Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej) features the lowercase letters 'sar' in a bold, black, sans-serif font, followed by three red dots.

Polskie Stowarzyszenie Menedżerów
Logistyki i Zakupów PSML

The logo for PSML (Polskie Stowarzyszenie Menedżerów Logistyki i Zakupów) consists of the letters 'PSML' in a bold, black, sans-serif font, with the tagline 'The power of SCM network' in a smaller font below it.

Związek Firm
Public Relations

The logo for ZFPR (Związek Firm Public Relations) features the letters 'ZFPR' in a large, outlined, sans-serif font, followed by a vertical line and the text 'ZWIĄZEK FIRM PUBLIC RELATIONS' in a smaller, black, sans-serif font.

Związek Pracodawców Branży
Internetowej IAB Polska

The logo for IAB Polska (Związek Pracodawców Branży Internetowej) features the letters 'iab' in a bold, black, sans-serif font, with 'polska' in a smaller, red, sans-serif font to its right.

Międzynarodowe
Stowarzyszenie Reklamy

The logo for IAA Polska (Międzynarodowe Stowarzyszenie Reklamy) features the letters 'IAA' in a bold, black, sans-serif font, with 'POLSKA' in a smaller, black, sans-serif font below it.

Organizacja Firm Badania
Opinii i Rynku

The logo for OFBOR (Organizacja Firm Badania Opinii i Rynku) features the letters 'OFBOR' in a bold, blue, sans-serif font, with the tagline 'Organizacja Firm Badania Opinii i Rynku' in a smaller, blue, sans-serif font below it.

AMS S.A.

The logo for AMS S.A. features the lowercase letters 'ams' in a bold, red, sans-serif font.

Klub Agencji
Eventowych SAR

The logo for Klub Agencji Eventowych SAR features a black square with a white graphic element, followed by the text 'Klub Agencji Eventowych' in a small, black, sans-serif font.

Stowarzyszenie Branży
Eventowej

The logo for SBE (Stowarzyszenie Branży Eventowej) features the letters 'SBE' in a bold, black, sans-serif font, with the tagline 'STOWARZYSZENIE BRANŻY EVENTOWEJ' in a smaller, black, sans-serif font to its right.

Klub Producentów
Reklamowych SAR

The logo for Klub Producentów Reklamowych SAR features the letters 'K' and 'PR' in a bold, black, sans-serif font, with the tagline 'KLUB PRODUCENTÓW REKLAMOWYCH' in a smaller, black, sans-serif font above the 'K'.

Polski Klub Brandingu SAR

The logo for Polski Klub Brandingu SAR features a black square with a white graphic element, followed by the text 'Polski Klub Brandingu' in a bold, black, sans-serif font.

Stowarzyszenie Organizatorów
Incentive Travel

The logo for SOIT (Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel) features the letters 'SOIT' in a bold, blue, sans-serif font, with the tagline 'STOWARZYSZENIE ORGANIZATORÓW INCENTIVE TRAVEL' in a smaller, blue, sans-serif font to its right.

Konfederacja Lewiatan

The logo for Konfederacja Lewiatan features a stylized 'L' in a bold, black, sans-serif font, with the word 'LEWIATAN' in a smaller, black, sans-serif font below it.

Meeting Planner

The logo for MeetingPlanner.pl features a red circular icon with a white clock face, followed by the text 'MeetingPlanner.pl' in a bold, black, sans-serif font, and the tagline 'Wiedza - Narzędzia - Społeczność' in a smaller, black, sans-serif font below it.

Patron medialny:

The logo for MMP (Patron medialny) features the letters 'MMP' in a bold, black, sans-serif font, with a red circle to the right of the 'P'.

Organizacje biorące udział w Dialogu Branżowym 24 listopada 2017 podpisały dokument deklaracji:

„Jako uczestnicy Dialogu Branżowego Reklamodawców i Agencji **przyjmujemy dokument Białej Księgi** Branży Komunikacji Marketingowej **jako rekomendację nowych standardów i dobrych praktyk** dla rynku komunikacji w Polsce i **deklarujemy jego promocję w środowisku i wśród swoich członków**”.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
Jak powstał manual przetargowy?	4
Po co manual przetargowy?	5
Dla kogo?	5
WPROWADZENIE: JAK JEST TERAZ?	6
Jaki model przetargu dominuje dzisiaj w Polsce?	8
Koszty przygotowania ofert (strategicznych, kreatywnych i cenowych) w obecnym modelu przetargu	9
CO MOŻEMY RAZEM ZMIENIĆ?	10
Standardowe Etapy Procesu Zakupowego	11
Przed przetargiem. 1 etap: Analiza Potrzeb i określanie Celów Biznesowych	12
Budowanie wiedzy o rynku dostawców komunikacji marketingowej. 2 etap: Analiza Rynku Dostawców i opcjonalnie Zapytanie o Informację RFI (Request for Information)	15
Zapytanie o Informację – RFI (Request For Information)	16
Umowy o Zachowaniu Poufności w przetargach – NDA (Non Disclosure Agreement)	18
Właściwy etap przetargu. Analiza Rynku Rozwiązań i modele przetargów w komunikacji marketingowej	18
Rekomendowane modele przetargów w komunikacji marketingowej	20
Brief przetargowy	24
Komunikacja w przetargach i dostępność Klienta na etapie przetargu. Brief oraz spotkania Debriefingowe i sesje kierunkowe	25
Znajomość uczestników przetargu: rekomendacje dotyczące przekazania liczby i nazw Agencji biorących udział w Zapytaniu o Rozwiązanie RFP (Request For Proposal) lub w Zapytaniu o Ofertę RFQ (Request For Quotation)	26
Minimalny czas i szczegółowy harmonogram przetargu	26
Zespół Oceniający w przetargu	27
Kryteria Oceny w przetargu	28
Umowa na etapie przetargu	28
Terminy płatności i koszt pieniądza w czasie	29
Opłata dla Agencji za udział w przetargu	30
Informacje zwrotne po zakończeniu przetargu	32

REKOMENDACJE ORAZ WZORY DOKUMENTÓW I NARZĘDZIA PRZETARGOWE:

PRZETARG MEDIOWY	33
Wprowadzenie	34
Po co to robimy?	34
Budowanie wiedzy o rynku dostawców w kategorii Media	37
Zapytanie o Informację – RFI (Request for Information) w kategorii Media	37
Rekomendowane modele przetargów w kategorii Media	38
Ochrona praw autorskich w przetargu	50
Potwierdzanie uczestnictwa w przetargu i zasady dopraszania Agencji w trakcie przetargu	51
Prawidłowe kosztorysowanie w kategorii Media i zasady odpowiedzialnej współpracy ..	51
Dobre Praktyki Audytu Mediowego	62
Kryteria i wagi ocen w przetargach mediowych	62
Opłata za udział w przetargu mediowym	63
Terminy płatności i koszt pieniądza w czasie	64
Dodatkowe wytyczne	66
Słownik pojęć w kategorii Media	66
INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE	67
Sylwetki Autorów i Ekspertów Dialogu Branżowego	68

WSTEP

JAK POWSTAŁ MANUAL PRZETARGOWY?

Dwie organizacje branżowe reprezentujące środowisko zakupowe oraz rynek komunikacji marketingowej: Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej **SAR** oraz Polskie Stowarzyszenie Menedżerów Logistyki i Zakupów **PSML** rozpoczęły w 2015 roku **Dialog Branżowy Reklamodawców i Agencji** z udziałem najbardziej doświadczonych praktyków i ekspertów oraz przy wsparciu organizacji branżowych:

ZFPR – Związek Firm Public Relations

IAB Polska – Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska

IAA Polska – Międzynarodowe Stowarzyszenie Reklamy

OFBOR – Organizacja Firm Badania Opinii i Rynku

KAE – Klub Agencji Eventowych SAR

SBE – Stowarzyszenie Branży Eventowej

KPR – Klub Producentów Reklamowych SAR

PKB – Polski Klub Brandingu SAR

SOIT – Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel

Konfederacja Lewiatan.

Celem Dialogu Branżowego było stworzenie platformy wymiany wiedzy i oczekiwań obu stron oraz opracowanie najlepszych standardów zakupowych i przetargowych w kategoriach marketingowych, mając na uwadze równość i partnerstwo biznesowe stron oraz najwyższą możliwą efektywność w zakupach marketingowych.

Dialog objął cykl spotkań edukacyjnych i strategicznych:

- grudzień 2015–styczeń 2016 – spotkania inicjujące projekt;
- kwiecień 2016 – oficjalne otwarcie dialogu – spotkanie strategiczne;
- kwiecień–wrzesień 2016 – spotkania etapu strategicznego;
- październik 2016–październik 2017 – 40 spotkań w 8 obszarach tematycznych: media, komunikacja digital i full service, komunikacja PR, branding, eventy, incentive travel oraz produkcja filmów reklamowych;
- wrzesień 2018–maj 2019 – spotkania z udziałem Reklamodawców i Agencji Badawczych zrzeszonych w Organizacji Firm Badania Opinii i Rynku dotyczące 9. obszaru – badania.

Uczestnicy Dialogu i autorzy Manuala Przetargowego:

- 78 ekspertów Dialogu z Działów Zakupów, Marketingu i Agencji – ich sylwetki znajdziesz na końcu dokumentu;
- 41 firm reprezentujących branże: FMCG, farmaceutyka, bankowość, ubezpieczenia, media i rozrywka, telekomunikacja, transport/przemysł;
- 220 uczestników spotkań otwartych.

PO CO MANUAL PRZETARGOWY?

Manual został stworzony z myślą o codziennych zadaniach Działów Zakupów, Marketingu oraz Agencji. Celem opracowania jest ułatwienie procesów zakupowych i przetargów na usługi i produkcję komunikacji marketingowej. Manual zawiera opis najbardziej efektywnych praktyk oraz szczegółowe **wskazówki i wzory dokumentów przetargowych dla 9 kategorii marketingowych: media, komunikacja digital i full service, komunikacja PR, branding, eventy, incentive travel, produkcja filmów reklamowych oraz badania.**

Biała Księga to opis dobrych praktyk i rekomendacji dla efektywnej i partnerskiej współpracy.

Możesz sięgnąć tylko po wybrane rozdziały, zagadnienia czy wzory dokumentów. Każda rekomendacja Białej Księgi jest kompletna, możesz zastosować ją samodzielnie lub – dla lepszych rezultatów – razem z pozostałymi wytycznymi. **Stosowanie rekomendacji Białej Księgi w części lub całości pozostaje do indywidualnej i samodzielnej decyzji Klientów i Agencji.**

DLA KOGO?

- Dla Działów Zakupów i Marketingu, które realizują przetargi reklamowe i poszukują optymalnych oraz innowacyjnych rozwiązań w relacji jakość–cena.
- Dla Agencji, które chcą w skuteczny sposób odpowiadać na potrzeby Klientów, rozumieć ich cele, stosowane w przetargach narzędzia i procedury biznesowe.
- Dla doświadczonych w zakupach i w marketingu, którzy chcą nabyć nowe kompetencje lub poszerzyć posiadane o perspektywę rynku zakupowego i reklamowego.
- Dla początkujących w zakupach i w marketingu, którzy chcą poznać efektywne praktyki przetargowe i modele biznesowe w poszczególnych kategoriach marketingowych.
- Dla obu środowisk, aby ograniczyć czas i koszty przetargów.

WPROWADZENIE: JAK JEST TERAZ?

Najczęstsze modele przetargów
i koszty branży

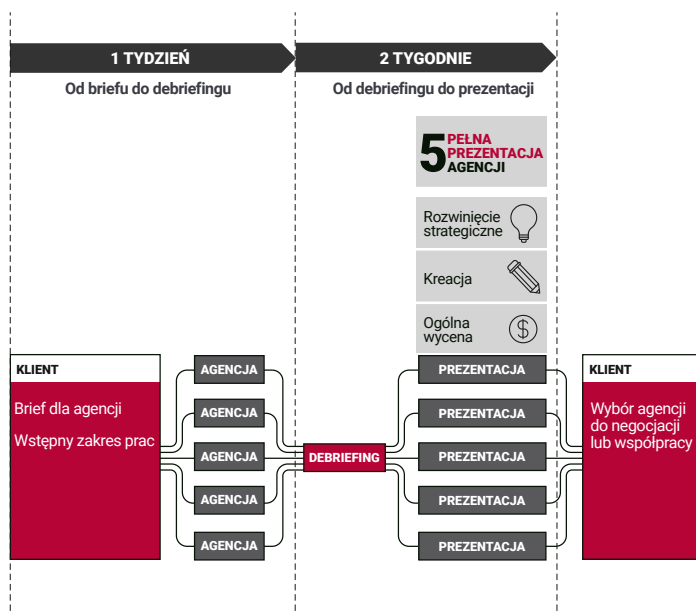
Kryzys rynków finansowych w 2007 roku oraz skala makroekonomiczna kryzysów gospodarczych zwiększyły koncentrację na optymalizacji kosztów – już nie tylko zakupu produktów, ale także usług, w tym komunikacji marketingowej.

Analizy prowadzone przez Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR wykazały, że poszukiwanie optymalizacji procesów i oszczędności nie poprawiło jednak efektywności współpracy Reklamodawców z Agencjami:

- Według monitoringu prowadzonego przez SAR **liczba przetargów reklamowych w 2016 roku wyniosła 655**. (Źródło: Portal Przetargowy prowadzony przez SAR oraz przetargi wg Monitoringu Mediów, odnotowane w mediach).
- Łączny **koszt przygotowania ofert merytorycznych i komercyjnych (projektów i materiałów reklamowych) w tych 655 przetargach w roku 2016 wyniósł dla Agencji 135 912 500 zł netto**. (Źródło: Badanie przeprowadzone przez SAR, wrzesień 2016, wśród 98 agencji członkowskich). Koszty Reklamodawców w przetargach nie są zbadane, ale z opinii Klientów wynika, że przetarg to także istotna inwestycja dla marki. Zaangażowanie zespołów Marketingu i Zakupów istotnie obciąża koszty wewnętrzne firmy, a samo przeprowadzenie przetargu nie gwarantuje, że uda się pozyskać wartościową ofertę i wybrać najlepszego partnera do kilkuletniej współpracy.
- Dodatkowo **średnio 20% przetargów kończy się bez rozstrzygnięcia** i wyłonienia partnera do współpracy. (Źródło: jw.)
- **Koszty przygotowania przetargów obciążają wszystkich uczestników rynku reklamowego, zarówno Agencje, jak i Reklamodawców**, ponieważ tak jak każdy koszt w przedsiębiorstwie muszą być skompensowane w ostatecznym bilansie firmy, co przekłada się na cenę usług dla Reklamodawców.
- **Przetarg reklamowy, inaczej niż postępowania w większości kategorii zakupowych, wymaga od Agencji opracowania wielu zadań przetargowych** (strategicznych, kreatywnych) i nie dotyczy jedynie złożenia oferty cenowej na usługi. **Wykonanie zadań do przetargu generuje koszty wewnętrzne (zespołu) oraz zewnętrzne** Agencji, które są kompensowane w cenie usług.
- **Przetarg reklamowy to także istotne koszty dla Klienta** – należy uwzględnić zaangażowanie wieloosobowych zespołów Marketingu i Zakupów na potrzeby **przygotowania przetargu, dokumentów, Briefów oraz czas poświęcony na spotkania Debriefingowe i prezentacje Agencji, a także czas niezbędny na analizę i ocenę ofert oraz koszty wdrożenia nowego partnera w ramach rozpoczętej współpracy**.
- Obu stronom relacji biznesowej brakuje **świadomości korzyści biznesowych wynikających ze stosowania standardów**.
- **Polskim dostawcom i zleceniodawcom brakuje długoletniego doświadczenia w stosowaniu efektywnych kosztowo standardów biznesowych** – polski rynek jest nadal „młody” (transformacja ustrojowa i rozwój wolnego rynku po 1989 roku).

To wszystko sprowadza się do jednego wniosku: że **nieefektywne procesy przetargowe zwiększają koszty branży, zarówno Agencji, jak i Reklamodawców**.

Jaki model przetargu dominuje dzisiaj w Polsce?

📌 kliknij i przytrzymaj

Ogólne informacje otrzymuje najczęściej 5 Agencji. Ograniczony czas i brak możliwości weryfikacji powstałych koncepcji z Klientem na wstępnym etapie oraz fakt, że wszystkie zaangażowane podmioty pracują do końca procesu, powodują, że:

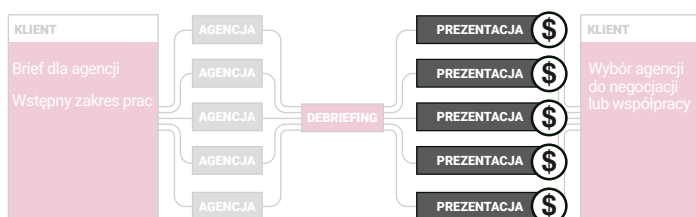
- Wynik prac 5 Agencji nie gwarantuje „trafienia w tarczę” – rozwiązania i pomysły Agencji mogą dalece odbiegać od oczekiwań Klienta, ponieważ przetarg nie umożliwiał ich weryfikacji przez Klienta aż do końcowej prezentacji.
- Koszty całego procesu dotyczą wszystkich 5 zaangażowanych do końca Agencji, włączając w to zespół Klienta, który weryfikuje 5 złożonych propozycji i ofert.
- Na prezentację końcową gotowe rozwiązania komunikacyjne (projekty kreatywne opracowane dla pomysłów strategicznych – często kilka linii kreatywnych) przynoszą wszystkie Agencje, choć zostanie wybrane tylko jedno rozwiązanie reklamowe i tylko jedna Agencja zostanie zaproszona do współpracy. Pomysły strategiczne i projekty kreatywne tworzone przez Agencje są głównym kosztem przetargu – wymagają wielogodzinnego zaangażowania zespołów Agencji i często kosztów zewnętrznych (animacje, udźwiękowienie, rysunki, makiety).

Koszty przygotowania ofert (strategicznych, kreatywnych i cenowych) w obecnym modelu przetargu:

🔍 kliknij i przytrzymaj

RFP i RFQ razem
41 500 PLN x 5 agencji

💰 = 207 500 zł

Łączny koszt 655 przetargów w roku 2016 to 135 912 500 zł

Roczne koszty branży (po stronie Agencji) w tak prowadzonych procesach przetargowych są szacowane na 135 912 500 zł, które finalnie (bilansowane w kosztach firmy) podwyższają ceny usług komunikacji marketingowej.

Koszty Reklamodawców w przetargach nie są zbadane, ale z opinii Klientów wynika, że przetarg to także istotna inwestycja dla marki. Po stronie kosztów Reklamodawcy należy uwzględnić zaangażowanie wieloosobowych zespołów Marketingu i Zakupów na potrzeby przygotowania przetargu, dokumentów, Briefów oraz czas poświęcony na spotkania Debriefingowe i prezentacje oferentów, a także czas niezbędny na analizę i ocenę ofert oraz koszty wdrożenia nowego partnera w ramach rozpoczętej współpracy. Jednocześnie przeprowadzenie przetargu nie gwarantuje, że uda się pozyskać wartościową ofertę i wybrać najlepszego partnera do kilkuletniej współpracy.

To wszystko sprowadza się do wniosku, że koszty nieefektywnych procesów przetargowych obciążają Agencje i Klientów i nie wspierają poszukiwania szans rynkowych oraz efektywności współpracy.

CO MOŻEMY RAZEM ZMIENIĆ?

Czyli standardy i dobre praktyki
w zakupach marketingowych

Poniżej prezentujemy wypracowane podczas Dialogu Branżowego najważniejsze rekomendacje dla partnerskiej i efektywnej współpracy Reklamodawcy z Agencją w postaci wytycznych, narzędzi, modeli przetargowych i wzorów dokumentów do wykorzystywania przez obie strony.

Możesz sięgnąć tylko po wybrane rozdziały, zagadnienia czy wzory dokumentów. Każda rekomendacja Białej Księgi jest kompletna, możesz zastosować ją samodzielnie lub – dla lepszych rezultatów – razem z pozostałymi wytycznymi. **Stosowanie rekomendacji Białej Księgi w części lub całości pozostaje do indywidualnej i samodzielnej decyzji Klientów i Agencji.**

Standardowe Etapy Procesu Zakupowego

Proces Zakupowy to wielostopniowa selekcja dostawców – podstawowe narzędzie do efektywnego i optymalnego kwalifikowania i wyboru dostawcy.

Celem Procesu Zakupowego jest:

- **wybór grupy potencjalnych dostawców** spełniających oczekiwania biznesowe i wymogi wynikające z zarządzania ryzykiem przez spółkę;
- **zidentyfikowanie dostawców**, których poprosimy o złożenie szczegółowych ofert handlowych.

Najczęściej stosowane Etapy Procesu Zakupowego:

- Zapytanie o Informację RFI – Request for Information
- Zapytanie o Rozwiązanie RFP – Request for Proposal
- Zapytanie o Ofertę / Zapytanie Ofertowe RFQ – Request for Quote.

Należy pamiętać, że nie zawsze musimy przechodzić przez wszystkie wymienione powyżej etapy, a to, jakie narzędzia zastosujemy, zależy od indywidualnej decyzji, warto jednak, by uwzględniała ona m.in.:

- kompletność opisu potrzeby biznesowej, zakresu prac, specyfikacji;
- charakter konkretnego zapotrzebowania:
 - ✓ zakup standardowy czy powtarzalny;
 - ✓ nowy produkt, nowa usługa;
- sytuację na rynku dostawców:
 - ✓ konieczność zmiany dostawcy, rezygnacja ze współpracy z obecną Agencją;
 - ✓ nowi dostawcy na rynku;
 - ✓ konieczność weryfikacji ryzyk lub szans rynkowych;
 - ✓ potrzeba wiedzy o nowych, innowacyjnych rozwiązaniach.

Poniżej prezentujemy ogólny schemat Procesu Zakupowego, zwracając uwagę, że odpowiednie przygotowanie do przetargu (przed wyjściem na rynek) jest kluczowe dla wyników zapytania.

Jak wygląda rekomendowany model Procesu Zakupowego?

🔍 kliknij i przytrzymaj

W poniższych akapitach znajduje się opis wzorcowego Procesu Zakupowego, adekwatnego dla komunikacji marketingowej, z podziałem na rekomendowane praktyki, czynności i narzędzia.

Przed przetargiem

1 etap: Analiza Potrzeb i określanie Celów Biznesowych

🔍 kliknij i przytrzymaj

Zarówno Klienci, jak i Agencje angażują w przetarg mnóstwo czasu i pieniędzy, nie zawsze jednak uzyskują to, czego oczekiwali.

Przetarg nie jest skutecznym rozwiązaniem na każde wyzwanie marketingowe, biznesowe czy kosztowe, i nie może być tak traktowany. Jeśli będzie miał wady, niewykluczone, że przyniesie bezproduktywne rozwiązania, generując koszty po stronie Agencji i Klienta, a wybór najlepszego partnera do współpracy czy rozwiązania nadal nie będzie możliwy.

Nieetyczne jest organizowanie przetargu wyłącznie w celu zebrania (od Agencji w nim rywalizujących) danych na temat: rynku dostawców, cen, informacji o konsumentach, komunikacji konkurencji, specjalistycznych ekspertyz, badań i koncepcji. Możemy do tego celu wykorzystać inne dostępne narzędzia i ograniczyć koszty obu stron.

Głównym celem każdego przetargu powinien być wybór partnera i podjęcie z nim współpracy.

Najczęściej spotykane powody przetargu na komunikację marketingową to:

- potrzeba zakupu nowej usługi, nierealizowanej dotychczas przez Klienta,
- zbliżająca się data wygaśnięcia obecnej umowy i potrzeba weryfikacji rynku rozwiązań/cen,
- decyzja Klienta o konsolidacji lub dywersyfikacji zleczanych dotychczas usług,
- niezadowolające wyniki współpracy z obecną Agencją,
- poszukiwanie efektywniejszych rozwiązań dla komunikacji marketingowej,
- dowolny inny powód zakończenia współpracy zgłaszany przez obecnego dostawcę lub Klienta.

Jeżeli Klient jest niezadowolony ze współpracy z obecną Agencją i z tego powodu rozważa przetarg, warto, aby najpierw określił przyczyny nieefektywnej współpracy. Sama wymiana partnera na innego, bez weryfikacji celów i kryteriów zmiany, zajmie czas i wygeneruje koszty przetargu, ale nie naprawi sytuacji. Ponieważ komunikacja marketingowa powstaje w wyniku ścisłej współpracy Klienta (jakość Briefu) i Agencji (jakość odpowiedzi na Brief), warto sprawdzić przed rozpisaniem przetargu, czy sam sposób dotychczasowej współpracy nie jest powodem braku spodziewanych rezultatów. Może to być np. wadliwy tryb realizacji umowy, ograniczony dostęp stron do niezbędnych informacji, słaba jakość komunikacji pomiędzy Klientem i Agencją, ciągła presja czasu, słabe zarządzanie czasem lub procesem, brak decyzyjnych osób na poszczególnych etapach tworzenia strategii i kreacji komunikacji, co powoduje cofanie się do wcześniejszych etapów w procesie tworzenia komunikacji. Znacznie szybszym i skuteczniejszym rozwiązaniem niż przetarg i wymiana partnera może się okazać modyfikacja sposobu współpracy z dotychczasową Agencją, połączona z ewentualną wymianą zespołu po jednej lub obu stronach.

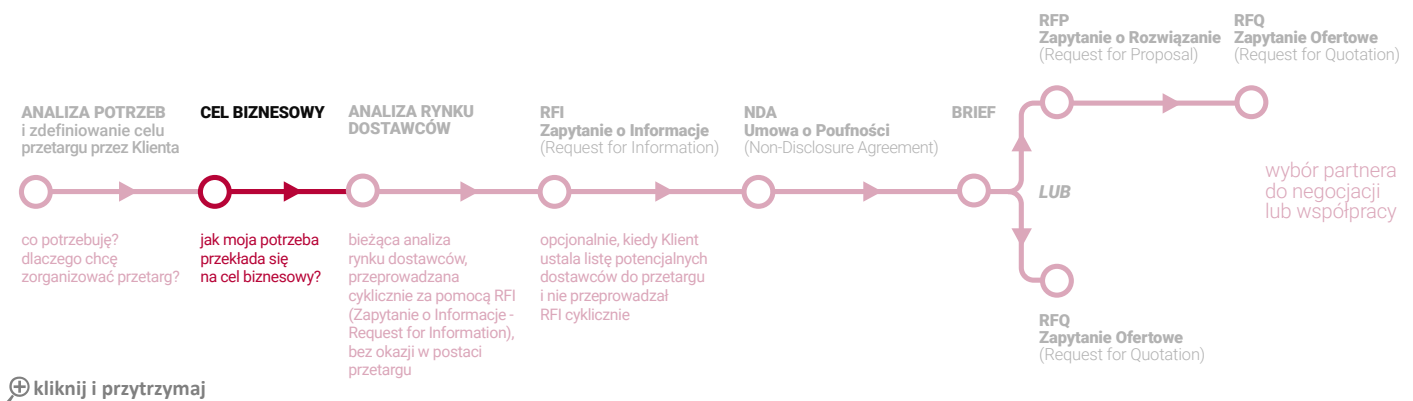
Z tych powodów Klientów i Agencje zachęca się do stałego i dokładnego analizowania współpracy i jej wyników. Rekomenduje się, aby przynajmniej raz w roku Klienci i Agencje dokonywali ilościowych, jakościowych i finansowych ocen współpracy.

Poszukiwanie nowej Agencji, a następnie wdrażanie jej w zakres obowiązków, transfer wiedzy dotyczący dotychczasowej komunikacji, marki, sprzedaży to również czasochłonny i przez to kosztowny proces. Z doświadczeń firm z całego świata wynika, że zdarzają się niewłaściwe lub zbędne zmiany partnera. Doświadczenie pokazuje również, że trwałe relacje, połączone z długofalową strategią marki i komunikacji sprzyjają realizacji celów biznesowych marki (polskie przykłady to nagradzane za efektywność, wieloletnie platformy komunikacji marek takich jak Play, Bank ING, PKO BP).

To wszystko skłania każdorazowo do zastanowienia się przed podjęciem decyzji o uruchomieniu przetargu. Powodów ogłoszenia przetargu może być wiele. Ważne, by Klient miał jasność co do oczekiwanego rezultatu.

Kluczowe przed decyzją o przetargu jest zatem zdefiniowanie przez Klienta celu i zakresu przetargu oraz uzgodnienie ich ze wszystkimi zainteresowanymi wewnątrz firmy, zwłaszcza z osobami, które są zaangażowane w podejmowanie ostatecznych decyzji.

Następnym krokiem w Procesie Zakupowym jest określenie przez Klienta swojej potrzeby oraz celu biznesowego, tzn.: jakie konkretnie efekty chce osiągnąć poprzez zakup konkretnej usługi i/lub produktu.

Analiza Potrzeb Biznesowych to zatem pierwszy etap każdego Procesu Zakupowego, kiedy Klient szczegółowo definiuje swoją Potrzebę Biznesową oraz rezultat, cel, który chce osiągnąć, kupując określoną usługę czy rozwiązanie. Rezultat zakupu powinien się odnosić do celów strategicznych i operacyjnych firmy i jeżeli to możliwe, powinien być mierzalny (np. dotarcie z komunikatem do określonego procenta grupy docelowej, zwiększenie udziału w rynku itp.).

Zamiar konkretnego zakupu – wybór Agencji – powinien być oparty na jej potencjale realizacji tego mierzalnego celu – jest to podstawowe kryterium poprawności wyboru. Nie oceniamy jedynie, czy tanio kupiliśmy daną usługę czy produkt, ale czy było to najlepsze rozwiązanie dla osiągnięcia zdefiniowanego celu biznesowego. Należy także ustalić szczegółowe wymagania, jakie powinna spełnić zwycięska oferta. Pomocna może okazać się lista kryteriów oceny wraz z wagami, które powinny być bezpośrednio powiązane z priorytetami Klienta, określonymi na początku Procesu Zakupowego w postaci celów biznesowych. Przetarg nie jest okazją do wyklarowania i uzgodnienia potrzeb czy celów Klienta. **Szczegółowe zasady przetargu, cele biznesowe, treść Briefu, kryteria oceny i ich wagi powinny zostać zatwierdzone przez wszystkie odpowiedzialne osoby wewnątrz firmy jeszcze przed przedstawieniem ich rywalizującym Agencjom.**

Rekomenduje się podawanie Agencjom informacji o przyczynach rozpisania przetargu, podobnie jak przekazanie celów biznesowych, wymagań oraz kryteriów i wag ocen.

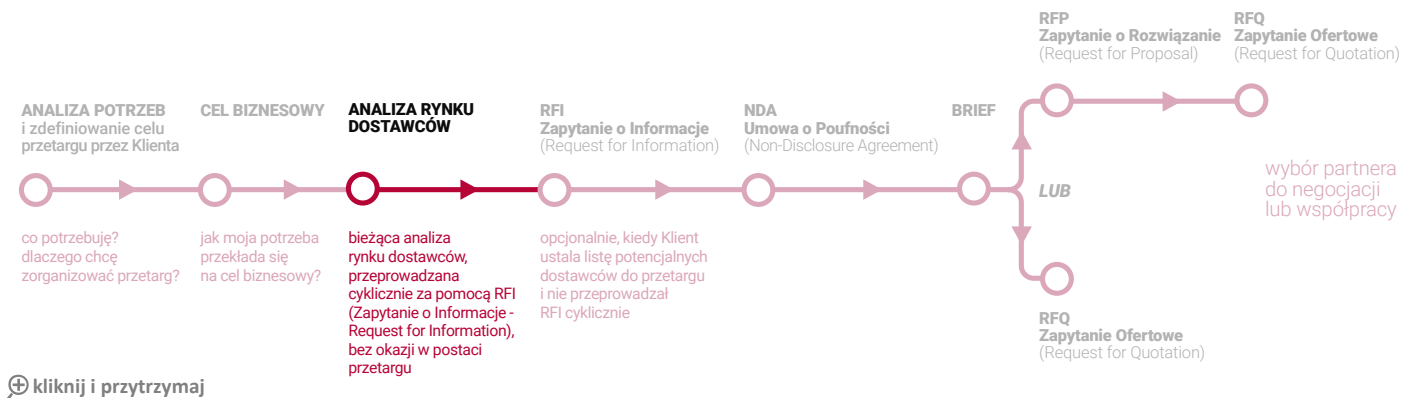
Czasami ogłoszenie przetargu wynika z podjętej już przez Klienta decyzji o zakończeniu współpracy z obecną Agencją. W takiej sytuacji w interesie obu stron leży, aby Klient uzmysłowił Agencji, że nie ma najmniejszego sensu, aby brała ona udział w przetargu i ponosiła koszty przygotowania ofert merytorycznych i cenowych. Zdarza się także, że sama Agencja, znając decyzję Klienta, nie wyrazi chęci uczestnictwa w rywalizacji.

Rekomenduje się, aby przy każdym przetargu Klient poinformował zaproszone Agencje, czy obecna Agencja bierze udział w rywalizacji. Jeżeli Klient nie ma zastrzeżeń do współpracy z obecną Agencją i faktycznie chce z nią kontynuować współpracę, nie powinien organizować przetargu.

Na koniec pierwszego etapu Klient powinien odpowiedzieć sobie jeszcze na pytanie o formułę współpracy z przyszłym partnerem. Czy decyduje się na jednego dostawcę dla danego zakresu prac, projektu, czy będzie go realizować z kilkoma Agencjami? Po podjęciu decyzji o modelu współpracy Reklamodawca przechodzi do kolejnego etapu.

Budowanie wiedzy o rynku dostawców komunikacji marketingowej

2 etap: Analiza Rynku Dostawców i opcjonalnie Zapytanie o Informację RFI (Request for Information)

🔍 kliknij i przytrzymaj

Analiza Rynku Dostawców pozwala wybierać do współpracy lub do przetargu podmioty najlepiej dopasowane do celów biznesowych Reklamodawcy przy jak najmniejszym koszcie dla obu stron.

Na tym etapie Klient zadaje sobie pytanie, czy ma dobre i aktualne rozeznanie o firmach oferujących interesujące go produkty, usługi czy rozwiązania, czy wie, kogo zaprosić do rozmów.

W przypadku branży reklamowej (czy marketingowej) potencjalnymi źródłami dla budowania wiedzy o dostawcach i samych usługach marketingowych mogą być:

- bazy wiedzy prowadzone przez stowarzyszenia zrzeszające Agencje,
- konkursy branżowe,
- media branżowe, prowadzone przez nich newslettery i rankingi.

Rekomendowane źródła dla budowania wiedzy o dostawcach w poszczególnych kategoriach reklamowych (marketingowych) znajdziesz w każdym z 9 rozdziałów dotyczących bezpośrednio przetargów na: komunikację full service, digital, PR, media, branding, eventy, incentive travel, produkcję filmów reklamowych oraz badania.

W Polsce każde ze stowarzyszeń branżowych, które zrzesza Agencje o różnym profilu działalności, publikuje dane na temat rynku Agencji i ich osiągnięć. Stowarzyszenia prowadzą również rankingi konkursów branżowych, które oceniają: efektywność komunikacji, kreatywność, innowacyjność itp.

W stowarzyszeniach branżowych znajdziesz:

- **Wyszukiwarka i Portfolio SAR** www.portfolio.skmsar.org – zawiera prezentacje Agencji (mediowych, digitalowych, full service, eventowych, brandingowych) z możliwością ich wyszukiwania według branż, kompetencji, kategorii komunikacji, nagród itp.;
- **Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska** www.iab.org.pl – dane na temat rynku i Agencji digital;
- **Związek Firm Public Relations ZFPR** www.zfpr.pl – dane na temat rynku i Agencji PR;
- **Organizacja Firm Badania Opinii i Rynku OFBOR** www.ofbor.pl – dane na temat Agencji Badawczych i rynku badań w Polsce. OFBOR jest związkiem pracodawców skupiającym wyłącznie certyfikowane Agencje Badawcze.

Wiele firm o dużym budżecie zakupowym ma w zespole osobę prowadzącą analizę rynku dla wybranych kategorii zakupowych na bieżąco, w sposób ciągły. Dokonuje ona prekwalfikacji dostawców, rekomendacji firm do przetargu i wówczas dodatkowy etap selekcji podmiotów z rynku nie jest konieczny – Klient korzysta z wewnętrznej bazy preferowanych dostawców. Jeśli spółka nie prowadzi Analizy Rynku Dostawców w sposób cykliczny, wówczas rekomenduje się zastosowanie Zapytania o Informację RFI (Request for Information), ukierunkowanego na konkretny przetarg w celu ustalenia listy najbardziej odpowiednich firm do planowanego przetargu.

Zapytanie o Informację – RFI (Request For Information)

Pozwala uzyskać aktualne informacje na temat Agencji i pomaga zrealizować dwa cele:

- selekcję podmiotów, które Klient zaprosi do konkretnego przetargu;
- budowanie lub uzupełnianie wiedzy o rynku dostawców (w sposób ciągły, cykliczny) do wykorzystania w przyszłych przetargach.

Zapytanie o Informację wysyłane do Agencji często rozumiane jest jako proces selekcji podmiotów do konkretnego przetargu, dlatego rekomenduje się, aby Klient informował Agencję, jaki jest cel takiego zapytania. Klient może zaprosić do etapu RFI dowolną liczbę Agencji. W praktyce liczba ta będzie ograniczona możliwościami rzetelnej analizy przez Klienta wszystkich zebranych odpowiedzi (rekomendujemy automatyzację tego procesu).

Jeśli Klient posiada wiedzę o rynku i chce zastosować RFI jako etap selekcji Agencji do planowanego konkretnego przetargu, może ograniczyć liczbę Agencji, do których kieruje Zapytanie o Informację, do tych, które w jego ocenie będą w stanie sprostać oczekiwaniom w tym konkretnym przetargu.

Zapytanie o Informację to pierwsza selekcja potencjalnych partnerów.

Kluczowe elementy na tym etapie to:

- ustalenie listy pytań,
- zdefiniowanie kryteriów wyboru firm do dalszego etapu.

Wskazane jest, aby Dział Zakupów ustalał te elementy z wewnętrznym partnerem biznesowym (dział marketingu, sprzedaży, prezes itp.).

Pamiętajmy, że celem Zapytania o Informację jest uzyskanie podstawowych danych biznesowych (finansowo-handlowych), dlatego pytania powinny dotyczyć firmy i jej działalności, a nie konkretnego rozwiązania. Najlepiej, aby pytania były więc generyczne, a **przygotowanie odpowiedzi na Zapytanie o Informację RFI nie było kosztotwórcze dla dostawców.**

Najczęściej pytania w RFI dotyczą podstawowych informacji o firmie: profil działalności, udziałowcy, właściciele, KRS, standing finansowy (bilans, RZiS), posiadane certyfikaty i nagrody, kadra ekspertów, najciekawsze projekty i osiągnięcia w interesującym nas obszarze, baza klientów, potencjał produkcyjny, posiadane technologie, rozwiązania, narzędzia, wsparcie posprzedażowe itp.

Te ogólne pytania nie stanowią najczęściej tajemnicy handlowej i w związku z tym nie wymagają wcześniejszego podpisywania umowy o zachowanie poufności (NDA – Non-Disclosure Agreement). Konieczność taka powstaje, jeżeli jedno z zadawanych pytań dotyczy elementu przewagi konkurencyjnej czy tajemnicy handlowej firmy, np. pytanie o strukturę klientów Agencji, często istotne dla Reklamodawców, gdyż pozwala określić ewentualne ryzyko finansowe upadłości dostawcy, jeżeli stabilność Agencji zależy od współpracy głównie z jedną spółką.

Warto pamiętać, że w sektorze komunikacji marketingowej Agencje prowadzą i stale aktualizują swoje **portfolio prac (Credentials)**, które zawiera aktualne informacje na temat zrealizowanych kampanii lub projektów reklamowych, dając tym samym pogląd na temat kompetencji Agencji, jej doświadczenia, nagród i osiągnięć. Takie portfolio prac Agencji często stanowi uzupełnienie Zapytania o Informację lub może je poprzedzać, będąc podstawą do wyłonienia listy Agencji, do których dopiero skierowane zostaną szczegółowe pytania zawarte w RFI. Portfolio prac Agencji może zostać przekazane Klientowi w formie elektronicznej lub zaprezentowane na spotkaniu.

! Credentials Agencji zrzeszonych w SAR znajdziesz w Wyszukiwarce Portfolio SAR www.portfolio.skmsar.org – narzędzie umożliwia wyszukiwanie prac Agencji według branż, kompetencji, kategorii komunikacji, nagród itp.

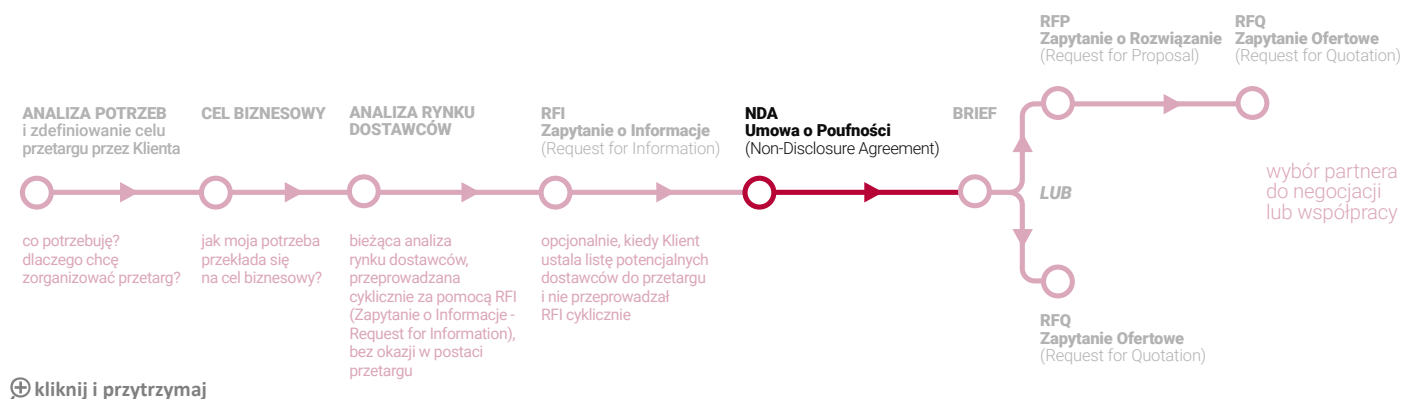
Po zebraniu odpowiedzi na Zapytanie o Informację dokonujemy analizy otrzymanych informacji i wybieramy Agencje według wcześniej ustalonych kryteriów do kolejnego etapu przetargu.

Najczęstsze błędy na etapie wyboru firm do przetargu i w Zapytaniu o Informację.

- !** **Nie prowadzimy analizy rynku dostawców, a Zapytanie o Informację kierujemy tylko do firm, z którymi już pracujemy** → tracimy możliwość weryfikacji rynku.
- Nie korzystamy z Zapytania o Informację, a wszystkie elementy, które nas interesują, umieszczamy w Zapytaniu Ofertowym** i wysyłamy do dużej liczby firm, powodując po ich stronie niepotrzebne koszty, a po stronie Klienta duży nakład pracy, aby przeanalizować wszystkie oferty.
- Do Zapytania o Informację włączamy zadania dla dostawców (w przypadku Agencji – strategiczne lub kreatywne)** → generujemy zaangażowanie zespołu Agencji i tym samym koszty dla wielu dostawców w procesie, który przeznaczony jest do budowania wiedzy o potencjalnych partnerach lub ich selekcji do przetargu.

! Wzory Zapytania o Informację RFI, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych kategorii reklamowych, znajdziesz w każdym z 9 rozdziałów dotyczących bezpośrednio przetargów na: komunikację full service, digital, PR, media, branding, eventy, incentive travel, produkcja filmów reklamowych oraz badania.

Umowy o Zachowaniu Poufności w przetargach – NDA (Non Disclosure Agreement)

Zarówno Klienci, jak i Agencje w trakcie trwania przetargu podają wrażliwe dla swoich firm dane, które powinny być objęte ochroną (np. dane biznesowe, handlowe, dzieła autorskie). Mając na uwadze wartości, które przyjęliśmy w Dialogu jako podstawę odpowiedzialnej współpracy Reklamodawcy i Agencji, a w tym przypadku **partnerstwo** (równość stron i ekwiwalentność świadczeń), **rekomendujemy stosowanie dwustronnych zobowiązań do zachowania poufności**.

Umowy NDA faworyzujące jedną stronę powinny być zatem stosowane wyjątkowo, kiedy obiektywnie i jednoznacznie można stwierdzić, że ryzyko dla drugiej ze stron umowy nie istnieje. Ujawnienie przez Klienta wiedzy Agencji może mieć dla niej konsekwencje porównywalne z ujawnieniem ważnych informacji o wprowadzanym produkcie Reklamodawcy.

Nie rekomenduje się stosowania w Umowie o Zachowaniu Poufności kar, które w całkowitej wysokości przekraczają wartość potencjalnej współpracy.

Należy pamiętać, że wszystkie zobowiązania umowne (dotyczy to również Umów o Zachowanie Poufności) oraz wysokość (podpisanych w ramach umów) kar umownych wpływają na ocenę ryzyka przedsiębiorstwa i pogarszają wartość jego wyceny (np. w procesie uzyskiwania kredytu lub fuzji), wymaga to zatem odpowiedzialnej i rozsądnej polityki ze strony Klienta i Agencji.

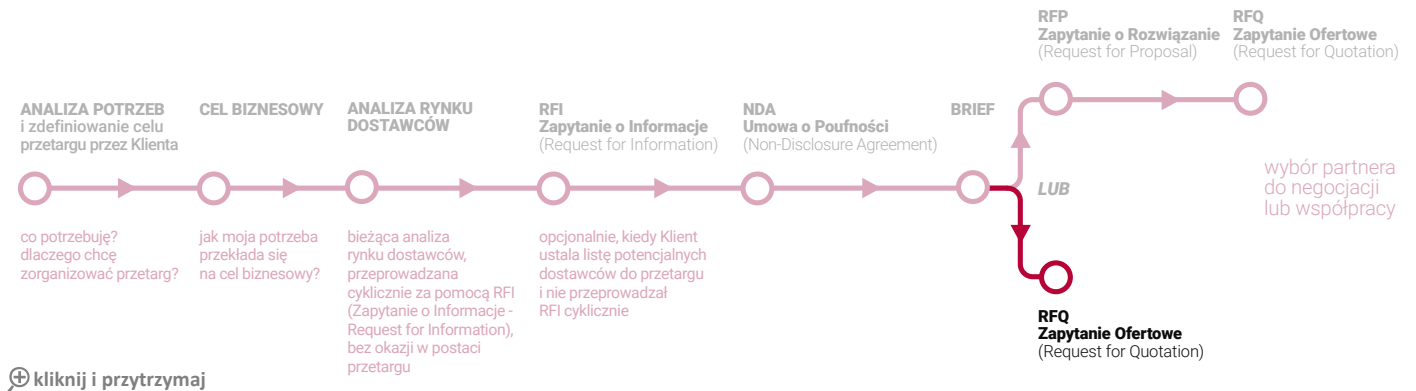
 Ogólny Wzór Dwustronnej Umowy o Zachowaniu Poufności znajdziesz tutaj – kliknij, aby pobrać dokument.

Właściwy etap przetargu

Analiza Rynku Rozwiązań i modele przetargów w komunikacji marketingowej

Z poprzedniego etapu selekcji Agencji do przetargu Klient już wie, kogo chce zaprosić do procesu zakupowego. Kolejne pytanie, które powinien sobie zadać, aby wybrać odpowiedni model przetargu, to: **czy wie, jak dokładnie mają wyglądać działania komunikacyjne dla produktu lub marki i czy posiada precyzyjny zakres prac do wyceny dla Agencji.**

Jeżeli jest to standardowa, powtarzalna usługa, a Klient jest w stanie określić precyzyjnie zakres prac i z bieżącej analizy rynku ma rozeznanie, jakie rozwiązanie najlepiej zrealizuje jego cel biznesowy, wówczas przechodzi do **Zapytania o Ofertę / Zapytania Ofertowego RFQ** (Request for Quote). Tutaj kluczową czynnością w przypadku zakupów marketingowych jest przygotowanie **precyzyjnego zakresu prac dla Agencji (SOW – Scope of Work)** oraz **szczegółowego Briefu**.

W sytuacji, kiedy Klient jeszcze nie wie, **jak mają wyglądać jego działania komunikacyjne i nie posiada precyzyjnego zakresu prac dla Agencji, a w szczególności, gdy poszukuje rozwiązania innowacyjnego, niestandardowego**, wówczas **korzysta z Zapytania o Rozwiązanie RFP** (Request for Proposal).

W tym procesie poszukiwane są najlepsze rozwiązania. Przygotowany na tym etapie Brief dla Agencji może zawierać dane o marce, sprzedaży, grupie docelowej, ale **kluczowe jest, by określał cel biznesowy, wyzwanie i oczekiwane rezultaty** – bez wskazywania, jak Agencje mają dotrzeć do oczekiwanych wyników. Istotne jest także, aby **Klient określił wstępny budżet**, aby rozwiązania proponowane przez Agencje mieściły się w jego budżecie. Konkretnie pytania w RFP zależą od przedmiotu przetargu, ale na pewno warto, aby **Klient zapytał o estymowany budżet proponowanego rozwiązania, czas realizacji, wymagane zaangażowanie po jego stronie.**

Istotą etapu Zapytania o Rozwiązanie RFP jest badanie rynku innowacyjnych rozwiązań. Z tego względu, w praktyce, do dalszego postępowania Klient najczęściej wybierze jedną, maksymalnie trzy propozycje, które włączy do Zapytania o Ofertę RFQ. Jeżeli Klient kupuje unikalny, innowacyjny produkt czy usługę, to w etapie następującym po Zapytaniu o Rozwiązanie RFP, którym jest Zapytanie o Ofertę RFQ, Klient najczęściej będzie prowadził negocjacje tylko z jedną Agencją.

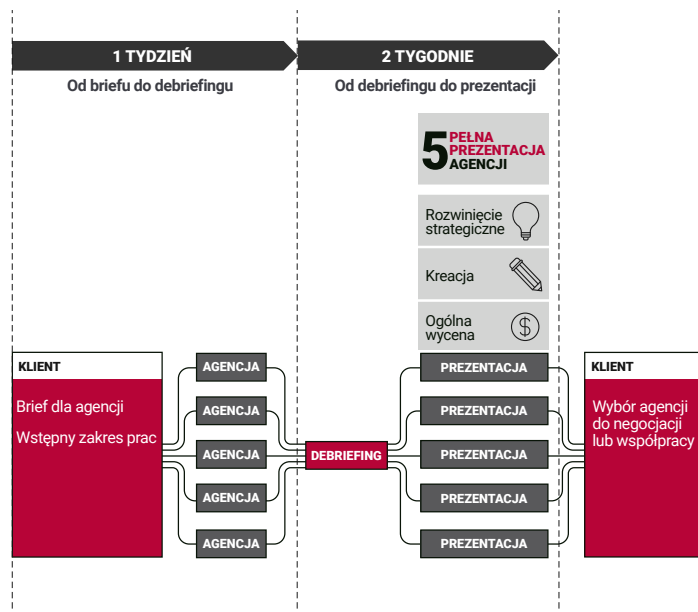
Reasumując:

Zapytanie o Rozwiązanie RFP Request for Proposal:	Zapytanie o Ofertę / Zapytanie Ofertowe RFQ Request for Quote:
<p>Służy poszukiwaniu rozwiązania dla konkretnej potrzeby biznesowej – Klient nie wie dokładnie, co chce kupić, nie może jeszcze określić szczegółowego zakresu prac, nie może określić szczegółowo, jak mają wyglądać działania reklamowe i jaki jest precyzyjny zakres prac dla Agencji.</p>	<p>Stosowane, kiedy Klient posiada całkowicie zdefiniowaną specyfikację. W przypadku zakupów marketingowych to precyzyjny zakres prac dla Agencji, dotyczący oczekiwanych działań reklamowych.</p>
<p>Stosowane przy zakupach produktów niestandardowych i wyspecjalizowanych usług. Skierowane do wyselekcjonowanej wąskiej grupy.</p>	<p>Może być osobnym etapem przetargu lub mieć miejsce jako etap następujący po Zapytaniu o Rozwiązanie RFP.</p>
<p>Zapytaniem firmom Klient nie przedstawia specyfikacji, szczegółowego zakresu prac, ale cel biznesowy, problem, wyzwanie, spodziewany rezultat.</p>	<p>Zapytaniem firmom Klient przedstawia szczegółowy zakres prac do wyceny.</p>
<p>Od zapytanych firm Klient nie oczekuje konkretnej oferty, ale szacunkowego budżetu rozwiązania proponowanego przez Agencję.</p>	<p>Od zapytanych firm Klient oczekuje konkretnej oferty i wyceny, kosztorysu usług, prac, projektu.</p>
<p>Zapytanie o Rozwiązanie RFP nie rodzi obowiązku wykorzystania propozycji, Klient nie pokrywa kosztów dostawców w tym etapie.</p>	
<p>Zapytanie o Rozwiązanie RFP nie jest ofertą ani kontraktem.</p>	<p>Odpowiedzi na Zapytanie Ofertowe RFQ są ofertą i zobowiązaniem Agencji w ramach jej okresu ważności.</p>
<p>To wstępne rozwiązania i propozycje, koncepcje działań reklamowych, bez egzekucji pomysłów strategicznych, bez prac kreatywnych (projektów graficznych, rysunków, animacji, storyboardów, key visuali, makiet itp.).</p>	
<p>Od zapytanych firm Klient nie oczekuje konkretnej, szczegółowej oferty w zakresie merytorycznym, ale wstępnych rozwiązań, pomysłów.</p>	
<p>Zapytanie o Rozwiązanie RFP jest podstawą do wyboru rozwiązania/rozwiązań oraz Agencji do kolejnego etapu, którym jest Zapytanie Ofertowe RFQ. Jest podstawą do przygotowania precyzyjnego zakresu zadań dla Agencji oraz szczegółowego Briefu do Zapytania Ofertowego RFQ.</p>	<p>Zapytanie Ofertowe RFQ jest podstawą wyboru Agencji do negocjacji lub współpracy.</p>

Rekomendowane modele przetargów w komunikacji marketingowej

Najczęstszym błędem w przetargach reklamowych jest łączenie etapu Zapytania o Rozwiązanie RFP z etapem Zapytania o Ofertę RFQ. Brak etapowania w przetargach zadań oraz liczby Agencji powoduje, że wszyscy uczestnicy ponoszą wysokie koszty do końca trwania procesu. Ze strony Klienta zespół przetargowy jest także zaangażowany w ocenę wszystkich ofert, choć wynik prac Agencji może dalece odbiegać od oczekiwań. Zwłaszcza że tak ułożony proces nie umożliwia weryfikacji rozwiązań przez Klienta, aż do końcowej prezentacji wszystkich oferentów. Dla przypomnienia poniżej prezentujemy schemat oraz estymację kosztów takiego przetargu.

Najczęstszy obecnie model przetargu:

🔍 kliknij i przytrzymaj

Wady takiego procesu:

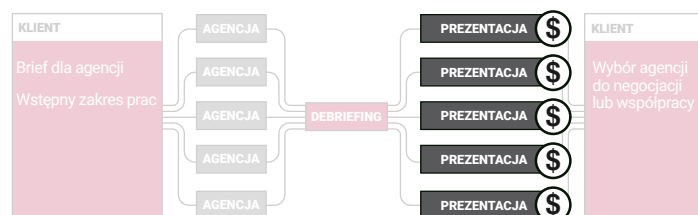
- Wynik prac przykładowych 5 Agencji nie gwarantuje „trafienia w tarczę” – rozwiązania i pomysły Agencji mogą dalece odbiegać od oczekiwań Klienta, przetarg nie umożliwiał ich weryfikacji aż do końcowej prezentacji.
- Koszty całego procesu dotyczą wszystkich 5 zaangażowanych do końca podmiotów, włączając w to zespół Klienta, który weryfikuje 5 złożonych propozycji i ofert.
- Na prezentację końcową gotowe rozwiązania komunikacyjne (projekty kreatywne opracowane dla pomysłów strategicznych) przynoszą wszystkie Agencje, choć zostanie wybrane tylko jedno rozwiązanie reklamowe i tylko jedna Agencja zostanie zaproszona do współpracy. Pomysły strategiczne i projekty kreatywne tworzone przez Agencje są głównym kosztem przetargu – wymagają wielogodzinnego zaangażowania zespołu Agencji i często kosztów zewnętrznych (animacje, udźwiękowienie, rysunki, makiety).

Koszty w obecnym modelu przetargu:

🔍 kliknij i przytrzymaj

RFP i RFQ razem
41 500 PLN x 5 agencji

\$ = 207 500 zł

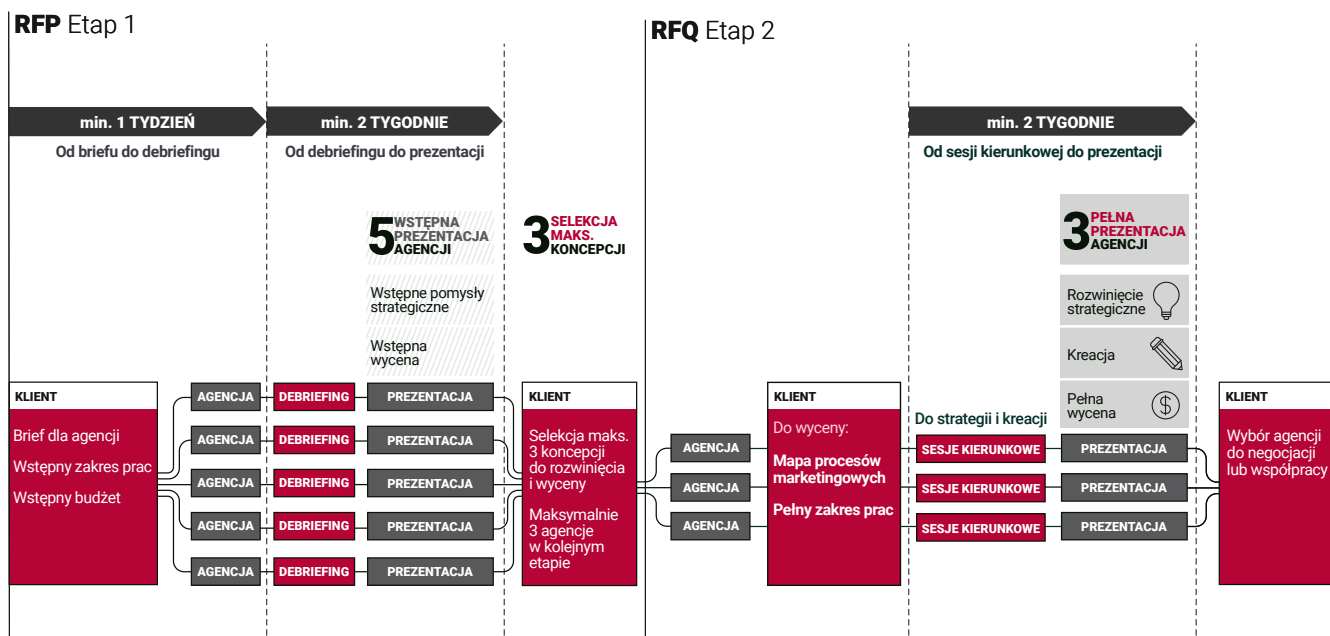

Łączny koszt 655 przetargów w roku 2016 to 135 912 500 zł

Koszty branży w tak prowadzonych procesach przetargowych podwyższają ceny usług komunikacji marketingowej.

Liczba i koszty nieefektywnych procesów przetargowych nie wspierają celów Reklamodawcy – poszukiwania szans rynkowych i efektywności kosztowej.

Jak wygląda rekomendowany model przetargu?

🔍 kliknij i przytrzymaj

Główne cechy rekomendowanego modelu przetargu:

1. Etapowanie zadań i oferentów.
2. Rekomendujemy maksymalnie 5 Agencji w etapie Zapytania o Rozwiązanie RFP, następnie maksymalnie 3 w etapie Zapytania o Ofertę RFQ.
3. Podawanie wstępnego budżetu i wstępnego zakresu prac/zadań dla Agencji na początku przetargu (chodzi o określenie, co jest przedmiotem zapytania i docelowej współpracy oraz jakie są kryteria i mierniki sukcesu stopnia realizacji celu biznesowego).
4. Indywidualny Debriefing (sesja pytań i odpowiedzi do Briefu) dla każdej Agencji. Umożliwia Agencjom pytania strategiczne do Klienta (bez ryzyka dzielenia ich z konkurencją Agencji w przetargu). Pytania do Briefu pozwalają Agencjom doprecyzować kierunek prac nad Briefem i zbadać kierunki ich myślenia.
5. Pierwsza prezentacja 5 Agencji zawiera wstępną wycenę i wstępne pomysły, rozwiązania, koncepcje działań reklamowych – bez pomysłów kreatywnych i bez projektów graficznych (rysunków, animacji, storyboardów, key visuali, makiet itp.). Rekomendujemy zaproszenie na pierwszą prezentację maksymalnie 5 Agencji.
6. Na podstawie pierwszej prezentacji następuje selekcja 3 Agencji do drugiego etapu przetargu: Zapytania o Ofertę RFQ. Rekomendujemy selekcję maksymalnie 3 Agencji.
7. Po selekcji 3 Agencji do drugiego etapu Klient spotyka się z każdą Agencją na sesje kierunkowe – jest to rozszerzona informacja zwrotna udzielana do rozwiązań, pomysłów wybranych z pierwszych prezentacji do dalszego rozwinięcia. Sesje kierunkowe umożliwiają weryfikację kierunków i wstępnych

koncepcji z Klientem przed przystąpieniem do projektowania graficznego czy produkcji pomysłów. Tym samym jest to ostatnia weryfikacja Klienta przed wygenerowaniem kolejnych kosztów prac przez Agencje. Dzięki sesji kierunkowej Klient ma szansę otrzymać w drugiej prezentacji dopracowane rozwiązania, dopasowane do jego rzeczywistych potrzeb.

8. Druga prezentacja 3 Agencji zawiera:

- rozwinięcie pomysłów, rozwiązań;
- rozwiązania kreatywne, egzekucyjne dla pomysłów;
- precyzyjną wycenę.

9. Pierwszy etap przetargu, którym jest Zapytanie o Rozwiązanie RFP, kiedy Agencje prezentują wyłącznie koncepcje działań reklamowych bez prac kreatywnych, jest bezpłatny.

10. Rekomendujemy stosowanie opłat za uczestnictwo w drugim etapie przetargu, w Zapytaniu o Ofertę RFQ, w którym Klient oczekuje od Agencji wykonania na jego rzecz konkretnych prac kreatywnych, egzekucyjnych dla proponowanych rozwiązań (projektowanie graficzne różnych materiałów reklamowych, tworzenie tekstów reklamowych, animacje, makiety itp.).

Wysokość opłaty będzie każdorazowo uzgadniana przez Klienta i Agencję, i będzie uwzględniać zakres prac kreatywnych zlecanych w danym przetargu.

Klient podejmuje decyzję o wykorzystaniu rekomendacji Białej Księgi w zależności od swoich celów biznesowych i zakresu konkretnego przetargu. Agencje podejmują indywidualne i autonomiczne decyzje o przystąpieniu do przetargu po analizie informacji o przetargu i ocenie własnego ryzyka biznesowego.

Powyższe rekomendacje mogą mieć różne zastosowanie w przetargach na: komunikację full service, digital, PR, media, branding, eventy, incentive travel, produkcję filmów reklamowych oraz badania.

Zastosowanie tych rekomendacji wraz ze wzorami dokumentów znajdziesz w każdym z 9 rozdziałów, które dotyczą bezpośrednio przetargów na: komunikację full service, digital, PR, media, branding, eventy, incentive travel, produkcję filmów reklamowych oraz badania.

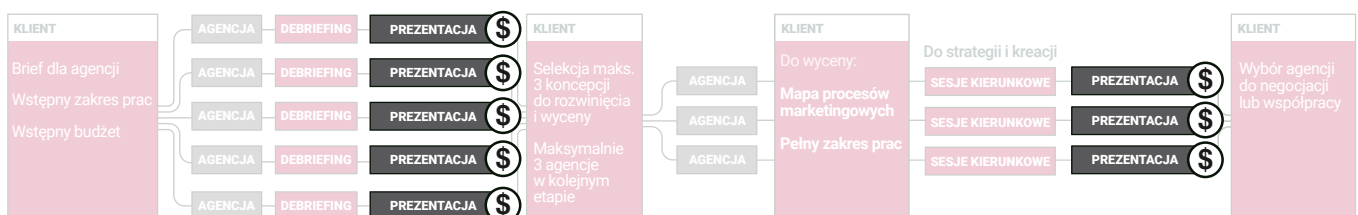
Dla porównania prezentujemy poniżej jak wyglądałyby koszty branży w 2016 roku, gdyby w przeprowadzonych przetargach zastosowano rekomendowany model procesu.

Koszty przetargów w rekomendowanym modelu:

⊕ kliknij i przytrzymaj

RFP i RFQ osobno - 5 potem 3 agencje
10 000 PLN x 5 agencji + 31 500 PLN x 3 agencje

\$ = 144 500 zł

Łączny koszt 655 przetargów w roku 2016 spadłby o 41 265 000 zł

Brief przetargowy

Po decyzji Klienta o modelu przetargu, a przed wyjściem na rynek, Reklamodawca przygotowuje dokładny Brief stanowiący w komunikacji marketingowej rodzaj specyfikacji istotnych warunków docelowego zamówienia/zadania.

Według opinii ekspertów poziom i finalny efekt przetargu jest proporcjonalny do jakości Briefu, a dobry Brief to 50% sukcesu całego postępowania. Dobry Brief świadczy o tym, czy i jak Klient jest przygotowany do przetargu. Warto zatem poświęcić na jego przygotowanie czas, który potem przełoży się na lepszą jakość procesu przetargowego i ostatecznych wyników. Wszystkie Agencje rywalizujące w przetargu powinny otrzymać identyczny Brief, nawet jeśli jedna lub więcej z nich dysponuje już wiedzą na temat marki i/lub projektu.

Ostateczna odpowiedzialność za przygotowanie Briefu oraz za jego jakość i kompletność spoczywa na Kliencie. Dobry Brief pozwoli zaoszczędzić czas przetargu (zbierania lub doprecyzowania informacji, których zabrakło w Briefie) i tym samym koszty procesu zarówno po stronie Agencji, jak i Klienta.

W przetargu Agencja dysponuje wyłącznie informacjami zawartymi przez Klienta w Briefie i dodatkowo może odwoływać się co najwyżej do ogólnej wiedzy o rynku i kategorii, których dotyczy Brief. Z tych powodów w interesie Klienta leży zadbanie o przekazanie Agencjom wyczerpujących informacji w postaci profesjonalnego Briefu. niesprawiedliwie byłoby oczekiwać od Agencji rezultatów bez dostarczenia im wyjściowych informacji.

Tak jak wspominaliśmy powyżej, pierwszym krokiem w Procesie Zakupowym jest określenie przez Klienta swojej potrzeby, celu biznesowego, tzn.: jakie konkretnie efekty chce osiągnąć poprzez zakup konkretnej usługi i/lub produktu.

Skuteczny Brief przetargowy zawiera:

- wyczerpujące informacje o marce, jej grupie docelowej, produkcie i dotychczasowej komunikacji Klienta;
- opis, jakie efekty Klient chce osiągnąć oraz jakie cele biznesowe lub komunikacyjne stawia przed marką lub produktem;
- opis zadań dla Agencji na etapie przetargu;
- opis przedmiotu przetargu i warunków docelowej umowy – chodzi o zdefiniowanie usług, których Klient będzie oczekiwał od zwycięskiej Agencji, oraz określenie warunków potencjalnej współpracy (w tym modelu i wysokości wynagrodzenia); Agencja przed przystąpieniem do przetargu ma prawo wiedzieć, co jest przedmiotem konkursu, ta informacja będzie kluczowa dla Agencji do podjęcia odpowiedzialnej decyzji o uczestnictwie w przetargu.

Należy pamiętać, że Brief przetargowy różni się od Briefu marketingowego używanego w codziennej współpracy Klienta z Agencją. Różnice we wzorach Briefu występują także w różnych rodzajach komunikacji marketingowej.

! Wzór Briefu przetargowego dla każdej kategorii reklamowej znajdziesz w każdym z 9 rozdziałów dotyczących bezpośrednio przetargów na: komunikację full service, digital, PR, media, branding, eventy, incentive travel, produkcja filmów reklamowych oraz badania.

Komunikacja w przetargach i dostępność Klienta na etapie przetargu Brief oraz spotkania Debriefingowe i sesje kierunkowe

Jednym z elementów przygotowania się Klienta do przetargów jest ustalenie zasad komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, często także kontaktów z mediami.

Ważne jest, aby Reklamodawca wyznaczył w Zespole Oceniającym te same dla wszystkich uczestników osoby, do których Agencje mogą kierować swoje pytania dotyczące części merytorycznej przetargu (Briefu) oraz formalnej (np. harmonogramu) i finansowej.

Nawet najlepiej napisany Brief reklamowy będzie podlegać interpretacji i tym samym nie będzie rozumiany w ten sam sposób, więc Klient we własnym interesie powinien:

- zadbać o możliwość zadawania pytań przez Agencje;
- nie stwarzać barier w dostępie do informacji, które posiada, a których pozyskanie przez Agencje z innych źródeł zajmie dodatkowy czas i narazi na ewentualne dodatkowe koszty.

Z tych samych powodów w przetargach na komunikację marketingową stosuje się:

- spotkania Debriefingowe, czyli indywidualne sesje pytań Agencji do przekazanego im Briefu;
- sesje kierunkowe (tissue session), czyli rozszerzoną informację zwrotną, udzielaną przez Klienta do pomysłów wybranych po pierwszej prezentacji Agencji do dalszego rozwinięcia (więcej w rozdziale dotyczącym przetargu na komunikację full service).

Wnioski ze spotkań Debriefingowych i sesji kierunkowych powinny zostać zebrane na piśmie (w postaci notatki po spotkaniu przygotowanej przez Agencję lub Klienta) i być potwierdzone przez Klienta.

! Indywidualne Debriefingi (zarówno w formie korespondencji, jak i spotkań) z każdą z Agencji, która bierze udział w przetargu, mocno angażują czas zespołu Klienta, generując koszty wewnętrzne po jego stronie. Jednocześnie czas zainwestowany w Briefing i Debriefing uprawdopodobnia otrzymanie wysokiej jakości ofert w przetargu.

Rekomendujemy, by Agencje przygotowywały się do Debriefingu na bazie otrzymanych wcześniej informacji - żeby wzajemnie nie marnować czasu na zagadnienia generyczne lub ujęte w przesłanym przez Klienta Briefie.

W przypadku Debriefingu rekomendujemy indywidualne spotkania z Agencjami.

Grupowa forma Debriefingu uniemożliwia Agencjom jakiegokolwiek wstępne zweryfikowanie z Klientem swoich rozwiązań, ponieważ weryfikacja pomysłów na tym etapie zdradzałaby je pozostałym Agencjom biorącym udział w Debriefingu grupowym. Nie możemy dopuścić, aby pomysły jednej Agencji docierały do pozostałych. Debriefing grupowy jest w związku z tym nieefektywny, ponieważ Agencje unikają pytań merytorycznych z obawy o ujawnienie swoich pomysłów konkurencji.

Dopuszczamy sytuacje, kiedy Klient rozsyła odpowiedzi na pytania jednej Agencji do pozostałych biorących udział w przetargu. Dotyczy to odpowiedzi na pytania, które mają charakter ogólny lub formalny i nie są związane z indywidualną ofertą danej Agencji. Nie ujawniają pomysłów, rozwiązań strategicznych, zakupowych, innych, które mogą stanowić przewagę konkurencyjną Agencji w przetargu.

Agencje mogą zaznaczyć, które z pytań kierowanych do Klienta w Debriefingu mają charakter konkurencyjny i poufny. Wskazują tym samym, które odpowiedzi Reklamodawcy (do zadanych przez nią pytań) nie powinny być dzielone z pozostałymi Agencjami w przetargu.

Podsumowując: wszystkim Agencjom uczestniczącym w przetargu należy zapewnić te same warunki dostępu do wyjściowych informacji, tak aby rywalizacja odbyła się na równych i sprawiedliwych zasadach, ale jednocześnie rekomenduje się nie naruszać konkurencyjności w przetargu poprzez grupy Debriefing.

W rzadkich przypadkach, jeśli zespół Agencji prosi o dodatkowe spotkanie z przedstawicielami innych działów (np. sprzedaży, dystrybucji, obsługi Klienta), należy mu to w miarę możliwości zapewnić, ponieważ pomysły i rozwiązania problemów marki mogą mieć źródło inspiracji w różnych komórkach firmy.

Wytyczne dla stosowania indywidualnych Debriefingów i sesji kierunkowych w różnych kategoriach reklamowych znajdziesz w każdym z 9 rozdziałów dotyczących bezpośrednio przetargów na: komunikację full service, digital, PR, media, branding, eventy, incentive travel, produkcja filmów reklamowych oraz badania.

Znajomość uczestników przetargu: rekomendacje dotyczące przekazania liczby i nazw Agencji biorących udział w Zapytaniu o Rozwiązanie RFP (Request For Proposal) lub w Zapytaniu o Ofertę RFQ (Request For Quotation)

Wiedza, z kim konkuruje i ile podmiotów zostało zaproszonych do przetargu, jest dla Agencji niezbędna do oceny szans i zasadności uczestnictwa w przetargu. Wkład finansowy w przetarg (koszty wewnętrzne i zewnętrzne zespołu Agencji) pomnożony przez liczbę postępowań w ciągu roku wymaga świadomego zarządzania. Bez znajomości konkurencji w przetargu Agencje nie są w stanie podjąć odpowiedzialnej decyzji biznesowej o swoim udziale.

Rekomenduje się podawanie informacji, ile i jakie Agencje biorą udział w postępowaniu na każdym etapie przetargu.

Klient może podać tę informację uczestnikom przetargu po uzyskaniu potwierdzenia uczestnictwa od zaproszonych Agencji, które otrzymały dokumenty przetargowe i Brief, poprzedzone podpisaniem umowy o zachowaniu poufności. Bez znajomości warunków przetargu, dokumentów przetargowych i Briefu, który określa rodzaj i zakres zapytania, Agencje nie byłyby w stanie potwierdzić swojego uczestnictwa.

Jeśli Klient nie ma możliwości podania nazw Agencji biorących udział w przetargu, **wówczas rekomenduje się określanie innych możliwych informacji** (np. nazw grup reklamowych, do których należą zaproszone podmioty, czy charakteru uczestników, np. freelancer, agencja lokalna, sieciowa itp.), tak by umożliwić Agencjom ocenę swojej konkurencji w przetargu.

Minimalny czas i szczegółowy harmonogram przetargu

Niezależnie od rodzaju procesu (RFI, RFP czy RFQ) Reklamodawca powinien przygotować dokładny i realistyczny harmonogram całego procesu. Klient uzgadnia harmonogram wewnętrznie, a w razie wątpliwości może również zwrócić się do Agencji z pytaniem o adekwatny czas na realizację poszczególnych zadań. Harmonogram przetargu należy przedstawić Agencjom wraz z zaproszeniem ich do postępowania.

nia. Powinny się w nim znaleźć dokładne daty zakończenia poszczególnych etapów, w tym data podjęcia i ogłoszenia ostatecznej decyzji.

W interesie Reklamodawcy jest wyznaczenie adekwatnego czasu na potrzeby przygotowania najlepszych ofert, zarówno pod względem merytorycznych, jak i kosztowym (czas dany Agencji w przetargu umożliwia lub uniemożliwia jej złożenie kosztorysu z wykorzystaniem szans na optymalizację kosztów lub negocjację elementów składowych oferty z podwykonawcami Agencji).

Dla Agencji istotny jest również termin rozstrzygnięcia postępowania, w przypadku większych przetargów reklamowych proces decyzyjny jest często przedłużany (czasem nawet kilka miesięcy). Przy tak dużej liczbie przetargów reklamowych w Polsce (655 przetargów w 2016 roku) ma to znaczenie dla działalności biznesowej Agencji, możliwości pozyskiwania przez Agencje nowych Klientów i udziału w postępowaniach przetargowych innych marek (stanowiących w sposób pośredni lub bezpośredni konkurencję dla marki, w przetargu której Agencja aktualnie bierze udział). Oferty składane przez Agencję są również związane terminem ważności oferty, zaleca się zatem, aby przestrzegać terminu rozstrzygnięcia przetargu ustalonego na początku procesu i nie wydłużać bez potrzeby decyzji o wyborze partnera do współpracy.

! Rekomendowany czas minimalny w przetargach w poszczególnych kategoriach reklamowych znajdziesz w każdym z 9 rozdziałów dotyczących bezpośrednio przetargów na: komunikację full service, digital, PR, media, branding, eventy, incentive travel, produkcja filmów reklamowych oraz badania.

Zespół Oceniający w przetargu

Na potrzeby przetargu Klient powołuje Zespół Oceniający, który pokieruje całym procesem, będzie odpowiedzialny za jego powodzenie, ostatecznie dokona oceny ofert i przedstawi kierownictwu rekomendację, którą Agencję należy wybrać i dlaczego. Zespół ten składa się z osób, którym przydzielono ściśle określone zadanie i dla których ten projekt wchodzi w zakres głównych obowiązków.

Należy pamiętać, że szczegółowe zasady przetargu, treść Briefu reklamowego oraz przyszłe wymagania (w tym budżet kampanii lub projekty) powinny zostać zatwierdzone przez wszystkie odpowiedzialne osoby po stronie Reklamodawcy jeszcze przed uruchomieniem procesu.

Ważne, aby wszyscy członkowie Zespołu Oceniającego:

- znali kryteria oceny i elementy ofert, które mają podlegać ocenie (np. na bazie stworzonego przez Klienta arkusza oceny w przetargu), aby unikać subiektywnej i nieprofesjonalnej oceny otrzymanych propozycji;
- uczestniczyli w ocenie ofert i w procesie decyzyjnym na każdym etapie przetargu lub przynajmniej zatwierdzali decyzje;
- brali udział we wszystkich kluczowych prezentacjach wszystkich Agencji.

Rekomenduje się przekazanie uczestnikom przetargu informacji o Zespole Oceniającym z określeniem:

- **stanowiska (funkcji) wszystkich członków Zespołu Oceniającego,**
- **ewentualnej roli w samym przetargu,**
- **zakresu obowiązków w docelowej współpracy,**
- **ostatecznego decydenta w przetargu.**

Udzielenie informacji o zespole Klienta dotyczy także osób obecnych na pierwszej i kolejnej prezentacji Agencji.

Przygotowanie oferty i udział w przetargu to realny koszt Agencji.

Ogłaszaj przetarg, mając pewność, że spółka posiada budżet i chce zrealizować prace, które zleci zewnętrznemu podmiotowi, wybranemu w drodze konkursu.

Organizowanie przetargów reklamowych i ich odwoływanie bez wyraźnego powodu, przy jednoczesnym narażaniu uczestników przetargu na generowanie kosztów, narusza dobrą praktykę rynkową i zasadę należytej staranności.

Kryteria Oceny w przetargu

Jednym z obowiązków Zespołu Oceniającego w przetargu jest stworzenie obiektywnego systemu punktowania i oceny Agencji.

Pomocna może okazać się lista kryteriów i ich wag, które powinny być bezpośrednio powiązane z priorytetami Klienta określonymi na początku przetargu oraz z celami biznesowymi marki uwzględnionymi w Briefie.

Aby zapewnić transparentność procesu zakupowego i zagwarantować, że otrzymane oferty w jak największym stopniu spełnią potrzeby biznesowe Klienta, **rekomenduje się informowanie Agencji o kryteriach wyboru w danym przetargu, jak również o ich wagach.** Jeżeli Klient nie może podać szczegółowych wag dla każdego kryterium, rekomenduje się przynajmniej ich uszeregowanie według ważności.

Kryteria oceny mogą występować na różnych etapach procesu wyboru partnera jako:

- Kryteria Wyboru (selekcji) Dostawcy – czyli Warunki Wstępne / Kryteria Brzegowe dla Dostawcy. Mogą być stosowane np. przy ocenie etapu Zapytania o Informację jako warunki wstępne dla potencjalnych dostawców, których następnie zaprosimy do właściwego przetargu.
- Kryteria Wyboru Oferty dotyczące bezpośrednio Briefu i celów biznesowych Klienta.

Przykładowe kryteria lub Wzorcowe Arkusze Oceny, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych kategorii reklamowych, znajdziesz w każdym z 9 rozdziałów dotyczących bezpośrednio przetargów na: komunikację full service, digital, PR, media, branding, eventy, incentive travel, produkcja filmów reklamowych oraz badania.

Umowa na etapie przetargu

Treść Umowy lub przynajmniej kluczowe jej warunki (np. zapisy handlowe, tryb realizacji, sposób i terminy płatności, gwarancje, kary itp.) powinny być znane Agencjom biorącym udział w przetargu. Klient może przekazać Umowę lub Kluczowe Warunki Umowy już na początku procesu, by Agencje rozumiały, na jakich warunkach Klient chce pracować ze zwycięską Agencją. Obligatoryjnie Umowa powinna być natomiast znana podmiotom, które zostały wybrane do ostatniego etapu przetargu lub do procesu negocjacji finalnych warunków współpracy.

Nie rekomenduje się:

- narzucania przez Klienta zapisów Umowy jako warunku dalszego uczestnictwa Agencji w postępowaniu;
- uniemożliwienia kształtowania zapisów kontraktu przez obie strony relacji biznesowej (Klienta i Agencję).

Zgodnie z przyjętą w Dialogu zasadą partnerstwa i równości stron Agencje powinny mieć czas na zapoznanie się z zapisami Umowy Klienta, ich konsultację z prawnikami oraz możliwość zaproponowania swoich zapisów.

Jeżeli na etapie przetargu Klient stosuje:

- Kluczowe Warunki Umowy lub Ogólne Warunki Umowy, lub
- Ogólne Warunki Zamówienia, lub Ogólne Warunki Dostaw

i warunkiem przystąpienia do przetargu jest oświadczenie Agencji o akceptacji tych dokumentów, wówczas **rekomenduje się umożliwienie Agencjom wskazania w oddzielnym dokumencie zapisów, które są dla nich kontrowersyjne i które chcą negocjować w ostatecznej Umowie, jeżeli zostaną wybrane.**

Przyjmuje się, że zapisy ostatecznej Umowy wynegocjowane przez strony są nadrzędne w stosunku do wcześniejszych dokumentów i oświadczeń.

Terminy płatności i koszt pieniądza w czasie

Rekomendujemy następujące praktyki:

- Klient określa na etapie przetargu obowiązujące dla swojej firmy terminy płatności (oraz proponuje ewentualną ofertę faktoringu dla swoich dostawców, jeśli ją posiada).
- W sytuacji terminów płatności powyżej 30 dni Agencja podaje w swojej ofercie, jako odrębną pozycję, swój koszt pieniądza w czasie (koszt własnego finansowania, faktoringu czy kredytu obrotowego) dla okresu ponad standardowe 30 dni.

Ta informacja pozwala Klientowi ocenić i podjąć decyzję, czy korzysta z własnego finansowania, czy finansowania dostawcy. Często warunki uzyskiwane przez Klienta są korzystniejsze niż warunki finansowania Agencji. Bez informacji o tym dodatkowym koszcie Agencji Klient (Dział Zakupów) nie może porównać tych kosztów i rekomendować racjonalnego wyboru.

Odbiory częściowe i etapowanie płatności

W przypadku współpracy rozliczanej projektowo (jeżeli nie są to usługi ciągłe lub model wynagradzania w postaci stałej, miesięcznej opłaty) **rekomenduje się wystawianie faktur i przyjmowanie ich do płatności za faktycznie zrealizowane etapy.** Podstawą do takich płatności są odbiory częściowe i protokół odbiorczy, przyjęty i zaakceptowany przez Klienta, oraz zapłacone przez Agencję faktury. Dotyczy to także sytuacji, kiedy poszczególne działania Agencji są finansowane przed finalnym terminem realizacji całego projektu, np. przy produkcji eventu: przygotowanie scenografii, wynagrodzenie dla artysty rezerwujące jego udział w wydarzeniu, opłata częściowa za catering, hotel itp. Odbiór prac etapami obniża ryzyko utraty płynności finansowej, zmniejsza zapotrzebowanie Agencji na środki obrotowe i w konsekwencji zmniejsza koszty, ponieważ nie obciąża zakupu kosztami finansowania. Klient i Agencja na etapie uzgodnienia kosztorysu powinni szczegółowo ustalić etapy i zasady ich odbioru oraz rozliczania.

Zaliczki

Rekomendujemy, aby Klient nie wymagał od Agencji finansowania wydatków poniesionych na jego rzecz. Przygotowanie i realizacja niektórych kampanii reklamowych, działań marketingowych wymagają zaciągania zobowiązań finansowych przez Agencję przed całkowitym zakończeniem projektu (dotyczy to np. produkcji eventów, spotów reklamowych, wyjazdów incentive itp.).

Odraczenie dokonanych już przez Agencję płatności do czasu całkowitego zakończenia prac prowadzi nie tylko do ryzyka utraty płynności finansowej po stronie zleceniobiorcy, ale także generuje dla Klienta

ta – na zlecenie i w imieniu którego działa Agencja – ryzyko braku realizacji projektu, który został już zaplanowany i zakomunikowany.

W zależności od polityki finansowej Klienta zaliczki są dopuszczalne, pod warunkiem potwierdzenia przez Agencję konieczności zaliczkowania. Wysokość zaliczki (%) jest ustalana indywidualnie pomiędzy Klientem a Agencją na etapie akceptacji kosztorysu. Klienci mogą wymagać zabezpieczenia zaliczki (gwarancja bankowa lub ubezpieczeniowa) lub dokumentów potwierdzających konieczność zaliczkowania, np.: przedstawienia warunków właściwej umowy Agencji z podwykonawcą lub zamówienia, listy planowanych zakupów produktów, usług zleconych przez Agencję, niezbędnych do realizacji dzieła stanowiącego przedmiot współpracy Klienta z Agencją.

Wszystkie oczekiwane przez Agencję zaliczki i/lub płatności w etapach powinny być jasno określone w ofercie, kosztorysie dostarczanym Klientowi do finalnych negocjacji.

Zarówno Klienci, jak i Agencje na potrzeby globalnego zarządzania firmą stosują wewnętrzne regulacje i procedury biznesowe – zakupowe, przetargowe, finansowe. Zasady te nie mogą stać w sprzeczności z obowiązującym prawem, ale wprowadzane do przetargu, jako warunek do akceptacji pod rygorem wykluczenia z postępowania, uniemożliwiają negocjacje i ograniczają prawo do faktycznego kształtowania relacji biznesowej przez obie strony umowy.

! Rekomendujemy, by wszelkie regulacje wewnętrzne firm i wynikające z nich konsekwencje, elementy kosztowe były transparentnie prezentowane i negocjowane przez strony umowy.

Narzucanie ich w przetargu poprzez wykorzystanie swojej pozycji nie spełnia kryteriów partnerstwa i odpowiedzialności.

Jeśli w wyniku takich regulacji zawarta umowa staje się asymetryczna poprzez nadmierne ryzyko czy koszty tylko jednej ze stron relacji biznesowej, wówczas umowa i sama współpraca nie spełniają również kryterium stabilności i efektywności.

Opłata dla Agencji za udział w przetargu

Uznajemy, że etap przetargu, jakim jest Zapytanie o Rozwiązanie RFP (Request for Proposal), w którym Agencje prezentują wyłącznie koncepcje działań reklamowych **bez prac kreatywnych, egzekucyjnych**, może być bezpłatny. **Rekomendujemy stosowanie opłat za uczestnictwo za etap przetargu, w którym Klient oczekuje od Agencji prac kreatywnych** (projektowanie graficzne różnych materiałów reklamowych, tworzenie tekstów reklamowych). **Rekomenduje się również opłatę za przetarg (niezależnie od etapu) w sytuacji, kiedy Klient odwołuje przetarg, narażając zaproszone Agencje na poniesienie kosztów w postaci prac i zadań (kreatywnych, strategicznych, innych), zleconych Agencji przez Klienta w ramach zorganizowanego postępowania.**

Przetarg stanowi dużą inwestycję Agencji, generując koszty wewnętrzne i zewnętrzne. Przetarg reklamowy (inaczej niż postępowania w większości kategorii zakupowych) wymaga od Agencji opracowania wielu zadań przetargowych (strategicznych, kreatywnych) i nie dotyczy jedynie złożenia oferty cenowej na usługi komunikacji marketingowej. Wykonanie zadań w takim modelu przetargu generuje koszty wewnętrzne (zaangażowanie zespołów strategii, kreacji, DTP, działu obsługi Klienta itd.) oraz zewnętrzne Agencji (np. produkcja animacji, udźwiękowania pomysłów).

Koszty przetargów obciążają wszystkich uczestników rynku reklamowego, zarówno Agencje, jak i Reklamodawców, ponieważ ich wartość osłabia konkurencyjność ofert dostawców i tak jak każdy koszt w przedsiębiorstwie muszą być skompensowane w ostatecznym bilansie firmie, co przekłada się na cenę usług.

Z tych powodów wkład finansowy w przetarg, pomnożony przez liczbę postępowań w ciągu roku dla różnych marek, wymaga kontroli finansowej i odpowiedzialnej polityki biznesowej Agencji.

Na wielu rynkach stosuje się (symboliczną w stosunku do poziomu inwestycji Agencji) opłatę za przetarg, która:

- nie pokrywa faktycznych kosztów przetargu u dostawców, ale stanowi praktyczną mobilizację dla Klientów w celu zapobiegania nienależytej staranności w ogłaszanych i prowadzonych postępowaniach, narażających dostawców i cały rynek na niepotrzebne koszty;
- zapobiega organizacji niepotrzebnych lub zbyt kosztotwórczych procesów (w wielu kategoriach dotyczących zakupu specjalistycznych usług stosuje się wyłącznie Zapytanie Ofertowe, wymagając złożenia referencji i ofert cenowych bez realizacji dodatkowych zadań na etapie przetargu);
- służy pozytywnemu zaangażowaniu Agencji i jej zmotywowaniu, zwłaszcza jeśli zadanie przetargowe dotyczy opracowania pomysłu na najbliższą kampanię Klienta, a harmonogram komunikacji marketingowej Reklamodawcy nie daje szansy późniejszego dopracowywania pomysłów kreatywnych;
- stanowi częściową kompensatę i sygnał do rynku – wspólnej odpowiedzialności za zaciągane zobowiązania i generowane koszty.

Przetargi reklamowe przynoszą Klientom również konkretną wiedzę – są źródłem insightów konsumenckich, uwzględniają analizę dotychczasowej komunikacji lub konkurencji Klienta, wykonaną przez kilka wyspecjalizowanych podmiotów z rynku, często w całości lub częściowo obejmują audyt marki i/lub komunikacji. Wartość szkoleń, badań, ekspertyz czy konsultingu z tych obszarów wynosi na rynku od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy złotych. Stanowi to dodatkową przesłankę dla stosowania opłat za przetarg oraz ograniczania zadań przetargowych ze świadomością kosztów zadań wymaganych od Agencji na etapie przetargu.

Wysokość opłaty dla Agencji za przetarg zależy od skali przetargu i zakresu zadań przetargowych, i jest każdorazowo przedmiotem bilateralnych ustaleń pomiędzy Agencją a Klientem.

Agencje nie zarabiają na udziale w przetargu.

Należy jednocześnie pamiętać, że opłata za udział w przetargu, zastosowana w symbolicznej kwocie, nie może być traktowana jako wynagrodzenie dla Agencji za wykonane przez nie prace i prawa autorskie przynależne do powstałych pomysłów czy rozwiązań strategicznych, kreatywnych. Zakup pomysłów stworzonych przez Agencje na etapie przetargu oraz nabycie do nich praw autorskich jest każdorazowo przedmiotem bilateralnych ustaleń pomiędzy Agencją a Klientem.

Rekomenduje się niezapraszanie do przetargu – poza Zapytaniem o Informację RFI, które może poprzedzać przetarg – więcej niż 4-5 Agencji, ograniczając ich liczbę do 2-3 na kolejnym etapie przetargu, gdzie oczekuje się już wykonania prac kreatywnych, za które rekomendowane jest zastosowanie opłat za przetarg. Dobrze przeprowadzona kwalifikacja podmiotów do przetargu, wynikająca z wiedzy o rynku, zastosowania Zapytania o Informację RFI, pozwala na zaproszenie ograniczonej liczby, wyselekcjonowanych Agencji, najlepiej dopasowanych do kryteriów Klienta.

Warunki i zasady organizacji przetargu, w tym oferowanie opłat za uczestnictwo w kreatywnym etapie przetargu czy liczba zapraszanych do przetargu Agencji, jest autonomiczną decyzją Klienta, uwzględniającą m.in. jego cele biznesowe oraz przedmiot i zakres konkretnego przetargu. Agencje podejmują indywidualne i autonomiczne decyzje o przystąpieniu do przetargu po analizie informacji o przetargu i ocenie własnego ryzyka biznesowego.

Dodatkowe informacje o rekomendowanych modelach przetargów w poszczególnych kategoriach i stosowaniu w nich opłat znajdziesz w każdym z 9 rozdziałów dotyczących bezpośrednio przetargów na: komunikację full service, digital, PR, media, branding, eventy, incentive travel, produkcja filmów reklamowych oraz badania.

Informacje zwrotne po zakończeniu przetargu

Po zakończeniu przetargu Klient powinien jak najszybciej poinformować wszystkich uczestników o jego zakończeniu i wyniku. Rekomenduje się, aby Klient stworzył jasną procedurę informowania zarówno zwycięskich, jak i przegranych Agencji o wynikach przetargu. Ma to istotne znaczenie dla możliwości prowadzenia przez Agencje swojej działalności, w tym udziału w przetargach organizowanych przez inne marki (stanowiące w sposób pośredni lub bezpośredni konkurencję dla marki, w której przetarg Agencja jest aktualnie zaangażowana).

Dodatkowo **rekomendujemy, aby Klient przekazał indywidualnie przegranym Agencjom szczegółową informację zwrotną, które elementy ich ofert były gorsze od tej zwycięskiej. Informacja powinna odnosić się do przyjętych w przetargu kryteriów oceny.**

Jest to bardzo ważny etap postępowania, gdyż z jednej strony pokazuje profesjonalizm Klienta i transparentność procesu przetargowego, a z drugiej motywuje Agencję do współpracy z Klientem.

Udział w przetargu jest inwestycją dla Agencji, a możliwość otrzymania informacji zwrotnej do oferty stanowi często jedyną formę kompensaty kosztu Agencji i może być źródłem wiedzy dla Agencji oraz poprawy jej ofert w przyszłości, także dla tej konkretnej marki w jej kolejnym przetargu.

PRZETARG MEDIOWY

Wytyczne, modele przetargowe
i wzorcowe dokumenty

Wprowadzenie

W rozdziale powyżej: **Co możemy razem zmienić? – czyli standardy i dobre praktyki w zakupach marketingowych**, znajdziesz podstawowe i ogólne wytyczne dla partnerskiej i efektywnej współpracy Klienta z Agencją, które mają zastosowanie w branży reklamowej, włączając w to także obszar Media. **Poniżej prezentujemy dodatkowo rekomendacje, wzory dokumentów i narzędzia przetargowe specyficzne tylko dla tej kategorii.**

Biała Księga to opis dobrych praktyk i rekomendacji dla efektywnej i partnerskiej współpracy.

 Każda rekomendacja Białej Księgi jest kompletna, możesz zastosować ją samodzielnie lub – dla lepszych rezultatów – razem z pozostałymi wytycznymi. **Stosowanie rekomendacji Białej Księgi w części lub całości pozostaje do decyzji Klientów i Agencji.**

Jak rozumiemy obszar Media?

Kompleksowe i specjalistyczne usługi, które obejmują:

- konsulting i doradztwo strategiczne w zakresie wykorzystania mediów w komunikacji marketingowej,
- tworzenie i realizację strategii mediowych dla marki i/lub produktu,
- planowanie kampanii mediowych,
- prowadzenie ustaleń i negocjacji z dostawcami mediów w imieniu Klienta,
- analizę skuteczności, efektywności prowadzonych działań mediowych,
- zakup kampanii mediowych – od rezerwacji czasu mediowego i/lub przestrzeni mediowej po raportowanie, analizę i rozliczenie kampanii Klienta.

Po co to robimy?

Najczęstszym błędem popełnianym w przetargach reklamowych jest łączenie rozbudowanych zadań merytorycznych z zapytaniem o cenę, co generuje wysokie koszty procesu po obu stronach i zmniejsza szansę na uzyskanie najbardziej efektywnych rozwiązań i ofert.

W przypadku przetargów mediowych cena jest zawsze bezpośrednio związana z założeniami jakościowymi zakupu mediów. Określają je cenniki i polityki handlowe dysponentów mediów – stacji telewizyjnych, radiowych, prasy, wydawców w Internecie, właścicieli kin czy nośników outdoorowych.

Do założeń jakościowych zakupu mediów zaliczymy szczegółowo określone:

- czas mediowy (np. jaka stacja, w jakich porach, w jakim pozycjonowaniu, na jakiej grupie mediowej),
- przestrzeń mediową (np. rodzaj nośnika, wielkość, na jaki czas).

Zapytanie ofertowe w kategorii Media uwzględnia zatem nie tylko cenę, ale także konkretne założenia jakościowe kupowanych mediów. Tym samym Klient ma możliwość ocenić w przetargu mediowym i jakość i cenę proponowanych rozwiązań.

Nadal zdarza się jednak, że Klienci w przetargach mediowych prowadzonych na polskim rynku:

- stosują dodatkowe, rozbudowane zadania strategiczne,
- chcą ustalać, tworzyć lub pozyskiwać swoje strategie mediowe.

W obu przypadkach jest to egzekwowane w trybie przetargu, narażając kilku oferentów na wysokie koszty wykonywania zadań bez zapłaty. Takie podejście generuje także koszty po stronie Klienta, przy czym nie gwarantuje najefektywniejszego rezultatu.

Brak etapowania w przetargach zadań oraz liczby Agencji, łączenie etapu Zapytania o Propozycję / Rozwiązanie (RFP – Request for Proposal) z etapem Zapytania o Ofertę / Cenę (RFQ – Request for Quotation) powodują, że wszyscy uczestnicy przetargu ponoszą wysokie koszty do końca trwania procesu. Ze strony Klienta zespół przetargowy jest także zaangażowany w ocenę wszystkich ofert, choć wynik prac Agencji może dalece odbiegać od oczekiwań. Zwłaszcza że tak ułożony proces nie umożliwia Klientowi etapowej weryfikacji rozwiązań, aż do końcowej prezentacji wszystkich oferentów.

Główne wady takich przetargów to:

- Koszty całego procesu dotyczą wszystkich zaangażowanych do końca trwania przetargu: 5 lub więcej Agencji oraz zespół Klienta, który weryfikuje 5 lub więcej złożonych propozycji i ofert. Naturalnie koszty zespołów po stronie oferentów są większe, ze względu na koszty opracowania zadań przetargowych, i pomnożone są przez liczbę oferentów zaproszonych do takiego zapytania.
- Na prezentację końcową gotowe analizy i rozwiązania strategiczne przynoszą wszystkie Agencje, choć zostanie wybrane tylko jedno rozwiązanie reklamowe i tylko jedna Agencja zostanie zaproszona do współpracy. Propozycje strategiczne tworzone przez Agencje Mediowe są głównym kosztem przetargu – wymagają wielogodzinnego zaangażowania zespołu Agencji i często kosztów zewnętrznych (zakup narzędzi, badań lub ich wykonanie).

Biorąc pod uwagę interes obu stron relacji biznesowej oraz nakład pracy, czasu, energii vs końcowy wynik, trudno takie rozwiązania uznać za ergonomiczne, ekologiczne i ekonomicznie uzasadnione.

Analizy prowadzone przez Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR wykazały, że dotychczasowe poszukiwania optymalizacji procesów i oszczędności nie poprawiły efektywności współpracy Reklamodawców z Agencjami:

- Według monitoringu prowadzonego przez SAR liczba przetargów reklamowych w 2016 roku wyniosła 655. (Źródło: Portal Przetargowy prowadzony przez SAR oraz przetargi wg Monitoringu Mediów, odnotowane w mediach).
- Łączny koszt przygotowania ofert w tych 655 przetargach w roku 2016 wyniósł 135 912 500 zł netto. (Źródło: Badanie przeprowadzone przez SAR, wrzesień 2016, wśród 98 agencji członkowskich).
- Dodatkowo średnio 20% przetargów kończy się bez rozstrzygnięcia i wyłonienia partnera do współpracy. (Źródło: jw.)
- Koszty przygotowania przetargów obciążają wszystkich uczestników rynku reklamowego, zarówno Agencje, jak i Reklamodawców, ponieważ tak jak każdy koszt w przedsiębiorstwie muszą być skompensowane w ostatecznym bilansie firmy, co przekłada się na cenę usług oferowanych Reklamodawcom.
- Przetarg reklamowy, inaczej niż postępowanie w większości kategorii zakupowych, wymaga od Agencji opracowania zadań przetargowych (strategicznym, kreatywnym) i nie dotyczy jedynie złożenia oferty cenowej na usługi.
- Wykonanie tych zadań generuje koszty wewnętrzne (zespołu) oraz zewnętrzne Agencji, które są kompensowane w cenie usług.

To wszystko sprowadza się do jednego wniosku: że nieefektywne procesy przetargowe zwiększają koszty branży, zarówno Agencji, jak i Reklamodawców.

Stąd główne cechy opisanych poniżej rekomendacji oraz propozycja dwóch modeli przetargów mediowych, opracowane w Dialogu Branżowym w kategorii Media przez grupę złożoną z przedstawicieli Reklamodawców i Agencji Mediowych.

Główne cechy rekomendacji w obszarze Media (ich szczegółowy opis w dalszej części rozdziału):

- Etapowanie zadań i liczby oferentów, Agencji w przetargu.
- Minimum dwuetapowe przetargi – rekomendujemy 5 Agencji w pierwszym etapie i po selekcji 3 Agencje w drugim etapie przetargu.
- Oddzielenie etapu Zapytania o Propozycję / Rozwiązanie (RFP – Request for Proposal) od etapu Zapytania o Cenę / Ofertę (RFQ – Request for Quotation).
- Rekomendujemy podawanie przez Klienta budżetu mediowego (co jest już praktykowane przez reklamodawców na rynku). Klient podaje swój budżet mediowy (wartościowo lub w przedziałach), który deklaruje (gwarantuje) wydać lub planuje wydać w poszczególnych mediach. Na tej podstawie Agencje przygotowują oferty w postaci cen i rabatów gwarantowanych lub estymowanych, ustalanych z dysponentami mediów na podstawie wydatków Klienta. Deklarowany, gwarantowany przez Klienta budżet oznacza gwarantowane ceny a planowany budżet oznacza ceny estymowane.
- Dobra komunikacja i dostęp do informacji:
 - o Kliencie, marce, strategii biznesowej, marketingowej, wynikach sprzedaży;
 - o Agencji – jej zespole, dorobku, zapleczu, narzędziach i kompetencjach;
 - co jest przedmiotem zapytania i docelowej współpracy, jakie są kryteria i mierniki sukcesu stopnia realizacji celu biznesowego;
 - przedstawienie celu przetargu, oczekiwań oraz najważniejszych obszarów, które podlegać będą ocenie w procesie przetargowym;
 - przedstawienie listy kryteriów ewaluacji ofert oraz ich procentowej istotności;
 - określenie harmonogramu procesu.
- Indywidualne Debriefingi (sesje pytań i odpowiedzi do Briefu) dla każdej Agencji. Umożliwiają Agencjom pytania strategiczne do Klienta (bez ryzyka dzielenia ich z konkurencją Agencji w przetargu). Pytania do Briefu pozwalają Agencjom doprecyzować kierunek prac nad Briefem i zbadać na wczesnym etapie swoje kierunki myślenia. Dla Klienta oznacza to ofertę lepiej dopasowaną do jego potrzeb, kryteriów oraz założeń strategii marki i komunikacji. W I modelu przetargu, gdzie kryterium wiodącym jest strategia, a pierwszym etapem procesu jest Zapytanie o Propozycję / Rozwiązanie (RFP), rekomenduje się indywidualne Debriefingi w formie spotkań. W II modelu przetargu, gdzie kryterium wiodącym jest cena, a pierwszym etapem procesu Zapytanie o Cenę / Ofertę (RFQ), indywidualny Debriefing za pośrednictwem korespondencji mailowej jest wystarczający.
- Możliwość kształtowania relacji biznesowej przez obie strony w postaci możliwości opiniowania i negocjacji umowy o współpracę w przetargu, bez narzucania zapisów abuzywnych, zapisów do akceptacji pod rygorem wykluczenia z przetargu lub jako element uzyskiwania przewagi w konkursie.
- Możliwość rozmowy i prezentowania modeli biznesowych oraz warunków zakupu mediów, które są kształtowane przez samych dysponentów mediów w ich cennikach i politykach cenowych, a na które Agencja Mediowa, jako reprezentant Klienta i jednocześnie pośrednik w zakupie mediów, nie ma wpływu w części lub w całości.
- Dwa rekomendowane modele przetargów mediowych w zależności od wiodącego kryterium, jakim kieruje się Klient w konkretnym zapytaniu – ceny lub strategii.
- Przy zachowaniu rekomendowanych modeli przetargów mediowych – brak stosowania opłat dla Agencji za uczestnictwo i opracowanie zadań przetargowych.

Budowanie wiedzy o rynku dostawców w kategorii Media

Informacje i wytyczne ogólne dotyczące budowania wiedzy o rynku znajdziesz w rozdziale powyżej, w akapicie: **Budowanie wiedzy o rynku dostawców komunikacji marketingowej**, a poniżej dodatkowe rekomendacje specyficzne dla kategorii Media.

Źródłem wiedzy o rynku dostawców w kategorii Media mogą być:

Informacje ogólne i bazy wiedzy:

- Portfolio Prac SAR <http://portfolio.sar.org.pl/> – baza wiedzy o Agencjach Mediowych, ich kluczowych kompetencjach, Klientach i zrealizowanych kampaniach. Strona prowadzona i aktualizowana przez SAR. Klient może zwrócić się również z pytaniem do SAR (przed RFI, przed przetargiem) z prośbą o dostarczenie aktualnych i obiektywnych informacji o rynku Agencji Mediowych.
- Raporty RECMA <https://www.recma.com/> uwzględniające dane z ponad 1400 Agencji Mediowych w 90 krajach. Celem raportów jest dostarczanie danych i narzędzi do analizy strategicznej oraz pomoc w podejmowaniu decyzji o wyborze partnera. Raporty oceniają rynek Agencji, m.in. na podstawie otrzymanych nagród, pozyskanych i utraconych Klientów, udziału w rynku i w przetargach.

Istotne konkursy i nagrody branżowe w kategorii Media:

- konkurs efektywności komunikacji marketingowej Effie Awards <http://effie.pl/>;
- konkurs Cannes Lions – <https://www.canneslions.com/> – kategoria Media;
- konkurs Innovation AD nagradzający innowacyjne rozwiązanie komunikacyjne <http://innovation.sar.org.pl/>;
- Mixx Awards – konkurs nagradzający najlepsze polskie kampanie reklamowe wykorzystujące w komunikacji digital – <https://mixx-awards.pl/rada-programowa/>.

Media branżowe, ich rankingi i newslettery:

- „Media i Marketing Polska” – wersja drukowana i serwis online <http://mmponline.pl/> oraz newsletter;
- Raport Specjalny Agencje Reklamowe i Domy Mediowe przygotowany przez magazyn Media i Marketing Polska we współpracy z Instytutem Badawczym Millward Brown/SMG KRC, publikowany co roku; podstawą do jego zbudowania są opinie Klientów (dane publikowane są w formie raportu drukowanego);
- „Press” – wersja drukowana i serwis online <http://www.press.pl/> oraz newsletter;
- coroczny raport Panorama Reklamy wydawany przez Press, zawiera najważniejsze informacje dotyczące firm reklamowych, w tym Agencji Mediowych (np. bilans nowych i utraconych Klientów, wzrost lub spadek zatrudnienia, inwestycje, przejęcia, największa osiągnięcia i nagrody);
- <http://www.wirtualnemedial.pl/> – portal i newsletter;
- <http://mediarun.com/pl/> – portal i newsletter;
- <http://nowymarketing.pl/> – portal i newsletter.

Zapytanie o Informację – RFI (Request for Information) w kategorii Media

Informacje i wytyczne ogólne dotyczące Zapytania o Informację (RFI) znajdziesz w rozdziale powyżej, w akapicie: **Zapytanie o Informację – RFI (Request For Information)**, a poniżej dodatkowe rekomendacje specyficzne dla kategorii Media.

Wzór Zapytania o Informację (RFI) w kategorii Media (kliknij, aby pobrać dokument):

 RFI w wersji edytowalnej (xls),

 RFI w wersji zamkniętej.

Informacje przekazywane przez Agencje Mediowe w ramach RFI co do zasady nie powinny naruszać tajemnic handlowych ani zawierać danych wrażliwych. Przykładowo: istnieje możliwość podania struktury przychodów i portfela Klientów Agencji Mediowej wraz z danymi o przychodach Agencji ogółem, ale bez powiązania konkretnych marek z określonymi kwotami, ponieważ naruszałoby to tajemnice handlowe pomiędzy Agencją Mediową a Klientami, których dane te dotyczą.

Rekomenduje się, aby Klient zapewnił Agencjom minimum 1 tydzień roboczy na przygotowanie odpowiedzi do przesłanego Zapytania o Informację (RFI). Ze względu na bieżące zlecenia Agencje Mediowe potrzebują czasu na przygotowanie odpowiedzi do RFI w postaci wymaganych danych, prezentacji dorobku, zespołu czy doświadczenia.

Rekomendowane modele przetargów w kategorii Media

Rekomendujemy dwa modele przetargów w zależności od wiodącego kryterium, jakim kieruje się Klient w konkretnym zapytaniu.

Model I – strategia jako kryterium wiodące, kiedy Klient:

- posiada konkretne wyzwanie, zadanie strategiczne dotyczące marki, produktu, grupy docelowej, komunikacji, sprzedaży, dotychczasowej strategii mediowej;
- poszukuje nowej strategii mediowej;
- chce zweryfikować dotychczasową strategię mediową.

Model II – cena jako kryterium wiodące, kiedy Klient nie chce zmieniać swojej strategii mediowej, ale szuka do niej wykonawcy w najlepszej relacji jakości do ceny.

Kluczowe etapy przetargu mediowego w modelu I:

1. etap – Zapytanie o Propozycję RFP (Request for Proposal) – Agencje Mediowe składają propozycje strategiczne w odpowiedzi na Brief i Debriefing Klienta. Rekomendujemy zaproszenie do pierwszego etapu maksymalnie 5 Agencji.

2. etap – selekcja podmiotów i Zapytanie Ofertowe RFQ (Request for Quotation) – na podstawie złożonych propozycji strategicznych Klient wybiera Agencje Mediowe do zapytania o cenę na wybrane podejście strategiczne. Rekomendujemy zaproszenie do drugiego etapu maksymalnie 3 Agencji.

Agencja w odpowiedzi na zapytanie o cenę:

- składa ofertę na zakup mediów w zdefiniowanych parametrach jakościowych – w tabelach cenowych przygotowanych przez siebie lub przez Klienta, jego doradcę (audytora);
- składa ofertę na swoje wynagrodzenie – wyrażone jako procent od wartości zakupu mediów (budżetu mediowego Klienta) lub jako stałe, zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne (Flat Fee), estymowane na podstawie stawek godzinowych osób o określonych kompetencjach i na określonych stanowiskach oraz ich planowanego zaangażowania godzinowego w wymiarze miesiąca (tzw. FTE – Full-Time Equivalent, czyli udział etatu osoby na danym stanowisku wyznaczonej do prac dla Klienta, wyrażany w procentach całego etatu i liczbie godzin miesięcznie). Stawki godzinowe w zryczałtowanym wynagrodzeniu Agencji (model Flat Fee na bazie FTE) uwzględniają koszty pracownika (w tym podatki, ZUS itd.) oraz koszty operacyjne i zysk ujęte w marży Agencji (mark up);

Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR regularnie przeprowadza badania branżowe, w tym publikowane co roku „Salary Survey”. Badanie obrazuje aktualny poziom stawek godzinowych oferowanych Klientom w Polsce przez Agencje Mediowe.

Raporty z badań znajdziesz na: www.sar.org.pl/badania-branzowe

- prezentuje doświadczenie kluczowych osób w Agencji lub, o ile to możliwe już na tym etapie zapytania, także doświadczenie zespołu wyznaczonego do obsługi Klienta.

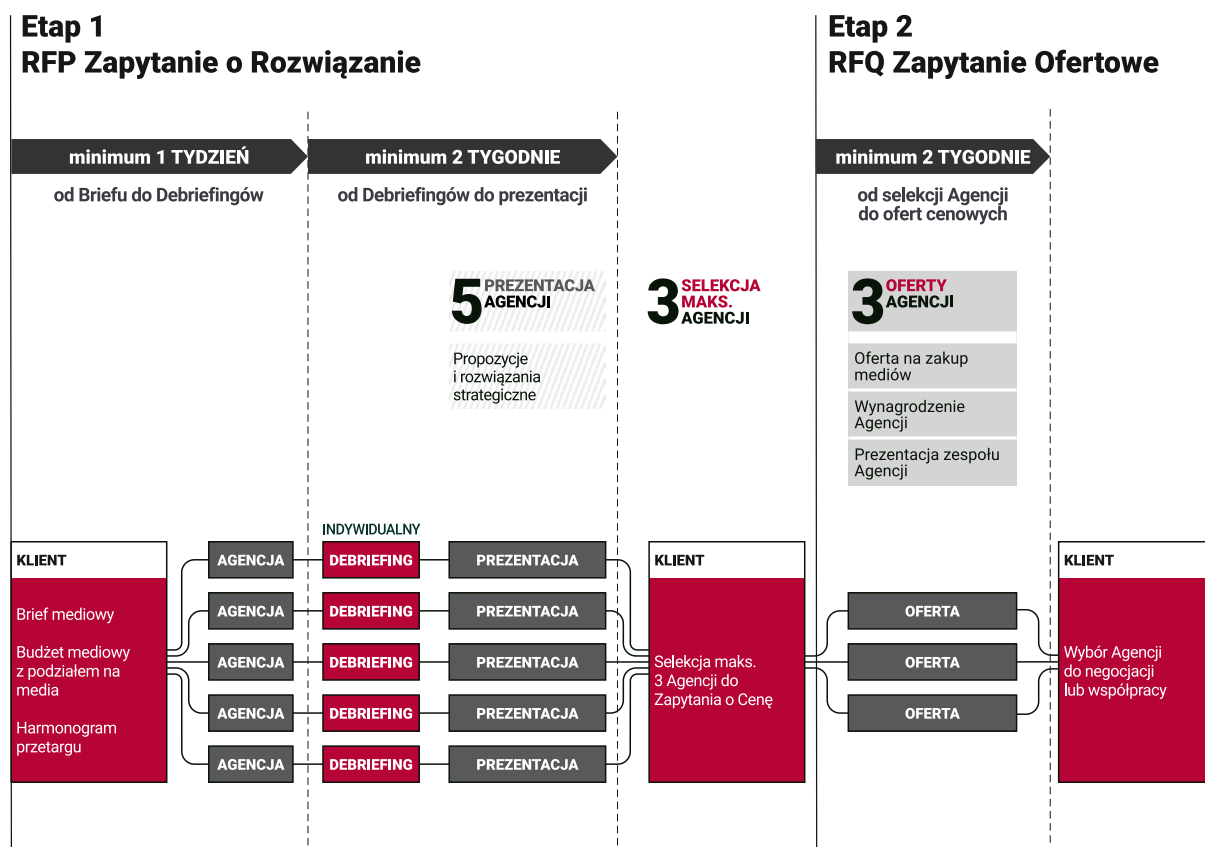
Dla Klienta szczególnie ważne jest poznanie podczas przetargu zespołu, który faktycznie będzie zaangażowany w obsługę Klienta, jeśli dana Agencja zostanie wybrana do współpracy.

Rekomendujemy, by Agencje prezentowały (najpóźniej) w 2 etapie przetargu zespół zaplanowany do obsługi danego Klienta, przygotowując jego skład w sposób maksymalnie jak to możliwe przemyślany i wiążący, by zespół ten nie zmienił się już podczas podjętej współpracy.

Rekomendujemy także, by zespół planowany do obsługi Klienta brał udział w przetargu. Chodzi o unikanie sytuacji, że Reklamodawca poznaje w konkursie jedynie osoby wyspecjalizowane w ofertowaniu, prezentowaniu, konsultingu, bez poznania docelowego zespołu do obsługi i jego kompetencji.

I Model przetargu mediowego – strategia jako kryterium wiodące

🔍 kliknij i przytrzymaj

Kluczowe etapy przetargu mediowego w modelu II:

1. etap – Zapytanie Ofertowe RFQ (Request for Quotation) – zapytanie o cenę skierowane do Agencji Mediowych. Rekomendujemy zaproszenie do pierwszego etapu maksymalnie 5 Agencji.

Agencja w odpowiedzi na zapytanie o cenę:

- składa ofertę na zakup mediów w zdefiniowanych parametrach jakościowych – w tabelach cenowych przygotowanych przez siebie lub przez Klienta, jego doradcę (audytora);
- składa ofertę na swoje wynagrodzenie – wyrażone jako procent od wartości zakupu mediów (budżetu mediowego Klienta) lub jako stałe, zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne (Flat Fee), estymowane na podstawie stawek godzinowych osób o określonych kompetencjach i na określonych stanowiskach oraz ich planowanego zaangażowania godzinowego w wymiarze miesiąca (tzw. FTE – Full-Time Equivalent, czyli udział etatu osoby na danym stanowisku, wyznaczonej do prac dla Klienta, wyrażany w procentach całego etatu i liczbie godzin miesięcznie). Stawki godzinowe w zryczałtowanym wynagrodzeniu Agencji (model Flat Fee na bazie FTE) uwzględniają koszty pracownika (w tym podatki, ZUS itd.) oraz koszty operacyjne i zysk ujęte w marży Agencji (mark up);

! Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR regularnie przeprowadza badania branżowe, w tym publikowane co roku „Salary Survey”. Badanie obrazuje aktualny poziom stawek godzinowych oferowanych Klientom w Polsce przez Agencje Mediowe.

Raporty z badań znajdziesz na: www.sar.org.pl/badania-branzowe

- prezentuje doświadczenie kluczowych osób w Agencji i jeżeli to możliwe na tym etapie zapytania, także doświadczenie zespołu wyznaczonego do obsługi Klienta.

Dla Klienta szczególnie ważne jest poznanie podczas przetargu zespołu, który faktycznie będzie zaangażowany w obsługę Klienta, jeśli dana Agencja zostanie wybrana do współpracy.

! Rekomendujemy, by Agencje prezentowały (najpóźniej) w 2 etapie przetargu zespół zaplanowany do obsługi danego Klienta, przygotowując jego skład w sposób maksymalnie jak to możliwe przemyślany i wiążący, by zespół ten nie zmienił się już podczas podjętej współpracy.

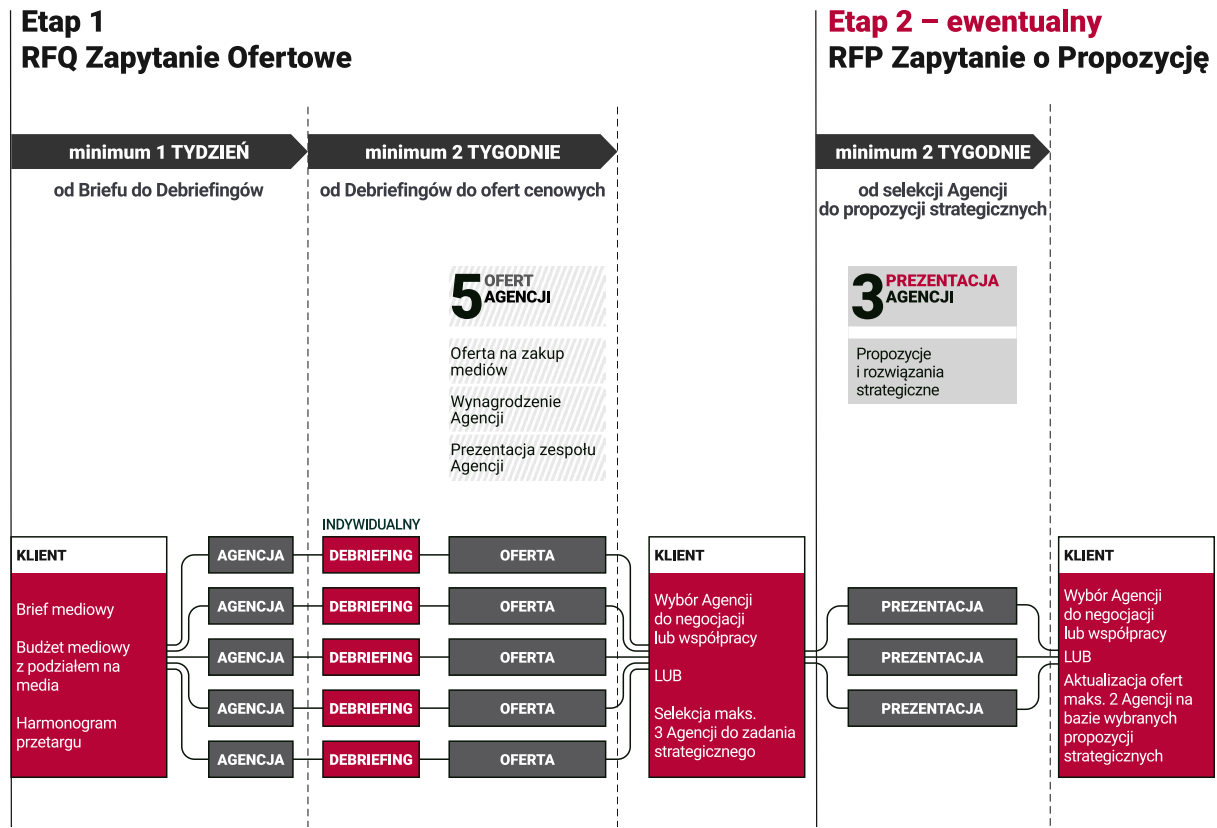
Rekomendujemy także, by zespół planowany do obsługi Klienta brał udział w przetargu. Chodzi o unikanie sytuacji, że Reklamodawca poznaje w konkursie jedynie osoby wyspecjalizowane w ofertowaniu, prezentowaniu, konsultingu, bez poznania docelowego zespołu do obsługi i jego kompetencji.

2. etap – wybór partnera do współpracy na podstawie pozyskanej oferty cenowej lub selekcja podmiotów do kolejnego etapu przetargu – Zapytania o Propozycję RFP (Request for Proposal).

Na podstawie złożonych ofert cenowych Klient wybiera partnera do negocjacji i/lub współpracy lub Agencje Mediowe do zadania strategicznego i kieruje do nich Brief. W odpowiedzi Agencje składają swoje propozycje strategiczne. Rekomendujemy zaproszenie do drugiego etapu maksymalnie 3 Agencji.

Jeśli w wyniku otrzymanych i wybranych przez Klienta propozycji strategicznych założenia parametrów jakościowych zakupu mediów dla konkretnej marki wymagają zmiany (np. media mix, udział stacji, grupa mediowa, kalendarz kluczowych kampanii), wówczas Klient może rozpisac kolejny etap przetargu. Jego celem będzie aktualizacja parametrów jakościowych zakupu w tabelach cenowych i tym samym ich cen, tak by oferta cenowa w zakresie parametrów (specyfikacji) zakupu mediów była spójna z wybraną przez Klienta strategią. W takiej sytuacji Agencja lub Agencje, które wybrał Klient na podstawie propozycji strategicznych, weryfikują i składają ponownie oferty cenowe spójne co do parametrów jakościowych z opracowaną i wybraną przez Klienta strategią.

II Model przetargu mediowego – cena jako kryterium wiodące

🔍 kliknij i przytrzymaj

Szczegółowy opis, jak przeprowadzić przetarg mediowy w modelu I:

Zapytanie o Propozycję (RFP – Request for Proposal), a następnie Zapytanie Ofertowe (RFQ – Request for Quotation).

Etap 1. – Zapytanie o Propozycję (RFP – Request for Proposal)

- Po selekcji podmiotów do przetargu Klient przygotowuje i przesyła Agencjom Brief wraz z harmonogramem procesu przetargowego, który powinien również zawierać termin decyzji Klienta o wyborze Agencji. Rekomendujemy zaproszenie do pierwszego etapu przetargu maksymalnie 5 Agencji. Harmonogram przetargu jest istotny dla zobowiązania Agencji do zachowania ważności oferty i prowadzenia przez Agencję działalności, w tym udziału w ofertowaniu i innych postępowaniach przetargowych.

Wzór Briefu w kategorii Media znajdziesz tutaj (kliknij, aby pobrać dokument):

[Brief Mediowy w wersji edytowalnej](#),

[Brief Mediowy w wersji zamkniętej](#).

Klient może przesłać Agencjom Brief drogą mailową lub spotkać się z nimi i przekazać go na żywo, wyjaśniając zaproszonym podmiotom kluczowe elementy Briefu.

W tym modelu strategia jest kryterium wiodącym Klienta, warto zatem, by Klient w swoim Briefie określił:

- konkretne wyzwanie, zadanie strategiczne dotyczące marki, produktu, grupy docelowej, komunikacji, sprzedaży, dotychczasowej strategii mediowej;
- czy i dlaczego poszukuje nowej strategii mediowej;
- czy i dlaczego chce zweryfikować dotychczasową strategię mediowej.

Z opinii Klientów wynika, że to zadania strategiczne pozwalają weryfikować kompetencje strategiczne Agencji, w tym umiejętność wielowymiarowej analizy z syntezą kluczowych wniosków, wykorzystywanych w codziennej pracy do przygotowywania rekomendacji mediowych.

Zaprezentowane przez Agencje i opracowane w trybie przetargu rozwiązania będą strategiczną odpowiedzią na Brief Klienta, nie będą jednak zawierały gotowych, skończonych strategii mediowych, strategii marki lub komunikacji. Ich opracowanie w trybie przetargu, nie w postaci płatnego zlecenia, nie byłoby rentowne dla Agencji ani możliwe czasowo w warunkach zapytania.

Propozycje strategiczne Agencji w odpowiedzi na Brief mogą jednak obejmować: analizę dotychczasowego zakupu mediów Klienta, ekspertyzę z rekomendacją strategiczną dotyczącą grupy mediowej, media mix (jakie media i jakimi narzędziami), analizę dostępnych danych, badań z wytycznymi dla marki Klienta.

2. Zgodnie z praktyką rynkową i rekomendacją, Klient określa również budżet mediowy, który planuje przeznaczyć na poszczególne media. Zgodnie z praktyką rynkową podawanie budżetu mediowego (wartościowo lub w przedziałach), gwarantowanego lub planowanego w poszczególnych mediach, pozwala Agencji określić bardziej precyzyjnie zespół ekspertów niezbędny do obsługi Klienta oraz umożliwia przygotowanie ofert na zakup mediów w postaci cen i rabatów gwarantowanych lub estymowanych. Ceny gwarantowane lub estymowane, ustalane przez Agencje z właścicielami mediów, są zależne od deklaracji wydatków, gdzie gwarantowany budżet umożliwia zagwarantowanie cen, a planowany budżet ich estymację. Jeśli Klient podaje swój budżet nie wartościowo (kwota), a w przedziałach kwot, istnieje możliwość zaproponowania oferty – adekwatnie w przedziale kwotowym lub w postaci procentów przy wzroście lub spadku budżetu (progresywnie i degresywnie). Tego typu ofertowanie z racji większego skomplikowania wymaga dłuższego czasu na przygotowanie oferty przez Agencje (ustalenia z mediami, przeliczenie oferty progowo) oraz czasu Klienta na rzetelne porównanie ofert i ich ocenę. Podawanie przez Klienta budżetu mediowego (co jest już praktykowane przez reklamodawców na rynku) nie znosi konkurencyjności, ponieważ Agencje biorą udział w przetargu, a przygotowane przez nie oferty podlegają ocenie Klienta.

Należy pamiętać, że oferta na zakup czasu telewizyjnego lub przestrzeni mediowej składana przez Agencję w przetargu jest zależna od aktualnej polityki handlowej właściciela danego medium. W związku z tym rekomenduje się zbieranie ofert cenowych od Agencji po ogłoszeniu przez stacje lub innych właścicieli mediów ich polityk handlowych. W przypadku zbierania ofert cenowych od Agencji przed ogłoszeniem polityk handlowych (stacji lub innych dysponentów mediów), Agencja i Klient powinni każdorazowo potwierdzić aktualność cen.

3. Następnie Klient spotyka się z Agencjami i odpowiada na ich pytania do Briefu – tzw. Debriefing (sesja pytań i odpowiedzi). Debriefing na tym etapie przetargu, kiedy celem jest opracowanie rozwiązań strategicznych dla marki Klienta, rekomenduje się przeprowadzać indywidualnie w formie spotkania – nie grupowo.

Celem Debriefingu jest uzyskanie przez Agencje odpowiedzi na pytania dotyczące bezpośrednio ich wczesnych koncepcji, pomysłów i rozwiązań strategicznych w odpowiedzi na zadania określone w Briefie. Agencja, zadając pytania do Briefu, może poruszać zagadnienia dotyczące bezpośrednio kwestii autorskich, poufnych, stanowiących jej przewagę konkurencyjną w przetargu i które tym samym nie powinny być dzielone z pozostałymi oferentami.

Grupowa forma Debriefingu uniemożliwia Agencjom jakiegokolwiek wstępne badanie rozwiązań strategicznych z Klientem, ponieważ ich weryfikacja na tym etapie zdradzałaby je pozostałym Agencjom biorącym udział w przetargu. Stosując grupową formę Debriefingu, kiedy Agencje nie są w stanie omawiać z Klientem pewnych rozwiązań strategicznych, Klient może w efekcie otrzymać od wszystkich oferentów pomysły generyczne lub niemożliwe do realizacji, których Klient nie mógł jednak wcześniej zweryfikować czy wykluczyć.

Dopuszczamy sytuacje, kiedy Klient rozsyła odpowiedzi na pytania jednej Agencji do pozostałych biorących udział w przetargu. Dotyczy to odpowiedzi na pytania, które mają charakter ogólny lub formalny i nie są związane z indywidualną ofertą danej Agencji. Nie ujawniają pomysłów, rozwiązań strategicznych, zakupowych, innych, które mogą stanowić przewagę konkurencyjną Agencji w przetargu.

Agencje mogą zaznaczyć, które z pytań kierowanych do Klienta w Debriefingu mają charakter konkurencyjny i poufny. Wskazują tym samym, które odpowiedzi Reklamodawcy (do zadanych przez nią pytań) nie powinny być dzielone z pozostałymi Agencjami w przetargu.

Indywidualne Debriefingi (zarówno w formie korespondencji, jak i spotkań) z każdą z Agencji, która bierze udział w przetargu, mocno angażują czas zespołu Klienta, generując koszty wewnętrzne po jego stronie. Jednocześnie czas zainwestowany w Briefing i Debriefing urealnia otrzymanie wysokiej jakości ofert w przetargu.

Rekomendujemy, by Agencje przygotowywały się do Debriefingu na bazie otrzymanych wcześniej informacji. Aby wzajemnie nie marnować czasu na zagadnienia generyczne lub ujęte w przesłanym przez Klienta Briefie.

Szerzej na temat ogólnych zasad Debriefingu przeczytasz w rozdziale powyżej, w akapicie:

 Komunikacja w przetargach i dostępność Klienta na etapie przetargu. Brief oraz spotkania Debriefingowe i sesje kierunkowe (kliknij, aby przejść).

4. Następnie Klient spotyka się na ustne prezentacje z każdą z zaproszonych Agencji osobno.

Prezentacje Agencji na tym etapie zawierają:

- propozycje i rozwiązania strategiczne w odpowiedzi na Brief Klienta – rozumiane jako autorskie rozwiązania opracowane przez Agencje wewnętrznie. Może to być na przykład analiza dotychczasowego zakupu mediów Klienta i ekspertyza Agencji Mediowej z rekomendacją strategiczną dotyczącą grupy mediowej, media mix (jakie media i jakimi narzędziami), analiza dostępnych danych, badań z wytycznymi dla marki Klienta etc.

Ważne, aby Klient nie zlecał w przetargu nieodpłatnych prac generujących koszty zewnętrzne Agencji, np. w postaci nieodpłatnych badań na produkcie, marce, grupie docelowej Klienta, chyba że Klient zleca je w przetargu i za nie płaci. Już samo opracowanie zadań strategicznych jest wysokim kosztem wewnętrznym Agencji, ponieważ wymaga wielogodzinnego zaangażowania najlepszych zespołów Agencji (liczba osób i wygenerowanych godzin). Biorąc pod uwagę liczbę zapytań w skali roku, konieczność utrzymywania rentowności Agencji i kompensowania kosztów w końcowej cenie

usług, generowanie prac i tym samym kosztów w przetargach wymaga odpowiedzialnego zachowania zarówno ze strony Agencji, jak i Reklamodawców, którzy je organizują.

Należy również pamiętać, że prezentowane i opracowane w trybie przetargu rozwiązania są strategiczną odpowiedzią Agencji na Brief i Debriefing Klienta, nie zawierają jednak gotowych, skończonych strategii mediowych, strategii marki lub komunikacji. Ich opracowanie w trybie przetargu, nie w postaci płatnego zlecenia, nie byłoby rentowne dla Agencji ani możliwe czasowo w warunkach zapytania.

Niezależnie prezentowane przez Agencje propozycje dają podstawę do wyboru kilku rozwiązań strategicznych i na tej podstawie selekcji Agencji do dalszego etapu przetargu.

Należy pamiętać, że propozycje strategiczne prezentowane przez Agencje są objęte ochroną praw autorskich – z tych powodów niedopuszczalne jest wybieranie przez Klienta jednej koncepcji i przekazywanie jej innym oferentom do wyceny w kolejnym etapie przetargu. Więcej na temat praw autorskich znajdziesz w treści poniżej.

- Na podstawie otrzymanych propozycji od Agencji, Klient wybiera Agencje Mediowe do zapytania o cenę na wybrane podejście strategiczne. Rekomendujemy zaproszenie do drugiego etapu maksymalnie 3 Agencji.

Etap 2. – Zapytanie Ofertowe (RFQ – Request for Quotation)

- Agencje w odpowiedzi na zapytanie składają:
 - ofertę na zakup mediów w zdefiniowanych parametrach jakościowych – w tabelach cenowych przygotowanych przez siebie lub przez Klienta, jego doradcę (audytora);
 - ofertę na swoje wynagrodzenie – wyrażone jako procent od wartości zakupu mediów (budżetu mediowego Klienta) lub jako stałe, zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne (Flat Fee), lub inne ustalone przez strony.

W przypadku zryczałtowanego wynagrodzenia miesięcznego (Flat Fee) estymuje się je na podstawie stawek godzinowych osób o określonych kompetencjach i na określonych stanowiskach oraz ich planowanego zaangażowania godzinowego dla Klienta w wymiarze miesiąca. Jest to tzw. model FTE – Full-Time Equivalent, który określa udział etatu osoby na danym stanowisku, wyznaczonej do prac dla Klienta, wyrażany w procentach całego etatu i liczbie godzin miesięcznie. Stawki godzinowe w zryczałtowanym wynagrodzeniu Agencji uwzględniają koszty pracownika (w tym podatki, ZUS itd.) oraz koszty operacyjne i zysk ujęte w marży Agencji (mark up).

Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR regularnie przeprowadza badania branżowe, w tym publikowane co roku „Salary Survey”. Badanie obrazuje aktualny poziom stawek godzinowych oferowanych Klientom w Polsce przez Agencje Mediowe.

Raporty z badań znajdziesz na: www.sar.org.pl/badania-branzowe

- Dodatkowo Agencje na tym etapie prezentują doświadczenie kluczowych osób w Agencji i o ile to możliwe już na tym etapie zapytania także doświadczenie zespołu, który w sytuacji współpracy wyznaczą do obsługi Klienta.

Dla Klienta szczególnie ważne jest poznanie podczas przetargu zespołu, który faktycznie będzie zaangażowany w obsługę Klienta, jeśli dana Agencja zostanie wybrana do współpracy.

Rekomendujemy, by Agencje prezentowały (najpóźniej) w 2 etapie przetargu zespół zaplanowany do obsługi danego Klienta, przygotowując jego skład w sposób maksymalnie jak to możliwe przemyślany i wiążący, by zespół ten nie zmienił się już podczas podjętej współpracy.

Rekomendujemy także, by zespół planowany do obsługi Klienta brał udział w przetargu. Chodzi o unikanie sytuacji, że Reklamodawca poznaje w konkursie jedynie osoby wyspecjalizowane w ofertowaniu, prezentowaniu, konsultingu, bez poznania docelowego zespołu do obsługi i jego kompetencji.

8. Na podstawie otrzymanych Ofert Cenowych, rozwiązań strategicznych (z 1. etapu przetargu) oraz oceny zespołu Agencji Klient dokonuje wyboru Agencji do finalnych negocjacji lub do współpracy.

Rekomendowany minimalny czas dla poszczególnych etapów przetargu w modelu I:

- minimum 2 dni robocze od wysłania umowy o zachowaniu poufności (NDA – Non-Disclosure Agreement) przez Klienta do podpisu przez Agencje;
- minimum 1 tydzień roboczy od przesłania przez Klienta dokumentów przetargowych i Briefu do spotkań z Agencjami na indywidualne Debriefingi;
- minimum 2 tygodnie robocze od Debriefingu do prezentacji rozwiązań strategicznych Agencji;
- minimum 2 tygodnie od wyboru maks. 3 Agencji do Zapytania Ofertowego do otrzymania ofert cenowych.

W tym modelu czas na poszczególne etapy przetargu jest zależny od wielkości i poziomu skomplikowania zadań strategicznych zawartych w Briefie. Jeśli Klient nie jest pewny, jaki jest minimalny czas na poszczególne etapy przetargu, może skonsultować z Agencjami (po zaproszeniu ich do przetargu) swój harmonogram procesu na podstawie zadań strategicznych Briefu.

Warunkiem uczciwego konkurowania w przetargu jest zapewnienie wszystkim zaproszonym podmiotom jednakowego czasu na zleczone prace oraz ofertowanie, który jednocześnie powinien być realny pod kątem powierzonych zadań, co przekłada się na wyniki samego przetargu i determinuje należyłą staranność w organizowanym postępowaniu. Na polskim rynku ciągle zdarza się, że Agencje Mediowe otrzymują zadania przetargowe do wykonania w okresie świąt lub w czasie nierealnym do wykonania (2–5 dni kalendarzowych). Nie ma możliwości rzetelnej odpowiedzi na przetarg w tak krótkim czasie, biorąc pod uwagę konieczność ustaleń z dostawcami mediów podczas ofertowania oraz czas na prace wewnętrzne Agencji. W takiej sytuacji główne straty są po stronie rozpisującego przetarg.

Szczegółowy opis, jak przeprowadzić przetarg mediowy w modelu II:

Zapytanie Ofertowe RFQ (Request for Quotation) – następnie wybór partnera do negocjacji lub selekcja podmiotów do dodatkowego etapu Zapytania o Propozycję RFP (Request for Proposal)

Etap 1. – Zapytanie Ofertowe RFQ (Request for Quotation)

1. Po selekcji podmiotów do przetargu Klient przygotowuje i przesyła Agencjom Brief wraz z harmonogramem procesu przetargowego, który powinien również zawierać termin decyzji Klienta o wyborze Agencji. Rekomendujemy zaproszenie do pierwszego etapu przetargu maksymalnie 5 Agencji. Harmonogram przetargu jest istotny dla zobowiązania Agencji do zachowania ważności oferty i prowadzenia przez Agencję działalności, w tym udziału w ofertowaniu i innych postępowaniach przetargowych.

Wzór Briefu w kategorii Media znajdziesz tutaj (kliknij, aby pobrać dokument):

 Brief Mediowy w wersji edytowalnej,

 Brief Mediowy w wersji zamkniętej.

Klient może przesłać Agencjom Brief drogą mailową lub spotkać się z nimi i przekazać go na żywo, wyjaśniając zaproszonym podmiotom kluczowe elementy Briefu.

- Zgodnie z praktyką rynkową i rekomendacją, Klient określa również budżet mediowy, który planuje przeznaczyć na poszczególne media. Zgodnie z praktyką rynkową podawanie budżetu mediowego (wartościowo lub w przedziałach) gwarantowanego lub planowanego w poszczególnych mediach umożliwia przygotowanie przez Agencje ofert w postaci cen i rabatów gwarantowanych lub estymowanych. Ceny gwarantowane lub estymowane, ustalane przez Agencje z właścicielami mediów, są zależne od deklaracji wydatków, gdzie gwarantowany budżet umożliwia zagwarantowanie cen, a planowany budżet ich estymację. Jeśli Klient podaje swój budżet nie wartościowo (kwota), a w przedziałach kwot, istnieje możliwość zaproponowania oferty – adekwatnie w przedziale kwotowym lub w postaci procentów przy wzroście lub spadku budżetu (progresywnie i degresywnie). Tego typu ofertowanie z racji większego skomplikowania wymaga dłuższego czasu na przygotowanie oferty przez Agencje (ustalenia z mediami, przeliczenie oferty progowo) oraz czasu Klienta na rzetelne porównanie ofert i ich ocenę.

Podawanie przez Klienta budżetu mediowego (co jest już praktykowane przez reklamodawców na rynku) nie znosi konkurencyjności, ponieważ Agencje biorą udział w przetargu, a przygotowane przez nie oferty podlegają ocenie Klienta.

 Należy pamiętać, że oferta na zakup czasu telewizyjnego lub przestrzeni mediowej składana przez Agencję w przetargu jest zależna od aktualnej polityki handlowej właściciela danego medium. W związku z tym rekomenduje się zbieranie ofert cenowych od Agencji po ogłoszeniu przez stacje lub innych właścicieli mediów ich polityk handlowych. W przypadku zbierania ofert cenowych od Agencji przed ogłoszeniem polityk handlowych (stacji lub innych dysponentów mediów), Agencja i Klient powinni każdorazowo potwierdzić aktualność cen.

- Klient definiuje również parametry jakościowe zakupu mediów i przekazuje Agencji swoje tabele cenowe do wypełnienia lub informuje, że oczekuje złożenia oferty w tabelach przygotowanych przez Agencje w odpowiedzi na Brief.

 W przypadku kategorii Media cena jest zawsze bezpośrednio związana z założeniami jakościowymi, stosownie do polityk i cenników dysponentów mediów: stacji telewizyjnych, radiowych, prasy, wydawców w Internecie, właścicieli kin czy nośników outdoorowych. Do założeń jakościowych w zakupie mediowych zaliczymy: szczegółowo określony czas mediowy (np. jaka stacja, w jakich porach, w jakim pozycjonowaniu, na jakiej grupie mediowej), szczegółowo określoną przestrzeń mediową (rodzaj nośnika, jego wielkość lub wskaźniki mediowe, na jaki czas będzie wykorzystany w kampanii). To każdorazowo kupowanie produktu lub usługi o określonych parametrach.

- Następnie pisemnie (lub ewentualnie w formie spotkania) Klient odpowiada na pytania Agencji do Briefu – tzw. Debriefing (sesja pytań i odpowiedzi). Warto zdecydować o formie Debriefingu (ustnej lub pisemnej) na podstawie prośby, informacji od danej Agencji – czy potrzebuje się spotkać, czy wystarczy jej wymiana informacji drogą mailową.

Debriefing w każdym przypadku rekomenduje się przeprowadzać indywidualnie – nie grupowo.

Agencja, zadając pytania do Briefu, może poruszać zagadnienia dotyczące bezpośrednio kwestii autorskich, poufnych, stanowiących jej przewagę konkurencyjną w przetargu, które tym samym nie powinny być dzielone z pozostałymi oferentami.

Grupowa forma Debriefingu uniemożliwia Agencjom jakiegokolwiek wstępne badanie z Klientem rozwiązań zakupowych o charakterze taktycznym lub strategicznym, ponieważ ich weryfikacja na tym etapie zdradzałaby je pozostałym Agencjom biorącym udział w przetargu.

Dopuszczamy sytuacje, kiedy Klient rozsyła odpowiedzi na pytania jednej Agencji do pozostałych biorących udział w przetargu. Dotyczy to odpowiedzi na pytania, które mają charakter ogólny lub formalny i nie są związane z indywidualną ofertą danej Agencji. Nie ujawniają pomysłów, rozwiązań strategicznych, zakupowych, innych, które mogą stanowić przewagę konkurencyjną Agencji w przetargu.

Agencje mogą zaznaczyć, które z pytań kierowanych do Klienta w Debriefingu mają charakter konkurencyjny i poufny. Wskazują tym samym, które odpowiedzi Reklamodawcy (do zadanych przez nią pytań) nie powinny być dzielone z pozostałymi Agencjami w przetargu.

Indywidualne Debriefingi (zarówno w formie korespondencji, jak i spotkań) z każdą z Agencji, która bierze udział w przetargu, mocno angażują czas zespołu Klienta, generując koszty wewnętrzne po jego stronie. Jednocześnie czas zainwestowany w Briefing i Debriefing urealnia otrzymanie wysokiej jakości ofert w przetargu.

Rekomendujemy, by Agencje przygotowywały się do Debriefingu na bazie otrzymanych wcześniej informacji. Aby wzajemnie nie marnować czasu na zagadnienia generyczne lub ujęte w przesłanym przez Klienta Briefie.

Szerzej na temat ogólnych zasad Debriefingu przeczytasz w rozdziale powyżej, w akapicie:

 Komunikacja w przetargach i dostępność Klienta na etapie przetargu. Brief oraz spotkania Debriefingowe i sesje kierunkowe (kliknij, aby przejść).

5. Na tej podstawie Agencje składają:

- ofertę na zakup mediów w zdefiniowanych parametrach jakościowych (tabele cenowe);
- ofertę na swoje wynagrodzenie – wyrażone jako procent od wartości zakupu mediów (budżetu mediowego Klienta) lub jako stałe, zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne (Flat Fee), lub inne ustalone przez strony.

W przypadku zryczałtowanego wynagrodzenia miesięcznego (Flat Fee) estymuje się je na podstawie stawek godzinowych osób o określonych kompetencjach i na określonych stanowiskach oraz ich planowanego zaangażowania godzinowego dla Klienta w wymiarze miesiąca. Jest to tzw. model FTE – Full-Time Equivalent, który określa udział etatu osoby na danym stanowisku, wyznaczonej do prac dla Klienta, wyrażany w procentach całego etatu i liczbie godzin miesięcznie. Stawki godzinowe w zryczałtowanym wynagrodzeniu Agencji uwzględniają koszty pracownika (w tym podatki, ZUS itd.) oraz koszty operacyjne i zysk ujęte w marży Agencji (mark up).

Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR regularnie przeprowadza badania branżowe, w tym publikowane co roku „Salary Survey”. Badanie obrazuje aktualny poziom stawek godzinowych oferowanych Klientom w Polsce przez Agencje Mediowe.

Raporty z badań znajdziesz na: ** www.sar.org.pl/badania-branzowe**

6. Dodatkowo Agencje na tym etapie prezentują doświadczenie kluczowych osób w Agencji i o ile to możliwe na tym etapie przetargu, także doświadczenie zespołu, który w sytuacji współpracy wyznaczą do obsługi Klienta.

Dla Klienta szczególnie ważne jest poznanie podczas przetargu zespołu, który faktycznie będzie zaangażowany w obsługę Klienta, jeśli dana Agencja zostanie wybrana do współpracy.

Rekomendujemy, by Agencje prezentowały (najpóźniej) w 2 etapie przetargu zespół zaplanowany do obsługi danego Klienta, przygotowując jego skład w sposób maksymalnie jak to możliwe przemyślany i wiążący, by zespół ten nie zmienił się już podczas podjętej współpracy.

Rekomendujemy także, by zespół planowany do obsługi Klienta brał udział w przetargu. Chodzi o unikanie sytuacji, że Reklamodawca poznaje w konkursie jedynie osoby wyspecjalizowane w ofertowaniu, prezentowaniu, konsultingu, bez poznania docelowego zespołu do obsługi i jego kompetencji.

7. Na podstawie otrzymanych Ofert Cenowych oraz oceny zespołu Agencji Klient dokonuje wyboru Agencji do finalnych negocjacji lub do współpracy. Ewentualnie selekcjonuje Agencje Mediowe do dodatkowego zadania strategicznego. W takiej sytuacji rekomendujemy zaproszenie do dodatkowego zadania strategicznego maksymalnie 3 Agencji.

Etap 2., jako ewentualny – Zapytanie o Propozycję RFP (Request for Proposal)

8. W odpowiedzi na dodatkowe zadanie strategiczne wybrane Agencje składają swoje propozycje.
9. Jeśli w wyniku otrzymanych w ten sposób i wybranych przez Klienta propozycji strategicznych założeń parametrów jakościowych zakupu mediów dla konkretnej marki wymagają zmiany (np. media mix, udział stacji, grupa mediowa, kalendarz kluczowych kampanii), wówczas Klient może rozpiścić kolejny etap przetargu. Jego celem będzie aktualizacja parametrów jakościowych zakupu w tabelach cenowych i tym samym ich cen, tak by oferta cenowa w zakresie parametrów (specyfikacji) zakupu mediów była spójna z wybraną przez Klienta linią strategiczną. W takiej sytuacji Agencja lub Agencje, które wybrał Klient na podstawie propozycji strategicznych, weryfikują i składają ponownie oferty cenowe spójne co do parametrów jakościowych z wybraną przez Klienta strategią.

Z opinii Klientów wynika, że to zadania strategiczne pozwalają weryfikować kompetencje strategiczne Agencji, w tym umiejętność wielowymiarowej analizy z syntezą kluczowych wniosków, wykorzystywanych w codziennej pracy do przygotowywania rekomendacji mediowych. W tym modelu przetargu, gdzie kryterium wiodącym jest cena, rekomendujemy, by ewentualne, dodatkowe zadanie strategiczne pozwalało zweryfikować kompetencje strategiczne, ale nie było zbyt obszerne (a przez to kosztotwórcze).

Zachowując zasady konkurencyjności, rekomendujemy by wszędzie, gdzie to możliwe, ograniczać generowane koszty procesu i koszty prac. Tym samym rekomendujemy, aby Klient dokonał kolejnej selekcji Agencji z 3 do maks. 2, jeśli zleca uspoźnienie ofert cenowych i parametrów jakościowych zakupu mediów pod dodatkowe kierunki strategiczne.

Tabele cenowe w zakupie mediów są obszerne (wiele stron, wiele pozycji), a ich przygotowanie poprzedzają liczne ustalenia z właścicielami mediów, zatem sam czas ofertowania generuje znaczące koszty po stronie Agencji.

10. Na podstawie otrzymanych Ofert Cenowych, kierunków strategicznych oraz oceny zespołu Agencji Klient dokonuje wyboru Agencji do finalnych negocjacji lub do współpracy.

Rekomendowany minimalny czas dla poszczególnych etapów przetargu w modelu II:

- minimum 2 dni robocze od wysłania umowy o zachowaniu poufności (NDA – Non-Disclosure Agreement) przez Klienta do podpisu przez Agencję;
- minimum 1 tydzień roboczy od przesłania przez Klienta dokumentów przetargowych i Briefu do indywidualnych Debriefingów (w formie spotkania lub drogą mailową);
- minimum 2 tygodnie robocze od Debriefingów do otrzymania ofert cenowych;
- w przypadku dalszego etapu – zlecenia dodatkowego zadania strategicznego – minimum 2 tygodnie od wyboru maks. 3 Agencji do otrzymania ich propozycji;
- w przypadku kolejnego etapu – konieczności ponownego ofertowania spójnego z wybranymi kierunkami strategicznymi – minimum 2 tygodnie od wyboru maks. 2 Agencji do otrzymania ich ofert cenowych.

Czas na poszczególne etapy przetargu jest zależny od wielkości i zakresu zadań przetargowych. Jeśli Klient nie jest pewny, jaki jest minimalny czas na rzetelne opracowanie zadań w kolejnych etapach przetargu, może skonsultować z Agencjami swój harmonogram.

Warunkiem uczciwego konkurowania w przetargu jest zapewnienie wszystkim zaproszonym podmiotom jednakowego czasu na zleczone prace oraz ofertowanie, który jednocześnie powinien być realny pod kątem powierzonych zadań, co przekłada się na wyniki samego przetargu i determinuje należyłą staranność w organizowanym postępowaniu.

„Chemistry meeting” w ramach I i II modelu przetargu

W obu rekomendowanych powyżej modelach przetargu istnieje praktyka organizowania spotkań zapoznawczych, tzw. chemistry meeting. Poprzedzają one właściwe etapy procesu (zawierające zadania dla Agencji) i uzupełniają proces selekcji partnerów do przetargu, przeprowadzony na bazie Zapytania o Informację RFI.

W takiej sytuacji po otrzymaniu wypełnionych formularzy RFI organizuje się spotkania zapoznawcze. W spotkaniach, poświęconych ogólnemu omówieniu celów i zadań przetargu oraz poznaniu się potencjalnych partnerów, uczestniczą najważniejsi członkowie zespołu Klienta i Agencji.

Spotkanie może przybrać postać krótkiej sesji roboczej – dyskusji o problemach i możliwościach, wyzwaniach marki i zespołu Marketingu. Istotne jest także poznanie kluczowych osób w zespołach Reklamodawcy i Agencji.

W ramach „chemistry meeting” Agencja może zaprezentować na żywo swój dorobek (adekwatny dla działań reklamowych Klienta) i doświadczenie kluczowych osób z zespołu, które pośrednio lub bezpośrednio miałyby wpływ lub możliwość współpracy z Klientem.

Klient może zaprezentować skład i strukturę marketingu, główne szanse oraz problemy marki, sektora, opowiedzieć o swoich celach i priorytetach, co pozwoli Agencji przygotować się do przetargu i docelowo skompletować właściwy zespół.

W ramach „chemistry meeting” przedstawiciele Agencji mogą zostać poproszeni o wypowiedzenie się na temat mocnych i słabych stron komunikacji konkurencji Klienta lub też wskazanie nowych możliwości strategicznych czy komunikacyjnych w branży Reklamodawcy. Klient może również oczekiwać od Agencji informacji na temat jej autorskich narzędzi, procesów, zaplecza wykorzystywanych do obsługi mediowej marek.

W ramach tego spotkania nie rekomenduje się zlecać żadnej pracy, poza ewentualnym zebraniem i przedstawieniem odpowiednich informacji. Dyskusja o wyzwaniach i możliwościach marki oraz przedstawienie zespołów Marketingu i Agencji pozwala by poznać siebie wzajemnie i sprawdzić potencjał współpracy.

Po przeprowadzeniu krótkich (zwykle 1,5 godz.) sesji „chemistry meeting” oraz analizie odpowiedzi na przesłane wcześniej Zapytanie o Informacje RFI Reklamodawca ma już odpowiednie rozeznanie, by ułożyć ostateczną listę Agencji, które zostaną zaproszone do przetargu.

Z opinii Klientów wynika, że to zadania strategiczne pozwalają weryfikować kompetencje strategiczne Agencji, w tym umiejętność wielowymiarowej analizy z syntezą kluczowych wniosków, wykorzystywanych w codziennej pracy do przygotowywania rekomendacji mediowych.

! Z doświadczenia rynków w Europie wynika, że tak przeprowadzone spotkania „chemistry meeting” pozwalają Klientowi poznać i ocenić kompetencje strategiczne zespołu Agencji. Zdarza się, że informacje pozyskane o Agencji podczas spotkań „chemistry meeting” wystarczają, by w kolejnym kroku rozpiścić przetarg na koszty (2 model przetargu) i na tej podstawie wybrać partnera do współpracy.

W obu rekomendowanych powyżej modelach przetargu na Media nie rekomenduje się stosowania opłat za uczestnictwo w przetargu i opracowanie zadań przetargowych. Wyjątek stanowią sytuacje, kiedy:

- Klient zleca w ramach przetargu przeprowadzenie badań**, które stanowią koszt zewnętrzny Agencji.
- Klient nie posiada własnych badań, ale oczekuje w ramach przetargu strategii**, co sprawia, że zaproszone podmioty na potrzeby pozyskania danych, dokonania ich analizy i opracowania na tej podstawie strategii, muszą zakupić lub przeprowadzić badania na własny koszt.

Szczegółowe informacje i wytyczne dotyczące stosowania w takich sytuacjach opłaty znajdziesz poniżej, w akapicie: **➤ Opłata za udział w przetargu w mediowym**

Ochrona praw autorskich w przetargu

Pomysły i rozwiązania strategiczne opracowane przez Agencje Mediowe i prezentowane Klientowi są objęte ochroną praw autorskich. Z tych powodów niedopuszczalne jest wybieranie przez Klienta pomysłów lub rozwiązań jednej Agencji i przekazywanie ich pozostałym oferentom do dalszego opracowania, rozwinięcia albo skosztorysowania. Takie działanie naruszałoby prawa autorskie Agencji, chyba że Klient zakupi prawa autorskie do wybranego rozwiązania Agencji na tym etapie przetargu.

W interesie Agencji jest zaznaczenie w ofercie i we wszelkich składanych w przetargu dokumentach, które elementy jej opracowań są objęte prawem autorskim. Jest to rekomendacja, która eliminuje subiektywną interpretację Klienta, co jest, a co nie jest własnością intelektualną.

Jeżeli na etapie prezentacji Agencji w przetargu zaistnieje sytuacja podobieństwa lub zbieżności pomysłów, Klient we własnym interesie powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wszystkie podmioty, których prac ta zbieżność dotyczy. Może również ten fakt zgłosić równolegle do SAR (Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR), jako organizacji dbającej o standardy w przetargach i zrzeszającej Agencje, aby w sytuacji ewentualnego sporu móc potwierdzić dochowanie wszelkiej staranności w zakresie poszanowania praw autorskich i poufności.

Potwierdzanie uczestnictwa w przetargu i zasady dopraszania Agencji w trakcie przetargu

Klient może uzyskiwać od zaproszonych Agencji pisemne potwierdzenia uczestnictwa w przetargu, które pozwala mu upewnić się, że otrzyma oczekiwaną liczbę propozycji lub ofert. Podstawą, by Agencje Mediowe mogły zdecydować o swoim udziale w przetargu, jest komplet informacji o przetargu oraz Brief, poprzedzone podpisaniem umowy o zachowaniu poufności. Bez znajomości warunków przetargu, dokumentów przetargowych i Briefu, który określa rodzaj i zakres zapytania, Agencje nie będą w stanie podjąć odpowiedzialnej biznesowo decyzji o udziale w postępowaniu i tym samym potwierdzić swojego uczestnictwa.

Jeśli na etapie potwierdzania uczestnictwa któraś Agencja zrezygnuje z udziału w przetargu lub odstąpi od przetargu na późniejszym etapie, Klient może doprosić nowe podmioty pod warunkiem zapewnienia równych szans wszystkim uczestniczącym w postępowaniu. Oznacza to przekazanie doproszonym Agencjom dokładnie tych samych materiałów, informacji i dokumentów co podmiotom już uczestniczącym w przetargu oraz zapewnienie im w miarę możliwości tego samego czasu (w dniach roboczych) na prace przetargowe. Nie jest dobrą praktyką i nie poprawia konkurencyjności w przetargu stosowanie różnych terminów, różnego czasu na przygotowanie przez Agencje ofert.

Dotyczy to samego terminu składania (przesyłania) ofert w formie pisemnej, nie terminów spotkań na ich prezentację.

Jeśli jednak w trakcie trwania przetargu jedna z Agencji rezygnuje z udziału w postępowaniu, a Klient doprasza nowego partnera, rekomenduje się, by poinformował go, ile czasu w stosunku do konkurencji w przetargu może mu zaoferować na przygotowanie oferty. Wówczas doproszona Agencja ma możliwość ocenić swoje szanse w stosunku do konkurencji (pracującej dłużej nad ofertami) i zdecydować o swoim udziale w przetargu.

Prawidłowe kosztorysowanie w kategorii Media i zasady odpowiedzialnej współpracy

Agencje Mediowe świadczą na rzecz i w imieniu Klienta kompleksowe i specjalistyczne usługi, obejmujące:

- konsulting i doradztwo strategiczne w zakresie wykorzystania mediów w komunikacji marketingowej,
- tworzenie i realizację strategii mediowych dla marki i/lub produktu,
- planowanie kampanii mediowych,
- prowadzenie ustaleń i negocjacji z dostawcami mediów w imieniu Klienta,
- zakup kampanii mediowych – od rezerwacji czasu mediowego i/lub przestrzeni mediowej po raportowanie, analizę i rozliczenie kampanii Klienta.

Tym samym oferta Agencji Mediowej obejmuje dwa obszary:

- wynagrodzenie za prace zespołu Agencji (wszystkie usługi i czynności opisane powyżej),
- koszty zakupu czasu i/lub przestrzeni mediowej u dostawców mediowych, które Agencja w imieniu Klienta negocjuje, planuje, rezerwuje i rozlicza.

Agencja Mediowa działa zatem w obszarze konsultingu i doradztwa oraz jako pośrednik w zakupie mediów u ich dostawców (działy reklamy stacji telewizyjnych, radiowych, prasy, serwisów internetowych, kin, nośników outdoorowych etc.).

Cena zakupu mediów jest zawsze bezpośrednio związana z założeniami jakościowymi Klienta, ale przede wszystkim z założeniami polityk cenowych mediów, które definiują sposób i warunki sprzedaży czasu lub przestrzeni mediowej.

Do założeń jakościowych w zakupie mediów zaliczymy: szczegółowo określony czas mediowy (np. jaka stacja, w jakich porach, w jakim pozycjonowaniu, na jakiej grupie mediowej), szczegółowo określoną przestrzeń mediową (rodzaj i wielkość nośnika, jego wskaźniki mediowe i na jaki czas będzie wykorzystany w kampanii, np. kampania OOH do określonej wielkości widowni lub reklama OOH na nośnikach typu Citylight w 8 głównych miastach przez okres 1 m-ca). Oznacza to kupowanie emisji lub przestrzeni mediowej o określonych parametrach, przy czym to dysponenti mediów decydują, w jaki sposób będą sprzedawać swoje media (np. pakiet i cennik w TV, a w OOH pakiet lub liczba nośników typu Backlight) oraz na jakich warunkach (terminy rezerwacji i sprzedaży emisji czy przestrzeni).

Tym samym Agencja Mediowa w pełni stanowi o wysokości własnego wynagrodzenia (za prace zespołu), a w zakresie warunków i wartości zakupu mediów u dysponentów mediów jej wpływ może być całkowity i bezpośredni lub częściowy i ograniczony.

Agencja Mediowa działająca w imieniu i na rzecz Klienta oczywiście używa potencjału zakupowego w rozmowach z mediami, który jest zależny od wielkości obsługiwanych budżetów Klientów, nie może jednak w nieograniczony sposób wpływać na dostawców mediów i swobodnie kształtować ceny zakupu czasu lub przestrzeni mediowej, jak również nie ma możliwości zakupu czasu i przestrzeni mediowej z wyprzedzeniem i sprzedawania ich w oderwaniu od warunków rezerwacji i zakupu określonych przez polityki cenowe dostawców mediów.

Rozróżnienie obszaru bezpośredniego wpływu i gwarancji Agencji Mediowej oraz obszaru estymacji jest kluczowe dla partnerskiej i odpowiedzialnej relacji biznesowej pomiędzy Reklamodawcą, Agencją Mediową i dysponentami mediów. Należy pamiętać, że w przypadku odpowiedzialności partnera, która wielokrotnie przewyższa jego dochody lub jest poza obszarem jego realnego wpływu, asymetryczność umowy może być przyczyną jej unieważnienia.

Należy pamiętać o kilku dobrych praktykach we współpracy Reklamodawca–Agencja Mediowa:

- Zgodnie z praktyką rynkową rekomenduje się podawanie w przetargu budżetu mediowego (wartościowo lub w przedziałach) gwarantowanego lub planowanego w poszczególnych mediach, co implikuje ceny lub rabaty gwarantowane lub estymowane przez Agencje, ustalane z właścicielami mediów, zależne od deklaracji wydatków (gwarantowany budżet – gwarantowane ceny, planowany budżet – estymowane ceny).
- Ważnym jest kształtowanie partnerskiej i odpowiedzialnej relacji biznesowej przez obie strony w postaci możliwości opiniowania i negocjacji umowy o współpracę, bez narzucania zapisów abuzywnych, zapisów do akceptacji pod rygorem wykluczenia z przetargu lub jako element uzyskiwania przewagi w przetargu. Brak możliwości negocjowania umowy i dyskusowania o jej zapisach nie służy transparentności ani uzyskiwaniu maksymalnej efektywności stron w partnerskiej (współzależnej) współpracy.
- W interesie Klienta jest możliwość rozmowy i prezentowania modeli biznesowych oraz warunków zakupu mediów, które są kształtowane przez samych dysponentów mediów w ich cennikach i politykach cenowych, a na które Agencja Mediowa, jako reprezentant Klienta i jednocześnie pośrednik w zakupie mediów, nie ma wpływu w części lub w całości. Cenniki i polityki handlowe większości właścicieli mediów są jawne (w tym stacji telewizyjnych) – śledzenie i rozumienie ich (nawet z pomocą Agencji czy audytora mediowego) jest w interesie Klienta.

Modele rozliczeniowe we współpracy Agencji z Klientem w kategorii Media:

- wynagrodzenie wyrażone jako **procent od wartości zakupu mediów** (budżetu mediowego Klienta);
- **stałe, zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne (Flat Fee);**
- **Progresywny Rabat Obrotowy, tzw. PRO lub AVB (Agency Volume Bonus, Agency Volume Bonification), stosowany do wynagrodzenia podstawowego;**
- **bonus-malus stosowany do wynagrodzenia podstawowego;**
- **inny ustalony przez strony model wynagradzania, łącznie z modelem uzależnionym w określonym procencie od efektu**, pod warunkiem uwzględnienia mierzalnych celów, wskaźników i efektów współpracy oraz wyznaczenia obszaru rzeczywistego wpływu Agencji (np. wynagrodzenie korelowane ze sprzedażą, gdzie wyklucza się obszary, na które Agencja Mediowa nie ma wpływu, takie jak obsługa, dystrybucja produktów).

W przypadku zryczałtowanego wynagrodzenia miesięcznego (Flat Fee) kalkulacja wynagrodzenia bazuje na stawkach i liczbie godzin zespołu Agencji niezbędnego do wykonania zakresu prac w ujęciu miesięcznym. Jest to tzw. model FTE – Full-Time Equivalent, który określa udział etatu osoby na danym stanowisku, wyznaczonej do prac dla Klienta, wyrażany w procentach całego etatu i liczbie godzin miesięcznie. Stawki godzinowe różnią się od rodzaju angażowanego zespołu i poziomu doświadczenia (np. junior, senior, konsultant).

Stawki godzinowe w zryczałtowanym wynagrodzeniu Agencji (model Flat Fee na bazie FTE) uwzględniają koszty pracownika (w tym podatki, ZUS itd.) oraz koszty operacyjne i zysk ujęte w marży Agencji (mark up).

W przetargach międzynarodowych (w modelu Flat Fee na bazie FTE) praktyką jest podawanie w ramach wynagrodzenia Agencji oddzielnie:

- kosztu każdej osoby (w ujęciu miesięcznym lub rocznym) w postaci stawki godzinowej i liczby godzin miesięcznie lub rocznie (koszty osoby uwzględniają wszystkie koszty zatrudnienia w tym podatki, ZUS itd.),
- kosztu operacyjnego Agencji ujętego w tzw. overhead,
- zysku Agencji podanego jako marża (mark up).

Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR regularnie przeprowadza badania branżowe, w tym publikowane co roku „Salary Survey”. Badanie obrazuje poziom stawek oferowany Klientom przez Agencje na polskim rynku.

Raporty z badań znajdziesz na: www.sar.org.pl/badania-branzowe

W przypadku Progresywnego Rabatu Obrotowego tzw. PRO lub AVB (Agency Volume Bonus, Agency Volume Bonification) oznacza rabat obrotowy dla kupującego od łącznych zakupów w danym medium w zdefiniowanym okresie.

Zasady rozliczeń PRO / AVB, jeśli występuje w modelu rozliczeń między Klientem a Agencją – rekomendacje:

- Agencja zachowuje na podstawie porozumienia z Klientem całość lub część Progresywnego Rabatu Obrotowego, jako uzupełnienie wynagrodzenia podstawowego lub jego kompensatę. Progresywny Rabat Obrotowy jest wyrażony jako uzgodniona między stronami wartość procentowa w danym medium. PRO / AVB może być przekazany Klientowi w części lub całości pod warunkiem otrzymania go przez Agencję od właściciela medium.

- Warunkiem gwarancji dla Progresywnego Rabatu Obrotowego jest gwarantowany przez Klienta i zrealizowany w poszczególnych mediach budżet mediowy, ponieważ rabat ten jest zależny od zakupu (obrotu). Brak realizacji budżetu przez Klienta w danym medium może skutkować brakiem wypłaty PRO / AVB przez dysponenta medium. Rekomenduje się jednoznaczne określenie w umowie zasad rozliczeń PRO / AVB pomiędzy Agencją a Klientem zależnie od poziomów zrealizowanego budżetu.

System bonus-malus, systemy premiowania i motywowania

We współpracy ramowej, poza wynagrodzeniem podstawowym, część Klientów stosuje także dodatkowy system premiowania Agencji (system bonus-malus stosowany do wynagrodzenia podstawowego). Jego głównym celem jest zarządzanie efektywnością, zaangażowaniem i motywacją zespołu Agencji we współpracy i w realizacji długofalowych celów Klienta. W takiej sytuacji strony ustalają precyzyjne i obiektywne zasady, warunki i narzędzia ewaluacji, które będą służyć cyklicznym ocenom i liczeniu potencjalnego bonusu.

Ewaluacja współpracy

Niezależnie, czy stosuje się finansowe premiowanie, czy nie, zaleca się regularne analizowanie przebiegu i wyników długofalowej współpracy Klienta z Agencją. Rekomenduje się, aby przynajmniej raz w roku Klienci (Marketing i Zakupy) oraz Agencje dokonywali ilościowych, jakościowych i finansowych ocen swojej współpracy. Ich celem jest zebranie informacji i stała poprawa efektywności współpracy.

W ramach współpracy Klientów i Agencji Mediowych rekomendujemy stałą analizę skuteczności prowadzonych działań mediowych. Służą do tego autorskie narzędzia Agencji Mediowych i/lub narzędzia należące do danego medium.

- ! **W przypadku reklamy zewnętrznej (OOH – Out Of Home, outdoor) może to być np. badanie Outdoor Track przeprowadzone przez Instytut Badania Outdooru. Badanie polega na pomiarze widowni outdooru w danej aglomeracji na bazie wskaźników powszechnie stosowanych w mediach: kontakty, GRP, zasięg i częstotliwość. Informacje o narzędziu i jego metodologii znajdziesz na www.outdoortrack.pl**

Obszary gwarancji i estymacji składanych Klientowi przez Agencję Mediową w ramach umowy

Cena zakupu mediów jest zawsze bezpośrednio związana z założeniami jakościowymi Klienta, ale przede wszystkim jest zależna od polityk cenowych mediów, które definiują sposób i warunki sprzedaży czasu lub przestrzeni mediowej.

Poniżej prezentujemy parametry jakościowe zakupu czasu telewizyjnego, które mogą być gwarantowane przez Agencję lub estymowane, co wynika z polityk cenowych właścicieli mediów. Rozróżnienie obszaru bezpośredniego wpływu i gwarancji Agencji Mediowej oraz obszaru estymacji jest kluczowe dla partnerskiej i odpowiedzialnej relacji biznesowej pomiędzy Reklamodawcą, Agencją Mediową i dysponentami mediów.

Należy pamiętać, że w przypadku odpowiedzialności partnera, która wielokrotnie przewyższa jego dochody lub jest poza obszarem jego realnego wpływu, asymetryczność umowy może być przyczyną jej unieważnienia.

Parametry jakościowe zakupu czasu telewizyjnego, które mogą być gwarantowane przez Agencję pod karą umowną, odpowiedzialnością finansową w umowie z Klientem (jej wysokość zostaje uzgodniona między stronami), co wynika z polityk handlowych stacji:

- zakup pakietowy czasu telewizyjnego: koszty CPP w zakupie pakietowym na grupę zakupową dla danej stacji (np. a 16-49, a 16-59) lub koszty CPP w zakupie pakietowym dla danej stacji na zdefiniowane grupy celowe Klienta, dla zadeklarowanego przez Klienta budżetu dla każdej ze stacji;

- zakup cennikowy czasu telewizyjnego: wielkość rabatów i dodatkowych zniżek przy zakupie cennikowym dla zadeklarowanego przez Klienta budżetu dla każdej ze stacji;
- dodatkowe zniżki dla Klienta, uwzględnione w cennikach i politykach handlowych stacji na dany rok (publikowane i jawne dla Klientów), w tym np. dopłaty za pozycje premium, drugiego reklamodawcę, markę etc;
- warunkiem gwarancji dla cen i rabatów w poszczególnych mediach jest gwarantowany przez Klienta w poszczególnych mediach budżet mediowy;
- inne warunki i parametry zakupu, wynikające z aktualnej, publikowanej przez dane medium polityki cenowej, która określa sposób sprzedaży czasu lub przestrzeni mediowej, co tym samym wpływa na możliwości gwarancji bądź estymacji cen przez Agencję Mediową.

Parametry jakościowe zakupu czasu telewizyjnego, które mogą być jedynie estymowane przez Agencję, co wynika z polityk handlowych stacji, ale które mogą być objęte systemem bonus-malus w umowie z Klientem (szczegółowo ustalonym przez strony):

- realizacja zasięgu w grupie celowej, określonego w dokumencie Buying Brief;
- realizacja ogólnego poziomu kampanii oraz wag tygodniowych – GRP osiągnięte vs planowane;
- realizacja określonego w dokumencie Buying Brief udziału pasma Prime Time (chyba że polityka handlowa stacji określa udział pasma Prime Time możliwy do zagwarantowania);
- realizacja określonego w dokumencie Buying Brief udziału GRP na pozycjach premium;
- inne warunki i parametry zakupu, wynikające z aktualnej, publikowanej przez dane medium polityki cenowej, która określa sposób sprzedaży czasu lub przestrzeni mediowej, co tym samym wpływa na możliwości gwarancji bądź estymacji cen przez Agencję Mediową;
- inne określone wspólnie przez strony.

Zasady rozliczeń PRO – Progresywnego Rabatu Obrotowego (AVB – Agency Volume Bonus, Agency Volume Bonification), jeśli występuje w modelu rozliczeń między Klientem a Agencją – rekomendacje:

- Agencja zachowuje na podstawie porozumienia z Klientem całość lub część Progresywnego Rabatu Obrotowego, jako uzupełnienie wynagrodzenia podstawowego lub jego kompensatę. Progresywny Rabat Obrotowy jest wyrażony jako uzgodniona między stronami wartość procentowa w danym medium. PRO / AVB może być przekazany Klientowi w części lub całości pod warunkiem otrzymania go przez Agencję od właściciela medium.
- Warunkiem gwarancji dla Progresywnego Rabatu Obrotowego jest gwarantowany przez Klienta i zrealizowany w poszczególnych mediach budżet mediowy, ponieważ rabat ten jest zależny od zakupu (obrotu). Brak realizacji budżetu przez Klienta w danym medium może skutkować brakiem wypłaty PRO / AVB przez dysponenta medium. Rekomenduje się jednoznaczne określenie w umowie zasad rozliczeń PRO / AVB pomiędzy Agencją a Klientem zależnie od poziomów zrealizowanego budżetu.

Progresywny Rabat Obrotowy tzw. PRO lub AVB (Agency Volume Bonus, Agency Volume Bonification) oznacza rabat obrotowy dla kupującego od łącznych zakupów w danym medium w zdefiniowanym okresie.

Nieefektywne praktyki w ramach oczekiwanych gwarancji zakupu z wysokim ryzykiem braku realizacji

Poniżej prezentujemy dodatkowo praktyki, które nie uwzględniają (przedstawionego powyżej) rozróżnienia obszaru bezpośredniego wpływu Agencji w zakupie mediów i tym samym możliwości gwarantowania parametrów zakupu vs obszaru estymacji.

Powszechnie jest używanie przez Klientów tabel cenowych bądź zapisów umownych, które nie adresują realnie możliwych obszarów gwarancji lub estymacji zakupu przez Agencję, ponieważ nie są zgodne z warunkami sprzedaży czasu lub przestrzeni danego medium. W takiej sytuacji oczekiwania stawiane Agencjom, dotyczące parametrów zakupu są sprzeczne z warunkami sprzedaży określonymi przez właścicieli mediów. Uzyskiwane w ten sposób na drodze przetargu parametry zakupu (które nie odzwierciedlają rzeczywistych warunków sprzedaży) mogą utrudniać lub uniemożliwiać kontrolę, stabilność i transparentność zakupu pomiędzy Klientem, Agencją Mediową a dostawcą medium. Agencje nie są w stanie bez jednostronnego ryzyka zagwarantować takich parametrów, ponieważ nie gwarantuje ich sam dysponent mediów. Tym samym taka umowa zostaje obciążona wysokim ryzykiem także dla Klienta – braku realizacji parametrów i celów przyjętych w umowie. Taka współpraca nie spełni kryterium efektywności i stabilności. Wykorzystanie swojej pozycji w przetargu i narzucanie parametrów, które leżą poza wpływem Agencji, nie spełnia także kryteriów partnerstwa i odpowiedzialności.

Należy pamiętać, że w przypadku odpowiedzialności partnera, która wielokrotnie przewyższa jego dochody lub jest poza obszarem jego realnego wpływu, asymetryczność umowy może być również przyczyną jej unieważnienia.

Niezależnie rekomendujemy, by Agencje, działając nawet w ramach ograniczonego wpływu, maksymalnie angażowały swoje zasoby, by w najwyższym możliwym stopniu realizować cele Klienta.

Poniżej podajemy listę warunków i parametrów jakościowych zakupu mediów, które nie mogą być gwarantowane przez Agencję (bez ryzyka braku realizacji), co wynika z polityk handlowych dostawców mediów i prowadzonego przez nich sposobu sprzedaży czasu lub przestrzeni mediowej. Oczekiwanie ich gwarancji niesie ryzyko braku realizacji, stąd określamy takie praktyki jako nieefektywne. W przypadku telewizji są to następujące oczekiwania wobec Agencji:

- gwarantowania ceny (w tym CPP) w zakupie cennikowym, w tym również w zakupie mieszanym;
- gwarantowania poziomu inflacji;
- gwarantowania spot listy w zakupie pakietowym;
- rozliczania i gwarantowania jednocześnie kosztów w grupie docelowej Klienta i w mediowej grupie zakupowej;
- podawania kosztów zakupu pakietu i cennika w formie mieszanej, zamiast CPP pakietowego i cennikowego osobno;
- podawania efektywności zakupowej dla wszystkich grup docelowych bez ich wcześniejszego zdefiniowania;
- przedstawienia cen i gwarancji w klastrach bez jednoznacznej deklaracji lub gwarancji budżetu przez Klienta;
- ograniczenia godzin emisji w zakupie pakietowym;
- ograniczenia określonej liczby emisji tygodniowo przy tym samym programie w zakupie pakietowym; w zakupie pakietowym Agencje, nie są w stanie realizować tego parametru (co wynika z polityk handlowych stacji) i tym samym bez znacznego ryzyka gwarantować go w umowie; niezależnie rekomendujemy, by Agencje, działając w ramach ograniczonego wpływu, maksymalnie angażowały swoje zasoby, by zrealizować cele Reklamodawcy;
- ograniczenia braku występowania kilku marek w jednym spocie, przy jednym programie w zakupie pakietowym;

- nierozliczania z Agencją opłat technicznych kampanii, które narzuca polityka handlowa stacji;
- nieuwzględniania widełek rozliczających kampanie TV zakupione w pakiecie – rozliczenie różnic rzeczywistej ilości uzyskanych GRP w stosunku do ilości GRP określonych w zamówieniu;
- rozliczania i gwarantowania czasu Prime Time wg definicji Klienta, innych niż definicje dla Prime Time w stacjach;
- gwarantowania przez Agencję Progresywnego Rabatu Obrotowego (PRO / AVB) w mediach, w których Agencja nie uzyskuje go od właściciela medium;
- gwarantowania przez Agencję PRO / AVB w poszczególnych mediach niezależnie od wygenerowanego w danym medium obrotu (wielkości zakupu);
- gwarantowania przez Agencję PRO / AVB w poszczególnych mediach bez gwarancji budżetu przez Klienta w poszczególnych mediach;
- gwarantowania innych warunków i parametrów zakupu, które nie są zgodne z aktualną polityką handlową stacji, która określa sposób sprzedaży czasu telewizyjnego.

W przypadku innych mediów oczekiwania Klienta wobec Agencji:

- gwarantowania cen, rabatów dla nośników, czasów bez jednoznacznej gwarancji budżetu przez Klienta;
- realizacji bez wynagrodzenia, a w ramach zapłaty za zakup czasu lub przestrzeni mediowej dodatkowych usług lub produktów, które nie są przedmiotem działalności Agencji (np. usług komunikacji PR, zakupu lub przeprowadzenia badań);
- gwarantowania innych warunków i parametrów zakupu przez Agencję, które nie są zgodne z aktualną polityką handlową dostawcy medium, która określa sposób sprzedaży czasu lub przestrzeni mediowej.

Tabele cenowe w zakupie mediów a dobre praktyki dla możliwych gwarancji, rynkowość ofert i zarządzanie informacjami poufnymi o charakterze handlowym

Tabele cenowe w zakupie mediów są obszerne (wiele stron, wiele pozycji), a ich przygotowanie poprzedzają liczne ustalenia z właścicielami mediów (stacjami telewizyjnymi, radiowymi, dysponentami mediów OOH, wydawcami w Internecie itd.). Tym samym negocjacje z mediami, optymalizacja i przygotowanie ostatecznych warunków cenowych w odpowiedzi na Brief i cele Klienta, generuje znaczący czas i koszty po stronie Agencji.

Z punktu widzenia Klienta istotna jest maksymalna obiektywizacja oceny otrzymanych ofert, co ułatwia porównywanie warunków w jednakowych tabelach cenowych, przygotowanych przez Klienta lub pracującego dla niego doradcy czy audytora.

Jednocześnie zdarzają się niewłaściwe praktyki, kiedy:

- Tabele cenowe używane w przetargu nie uwzględniają gwarantowanych lub planowanych budżetów Klienta w poszczególnych mediach.
- **Używane w przetargu table cenowe nie adresują rzeczywistych celów Klienta**, są zbyt obszerne w stosunku do jego potrzeb i służą jedynie do pozyskiwania danych przez audytora do obsługi innych Klientów. Nie jest w interesie Klienta poświęcanie czasu przez Agencje Mediowe na negocjacje w mediach cen i warunków, które z założenia nie adresują jego celów, możliwości i nie będą finalnie realizowane w umowie. Ogranicza to czas Agencji na negocjacje i optymalizacje tych warunków cenowych i parametrów jakościowych, które rzeczywiście będą wykorzystywane przez Reklamodawcę w kampaniach mediowych jego marki.

- **Używane w przetargu przez Klienta tabele cenowe nie odzwierciedlają polityk handlowych stacji telewizyjnych lub innych dostawców mediów (OOH, radio, prasy, Internetu) na okres, którego dotyczą.** Zasadnicze znaczenie mają tutaj terminy ogłaszania przetargów vs terminy ogłaszania przez stacje aktualnych polityk handlowych. Należy pamiętać, że np. stacje telewizyjne rok do roku zmieniają sposób sprzedaży czasu mediowego w swoich kanałach, zarówno w zakupach cennikowych, jak i w pakietowych, w projektach specjalnych etc. Zmiana cen i sposobu sprzedaży czasu czy przestrzeni mediowej dotyczy także innych (niż telewizja) dostawców mediów.
- **Używane w przetargu przez Klienta tabele cenowe nie adresują realnych obszarów gwarancji lub estymacji zakupu przez Agencję, ponieważ nie są zgodne z warunkami sprzedaży czasu lub przestrzeni danego medium.** W takiej sytuacji oczekiwania stawiane Agencjom, dotyczące parametrów zakupu są sprzeczne z warunkami sprzedaży określonymi przez właścicieli mediów. Uzyskiwane w ten sposób na drodze przetargu parametry zakupu (które nie odzwierciedlają rzeczywistych warunków sprzedaży) mogą utrudniać lub uniemożliwiać kontrolę, stabilność i transparentność zakupu pomiędzy Klientem, Agencją Mediową a dostawcą medium.

W związku z tym rekomenduje się, by:

- **Tabele cenowe wysyłane do Agencji przez Klienta odzwierciedlały rzeczywiste warunki sprzedaży czasu i/lub przestrzeni mediowej zależne od polityki cenowej danego medium i przez nie definiowane.**
- **Klient upewniał się, zatrudniając doradcę, czy stosowane przez niego tabele adresują rzeczywiste cele marki z Briefu oraz czy odzwierciedlają sposób sprzedaży czasu i/lub przestrzeni mediowej zawarte w jawnych politykach handlowych mediów.**
- **Oferenci w przetargu zawsze mieli możliwość kontaktu zarówno z Klientem, jak i jego doradcą, w przypadku uwag, nieścisłości lub błędów zawartych w tabelach cenowych otrzymanych na etapie przetargu w celu złożenia oferty.** Dotyczy to również sytuacji, kiedy tabele cenowe nie odzwierciedlają polityk handlowych stacji telewizyjnych lub innych dostawców mediów (OOH, radio, prasy, Internetu) na okres, którego dotyczą.

Modele przetargów z uwzględnieniem dodatkowej weryfikacji warunków zakupu w TV – ocena ryzyka oferty i weryfikacja rynkowości oferty

Poniższe wytyczne dotyczą jedynie tych warunków zakupu TV, które nie są zawarte w politykach handlowych stacji.

Oczekiwanie lub proponowanie warunków współpracy sprzecznych z warunkami rynkowym, a w szczególności z publikowanymi przez dostawców mediów (stacje telewizyjne) polityk handlowych (PH), powoduje, że nadal funkcjonują niekorzystne dla obu stron (Klientów i Agencji) praktyki, w tym:

- **Oczekiwanie Klienta (Audytorów) oraz konstruowania warunków przetargu w sposób, który jest sprzeczny z warunkami sprzedaży czasu lub przestrzeni mediowej** określanymi przez właścicieli mediów w PH, bez adresowania realnie możliwych obszarów gwarancji lub jedynie estymacji cen i parametrów jakościowych zakupu.
- **Oczekiwanie Klienta (Audytorów) gwarantowania parametrów zakupu mediów, na które Agencja nie ma wpływu, ponieważ wynikają one z samej realizacji i konsumpcji mediów.** Na przykład oczekiwanie gwarantowania zasięgu w grupie docelowej Klienta w kolejnych miesiącach roku, bez uwzględniania, że nie jest znana ramówka stacji telewizyjnej ani inne czynniki, niezależne od Agencji i samej stacji, które finalnie wpływają na oglądalność, w tym rodzaj i wielkość audytorium zebranego przed telewizorami w danym okresie.

- **Oferowanie przez Agencje warunków, które są obarczone wysokim ryzykiem biznesowym**, w tym niezrealizowania oczekiwanych i założonych we współpracy parametrów jakościowych kampanii.

W związku z tym w obu rekomendowanych powyżej modelach przetargu istnieje możliwość zastosowania dodatkowej weryfikacji u dostawców mediów, ofert składanych w przetargu przez Agencje, które zawierają parametry jakościowe i cenowe, gwarantowane bądź przewidywane (estymowane) w oparciu o najlepszą wiedzę i aktualne polityki handlowe mediów.

W takiej sytuacji, zakładając zgodę wszystkich interesariuszy, etap zbierania i negocjacji ofert składanych w ramach przetargu mógłby zostać uzupełniony o następujące kroki:

1. Agencje składają oferty, które Klient może zweryfikować u dostawcy mediów. Strony mogą to ustalić, akceptując odpowiednie zapisy, klauzule jawności na drodze przetargu lub w samej umowie o współpracę.
2. Dostawca mediów, rozpoczynając negocjacje warunków zakupu z Agencją, wyraża zgodę na udostępnianie warunków zakupowych dotyczących danego Klienta, do jego wglądu lub wglądu jego upoważnionego Audytora.
3. Wymiana informacji jest zabezpieczana symetryczną w odniesieniu do odpowiedzialności klauzulą poufności, w zakresie, w jakim jest to niezbędne do przeprowadzenia przetargu i wyboru oferty. Dotyczy to wszystkich podmiotów ujawniających i otrzymujących informacje poufne, w tym Agencji, dostawców mediów i Klientów (oraz działających w ich imieniu Audytorów).
4. Dostawca mediów potwierdza Klientowi (Audytorowi) warunki zaoferowane przez Agencję w odniesieniu do rzeczywistych i aktualnych warunków sprzedaży czasu lub przestrzeni mediowej, określone w polityce handlowej.
5. Opcjonalnie: Agencja, przedstawiając swoją ofertę Klientowi, może od razu uzupełnić ją o potwierdzenie tych warunków przez dostawcę mediów.
6. Jeżeli w wyniku weryfikacji przez dostawcę mediów parametrów jakościowych i cenowych zawartych w ofercie Agencji Klient uzna, że otrzymana oferta Agencji jest sprzeczna z warunkami sprzedaży danego medium lub nierynkowa, niewystarczająca, zbyt zachowawcza lub zbyt optymistyczna i ryzykowna w zakresie prognoz i wynikających z nich możliwych gwarancji lub estymacji zakupu – wówczas prowadzi dalsze ustalenia i negocjacje lub ze świadomością ryzyka braku realizacji tych warunków podejmuje decyzję biznesową o wyborze oferty.
7. Agencja, podpisując na rzecz swoich Klientów finalne umowy z dostawcami mediów, uwzględnia w osobnych umowach warunki zakupu dla każdego z Klientów oraz deklaracje budżetowe Klienta, które decydują o jego warunkach.
8. Tak na etapie przetargu, jak i realizacji umowy warunki Klienta i faktury rozliczające jego kampanie pomiędzy dostawcą mediów a Agencją każdorazowo są do jego wglądu.

Proponowane powyżej rozwiązania dotyczą na równych zasadach wszystkich podmiotów przystępujących do danego przetargu z zachowaniem zasady poufności i uczciwej konkurencji. Stosowanie tych praktyk jest dobrowolne na drodze ustaleń wszystkich stron, których dotyczą i które w sposób pośredni lub bezpośredni mają wpływ na jakość i cenę realizowanych usług, przy zachowaniu zasad uczciwej konkurencji.

Klient, ogłaszając przetarg, decyduje o standardowym procesie przetargowym z uwzględnieniem dodatkowej weryfikacji rynkowości i oceny ryzyka oferty.

Rekomenduje się, aby oferty składane przez Agencje, a także parametry oczekiwane przez Klienta (jego Audytora), uwzględniały rynkowe i rzeczywiste warunki sprzedaży prowadzone przez dostawców mediów, przy zachowaniu zasad uczciwej konkurencji.

Proponowanie warunków niezgodnych z warunkami sprzedaży dostawców mediów lub oczekiwanie ich na drodze przetargu w stosowanych przez Klienta tabelach cenowych nie jest dobrą praktyką, prowadzi do niepotrzebnego ryzyka dla obu stron relacji biznesowej i może pogorszyć finalne wyniki działań reklamowych Klienta.

Istotna jest rola Audytora, który doradza Klientowi i co do zasady działa w jego interesie. Promowanie cen, które nie są rynkowe lub które są sprzeczne z warunkami sprzedaży (PH) Dysponentów mediów, jest obciążone dużym ryzykiem biznesowym i przy braku odpowiedzialności Audytora za realizację finalnej umowy na zakup mediów, nie wspiera odpowiedzialnych i efektywnych zakupów Reklamodawcy.

Współpraca z Audytorem a rynkowość ofert i rzeczywista odpowiedzialność za ryzyko realizacji oferty

Uzupełnieniem przedstawionych powyżej rozwiązań w zakresie dodatkowej weryfikacji warunków zakupu, ich rynkowości i ryzyka oferty są także dobre praktyki dotyczące postępowania Audytorów i innych doradców Klienta.

W tym zakresie opisane w niniejszym rozdziale **Dobre Praktyki Audytu Mediowego wypracowane w trakcie obrad Reklamowego Okrągłego Stołu z inicjatywy IAA Polska**, mogłyby zostać uzupełnione o następujące praktyki:

1. Audytor sprawdza oferty otrzymane w przetargu na rzecz Klienta pod kątem ich zgodności z warunkami sprzedaży danego dostawcy mediów (PH).
2. Następnie, występując w imieniu Klienta, kieruje do dostawcy mediów informację o potrzebie zeweryfikowania warunków oferty złożonej przez konkretną Agencję w medium, którym dostawca dysponuje. Korespondencję prowadzi do wiadomości Klienta oraz Agencji, której dotyczy weryfikowana oferta.
3. Dostawca mediów potwierdza Audytorowi warunki oferty w odniesieniu do rzeczywistych i aktualnych warunków sprzedaży czasu lub przestrzeni mediowej, które prowadzi i określa w swojej polityce handlowej.
4. Opcjonalnie: Agencja, przedstawiając swoją ofertę Audytorowi (działającemu w imieniu Klienta), może od razu uzupełnić ją o potwierdzenie tych warunków przez stację.
5. Jeżeli w wyniku weryfikacji przez dostawcę mediów parametrów jakościowych i cenowych zawartych w ofercie Agencji Audytor działający w imieniu Klienta uzna, że otrzymana oferta Agencji jest sprzeczna z warunkami sprzedaży danego medium lub nierynkowa, niewystarczająca, zbyt zachowawcza lub zbyt optymistyczna i ryzykowna w zakresie prognoz i wynikających z nich możliwych gwarancji lub estymacji zakupu – wówczas prowadzi dalsze ustalenia i negocjacje na rzecz Reklamodawcy lub po wykazaniu wszystkich ryzyk braku realizacji tych warunków rekomenduje jej wybór Klientowi z uzasadnieniem swojej rekomendacji.
6. Jeżeli w trakcie procesu przetargowego lub negocjacyjnego Audytor w imieniu Klienta udziela Agencjom informacji zwrotnych na temat atrakcyjności ich oferty, informacja ta jest rzetelna i zawiera sprecyzowane informacje odnośnie poszczególnych elementów składowych oferty w odniesieniu do rzeczywistych parametrów zakupu danej przestrzeni lub czasu mediowego, będących w zakresie wpływu Agencji, a o których decyduje dostawca mediów. Nieefektywna i niezgodna ze standardami jest informacja nierzetelna, zbyt ogólna, zawierająca rozłączne oczekiwania dla powiązanych

ze sobą parametrów mediowych lub zawierająca sugestie, zalecenia będące poza obszarem wpływu Agencji, które uzyskiwane w drodze negocjacji, bez świadomości konsekwencji dla Reklamodawcy, podnoszą ryzyko realizacji oferty.

Jednym z kluczowych kryteriów wiarygodności w ramach przyjmowanych ofert jest uwzględnianie Affinity Index wyliczonego zgodnie z przyjętą metodologią. Affinity Index (AI), tzw. wskaźnik dopasowania, opisuje stopień dopasowania grupy docelowej do całości populacji, przewidywanej dla danego okresu jako odbiorców danego medium.

Dla wyjaśnienia wątpliwości rekomendowana, przyjęta metodologia wyliczania i określania Affinity obejmuje w przypadku czasu telewizyjnego:

- Okres, z którego mają zostać wyciągnięte dane: 3 ostatnie miesiące (lub inny okres referencyjny).
- W przypadku zakupu cennikowego dopasowania wykraczające poza historyczne Affinity występujące we wskazanym okresie są obarczone wysokim ryzykiem estymacji i realizacji indeksu. Rekomendowana metoda oszacowania ryzyka polega na wskazaniu decyla rozkładu statystycznego, w jakim mieści się oferowane Affinity we wskazanym okresie referencyjnym.
- W przypadku zakupu pakietowego Affinity odbiegające od naturalnego dla danej stacji telewizyjnej we wskazanym okresie referencyjnym należy uznać za obarczone ryzykiem biznesowym.
- Sposób ważenie pór dnia – cena podana na pasma prime time i off peak według pasm danej stacji, Affinity podane w podziale na pasma. Wynikowa cena ważona zadaniem udziałem pasm.
- Sposób ważenia udziałów stacji w ramach poszczególnych pakietów tematycznych – udziały ważone udziałami poszczególnych stacji wg polityki handlowej stacji.
- Agencja zgodnie z podaną metodologią podaje w ofercie przewidywany Affinity Index, Audytor weryfikuje poprawność podanego dopasowania. Agencja podaje prognozowany Affinity Index, biorąc pod uwagę ryzyko swoich wyliczeń i pozostając za nie odpowiedzialna w zakresie gwarancji w trakcie obowiązywania umowy z Klientem (np. w przypadku zmian w oglądalnościach, która skutkuje wyraźną zmianą Affinity). Narzucanie Affinity Index przez Audytora w przetargu uniemożliwia swobodne, ale jednocześnie odpowiedzialne kształtowanie umowy pomiędzy stronami, których dotyczy – w tym przypadku estymującej i gwarantującej indeks Agencji na rzecz Klienta.
- Agencja podaje Affinity na zadane przez Klienta grupy celowe.

Więcej wytycznych na temat parametrów jakościowych zakupu czasu telewizyjnego, które mogą być gwarantowane lub jedynie estymowane przez Agencję, znajdziesz w rozdziale powyżej, w akapicie: **Prawidłowe kosztorysowanie w kategorii Media i zasady odpowiedzialnej współpracy.**

Dodatkowo Klient, zatrudniając Audytora, może rozważyć także taki model współpracy, który gwarantuje mu maksymalne zaangażowanie i najlepsze praktyki w zakresie oceny ryzyka oferty oraz odpowiedzialności Audytora za warunki zakupu uzyskane na drodze przetargu i rekomendowane Klientowi, jako realne do realizacji w ramach trwania umowy z Agencją.

W takiej sytuacji Audytor wspiera Klienta nie tylko na drodze przetargu, ale także w realizacji zakupu mediów na warunkach i wg parametrów, które rekomendował w przetargu, stając się tym samym od-

powiedzialnym za ryzyka rekomendowania i przyjęcia do umowy (pomiędzy Klientem a Agencją) cen nierynkowych lub parametrów zakupu sprzecznych z warunkami sprzedaży danego medium.

Taka odpowiedzialność Audytora we współpracy z Reklamodawcą może być również wyrażona w postaci jego wynagrodzenia. Na przykład w części lub w całości uzależnionego nie od oferty rekomendowanej Klientowi, uzyskanej w warunkach wysokiej konkurencji i presji przetargu, ale od jej wykonania w trakcie trwania umowy pomiędzy Klientem i Agencją, gdzie obszary rzeczywistego wpływu Agencji są determinowane przez polityki handlowe dostawców mediów, a prognozy warunków przyjętych w ofercie przetargowej zostają urealnione przy rzeczywistym zakupie mediów.

Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, kiedy Klient nie weryfikuje rynkowości i ryzyka oferty w odniesieniu do rzeczywistych i aktualnych warunków sprzedaży czasu lub przestrzeni mediowej dostawcy danego medium, a współpracę z Audytorem kończy na etapie przetargu. W takiej sytuacji Klient nie weryfikuje, na ile rekomendowana i przyjęta w przetargu oferta została zrealizowana podczas trwania umowy z przyczyn niezależnych od Agencji, wynikających ze zmieniających się polityk handlowych dostawców mediów lub z zakupu mediów wg parametrów, na które Agencja nie ma wpływu, ponieważ wynikają z samej konsumpcji mediów przez ich odbiorców w czasie rzeczywistym.

Włączenie w model współpracy Klienta i Audytora odpowiedzialności Audytora za ryzyko rekomendowanej i przyjmowanej na etapie przetargu oferty (w zakresie optymistycznych, ryzykownych lub zbyt zachowawczych prognoz i wynikających z nich możliwych gwarancji lub estymacji zakupu mediów) wspiera efektywność działań reklamowych Klienta. Umożliwia również kontrolę i transparentność zakupu mediów, poprawia rozwój rynku usług i cen oraz jakość komunikacji marketingowej Klientów.

! **Biała Księga to opis dobrych praktyk i rekomendacji dla efektywnej i partnerskiej współpracy. Stosowanie jej rekomendacji w części lub całości pozostaje do indywidualnej i samodzielnej decyzji Klientów i Agencji.**

Dobre Praktyki Audytu Mediowego

W zakresie audytu mediowego rekomendujemy stosowanie Dobrych Praktyk Audytu Mediowego, które zostały wypracowane w 2017 roku w trakcie obrad Reklamowego Okrągłego Stołu z inicjatywy IAA Polska. Przedstawiciele Reklamodawców, Agencji Mediowych, dostawców mediów, instytutów badawczych i audytorów mediowych uzgodnili wówczas treść „Rekomendacji dla polskiego rynku reklamy na lata 2017-2020”. Częścią tego dokumentu są właśnie standardy w zakresie audytu mediowego. Kliknij, aby pobrać:

 [Dobre Praktyki Audytu Mediowego](#)

Kryteria i wagi ocen w przetargach mediowych

Informacje i wytyczne ogólne dotyczące kryteriów oceny i zasad ich stosowania w przetargu znajdziesz w rozdziale powyżej, w akapicie: [Kryteria Oceny w przetargu](#) (kliknij, aby przejść).

Poniżej prezentujemy przykładowe, ogólne kryteria istotne przy wyborze Agencji Mediowej.

Kryteria dopuszczające – istotne do weryfikacji podczas selekcji Agencji do przetargu, np. w Zapytaniu o Informację RFI:

- stabilność i profesjonalizm dostawcy (zaplecze w postaci narzędzi, kompetencji, wielkości zespołu);
- wielkość obrotów;
- doświadczenie w określonej branży;

- wyłączność – czy dana Agencja Mediowa nie pracuje dla określonej marki, jeśli tego wymaga Klient;
- współpraca sieciowa w określonych krajach.

Kryteria jakościowe na etapie przetargu:

- strategiczne podejście i jakość odpowiedzi na zadania merytoryczne, w tym wykorzystanie badań w rekomendacjach strategicznych;
- zespół wyznaczony do obsługi (wielkość, kompetencje, doświadczenie, spójność z zespołem Klienta, jego kulturą organizacyjną);
- narzędzia optymalizacyjne.

Kryteria kosztowe na etapie przetargu i warunki umowy o współpracy:

- wynagrodzenie Agencji (model w zależności od preferencji Klienta i wartość wynagrodzenia);
- koszty zakupu mediów (stawki, rabaty);
- zabezpieczenie umowy (kary umowne);
- system premiowania i motywowania (model w zależności od preferencji Klienta).

Opłata za udział w przetargu mediowym

W obu rekomendowanych powyżej modelach przetargu na Media nie rekomenduje się stosowania opłat za uczestnictwo w przetargu. Wyjątek stanowią sytuacje, kiedy:

1. **Klient nie posiada własnych badań, ale oczekuje w ramach przetargu strategii**, co sprawia, że zaproszone podmioty na potrzeby pozyskania danych, dokonania ich analizy i opracowania na tej podstawie strategii, muszą zakupić lub przeprowadzić badania na własny koszt.
2. **Klient zleca w ramach przetargu przeprowadzenie badań, które stanowią koszt zewnętrzny Agencji.**

W pierwszym przypadku wysokość zastosowanej w przetargu opłaty jest każdorazowo przedmiotem bilateralnych ustaleń pomiędzy Agencją a Klientem i zależy od zakresu zadań strategicznych, które wymagają przeprowadzenia badań. Z praktyki rynku wynika, że tak stosowana opłata nie dotyczy zwycięskiej Agencji. Dla wyjaśnienia potencjalnych wątpliwości, Agencje Mediowe nie zarabiają na udziale w przetargu.

Należy jednocześnie pamiętać, że opłata za udział w przetargu zastosowana w symbolicznej kwocie, nie może być traktowana jako wynagrodzenie dla Agencji za wykonane przez nie prace i prawa autorskie przynależne do powstałych pomysłów czy rozwiązań strategicznych. Zakup pomysłów, strategii stworzonych przez Agencje na etapie przetargu oraz nabycie do nich praw autorskich jest każdorazowo przedmiotem bilateralnych ustaleń pomiędzy Agencją a Klientem.

W drugim przypadku, kiedy Klient zleca Agencjom przeprowadzenie konkretnych badań w przetargu – rekomenduje się, by ponosił ich koszt.

Należy pamiętać, że sam przetarg stanowi już dużą inwestycję dla Agencji, generując jej koszty wewnętrzne (zaangażowanie zespołu) i zewnętrzne (np. badania).

Koszty przetargów obciążają wszystkich uczestników rynku reklamowego, zarówno Agencje, jak i Reklamodawców, ponieważ ich wartość osłabia konkurencyjność ofert dostawców i tak jak każdy koszt w przedsiębiorstwie muszą być skompensowane w ostatecznym bilansie firmie, co przekłada się na cenę usług.

Koszty przetargu, pomnożone przez liczbę postępowań w ciągu roku dla różnych marek, istotnie obciążają koszty operacyjne Agencji i determinują ceny usług, z tego powodu wymagają odpowiedzialnego podejścia i Reklamodawców, i Agencji.

Na wielu rynkach stosuje się (symboliczną w stosunku do poziomu inwestycji Agencji) opłatę za przetarg, która:

- nie pokrywa faktycznych kosztów przetargu u dostawców, ale stanowi praktyczną mobilizację dla Klientów w celu zapobiegania nienależytej staranności w ogłaszanych i prowadzonych postępowaniach, narażających dostawców i cały rynek na niepotrzebne koszty;
- zapobiega organizacji niepotrzebnych lub zbyt kosztotwórczych procesów;
- służy pozytywnemu zaangażowaniu Agencji i jej zmotywowaniu;
- stanowi częściową kompensatę i sygnał do rynku – wspólnej odpowiedzialności za zaciągane zobowiązania i generowane koszty.

Przetargi przynoszą Klientom również konkretną wiedzę – często uwzględniają analizę dotychczasowej grupy docelowej, strategii mediowej Klienta lub jego konkurencji i są wykonywane przez kilka wyspecjalizowanych podmiotów z rynku. Wartość szkoleń, badań, ekspertyz czy konsultingu z tych obszarów wynosi na rynku od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy złotych. Stanowi to dodatkową przesłankę dla stosowania opłat za przetarg z rozbudowanymi zadaniami strategicznymi, wymagającymi przeprowadzenia lub zakupu konkretnych badań, lub ograniczania zadań przetargowych ze świadomością generowanych w ten sposób kosztów.

Warunki i zasady organizacji przetargu, w tym oferowanie opłat za prace wykonane w przetargu czy liczba zapraszanych do przetargu Agencji, jest autonomiczną decyzją Klienta, uwzględniającą m.in. jego cele biznesowe oraz przedmiot i zakres konkretnego przetargu. Agencje podejmują indywidualne i autonomiczne decyzje o przystąpieniu do przetargu po analizie informacji o przetargu i ocenie własnego ryzyka biznesowego.

Terminy płatności i koszt pieniądza w czasie

Zakup czasu i/lub przestrzeni mediowej oznacza zaciąganie wysokich zobowiązań finansowych za realizowane kampanie. Ich rozliczanie na czas i w terminach płatności, które określają właściciele mediów, jest kluczowe dla stabilności finansowej Agencji Mediowej oraz jej współpracy z Klientem.

Obciążanie Agencji Mediowej finansowaniem zakupu mediów (przez jednego lub wielu Klientów) oraz odraczanie płatności za kampanie w poszczególnych mediach do czasu całkowitego zakończenia działań reklamowych (kampanii we wszystkich mediach w danym okresie) prowadzi do ryzyka nie tylko po stronie Agencji, ale także Klienta, na zlecenie i w imieniu którego działa Agencja Mediowa. W związku z takimi praktykami zdarzały się przypadki zagrożenia braku realizacji kampanii mediowej w określonym terminie. Nadal mają również miejsce sytuacje kredytowania przez Agencję Mediową danej kampanii ze środków na kampanię innego Klienta.

W związku z tym rekomendujemy następujące praktyki w zakresie terminów płatności i kosztów pieniądza w czasie:

- Rekomendujemy, by terminy płatności pomiędzy Klientem a Agencją Mediową były spójne z terminami płatności pomiędzy Agencją Mediową a właścicielami mediów tak, aby uniknąć bezkosztowego kredytowania Klienta przez Agencję Mediową.
- Klient określa na etapie przetargu obowiązujące dla swojej firmy terminy płatności.
- Agencja zawsze podejmuje próby negocjacji z właścicielami mediów, tak aby terminy płatności za zakup mediów były zgodne z oczekiwaniami Klienta.

- Jeśli warunki płatności właścicieli mediów nie spełniają oczekiwań Reklamodawcy, istnieje możliwość kredytowania zakupów Klienta przez Agencję. Wymaga to jednak dobrowolnej i odpowiedzialnej decyzji Agencji Mediowej (kredytującej Klienta) oraz pokrycia kosztu tego kredytowania przez Klienta (kosztu pieniądza w czasie).
- Koszt pieniądza w czasie oznacza koszt kredytowania zakupów Klienta przez Agencję poprzez finansowanie kwoty pozostającej w odroczonej płatności (np. poprzez faktoring, linię kredytową, kredyt obrotowy).
- Informacja o warunkach kredytowania przez Agencję zakupu mediów dla Klienta pozwala Klientowi ocenić i podjąć decyzję, czy korzysta z własnego finansowania, czy finansowania dostawcy. Często warunki uzyskiwane w bankach przez Klienta są korzystniejsze niż warunki finansowania mniejszego kapitałowo podwykonawcy.

Zarówno Klienci, jak i Agencje na potrzeby globalnego zarządzania firmą stosują wewnętrzne regulacje i procedury biznesowe – zakupowe, przetargowe, finansowe. Zasady te nie mogą stać w sprzeczności z obowiązującym prawem, ale wprowadzane do przetargu, jako warunek do akceptacji pod rygorem wykluczenia z postępowania, uniemożliwiają negocjacje i ograniczają prawo do faktycznego kształtowania relacji biznesowej przez obie strony umowy.

! Rekomendujemy, by wszelkie regulacje wewnętrzne firm i wynikające z nich konsekwencje, elementy kosztowe były transparentnie prezentowane i negocjowane przez strony umowy. Narzucanie ich w przetargu poprzez wykorzystanie swojej pozycji nie spełnia kryteriów partnerstwa i odpowiedzialności.

Jeśli w wyniku takich regulacji zawarta umowa staje się asymetryczna poprzez nadmierne ryzyko czy koszty tylko jednej ze stron relacji biznesowej, wówczas umowa i sama współpraca nie spełniają również kryterium stabilności i efektywności.

Terminowe płatności

Po zleceniu kampanii mediowej w interesie Klienta jest przygotowanie wewnętrznego obiegu akceptacji wydatków na potrzeby terminowej zapłaty faktur za zaciągnięte zobowiązanie. Dotyczy to także firm, dla których wewnętrznym warunkiem formalnym do zapłaty faktury lub zaliczki jest wygenerowanie w ramach wewnętrznego systemu obiegu wydatków tzw. numeru PO (Purchase Order – numer zamówienia) i uwzględnienie go na fakturze od dostawcy.

Klient dba o uzyskanie wszystkich wewnętrznych zgód i wygenerowanie takiego numeru oraz przekazanie go do Agencji Mediowej na etapie zlecenia kampanii. Agencja nie rozpoczyna realizacji kampanii, nie posiadając kompletnego zamówienia i numeru PO. W interesie Agencji Mediowej jest prosić o podanie numeru PO jako warunek uruchomienia prac na rzecz Klienta.

Dodatkowe informacje i ogólne wytyczne dotyczące terminów znajdziesz w rozdziale powyżej, w akapicie: **📌 Terminy płatności i koszt pieniądza w czasie.**

Dodatkowe wytyczne

W rozdziale powyżej: **Co możemy razem zmienić? – czyli standardy i dobre praktyki w zakupach marketingowych**, znajdziesz dodatkowe wytyczne mające ogólne zastosowanie także dla kategorii Media.

Obejmują one zagadnienia takie jak:

- umowy o zachowaniu poufności w przetargach – NDA (Non-Disclosure Agreement),
- rekomendacje dotyczące przekazania informacji o uczestnikach przetargu – ile i które Agencje biorą udział,
- zespół oceniający w przetargu,
- podejmowanie i ogłaszanie decyzji, informacje zwrotne po zakończeniu przetargu.

Słownik pojęć w kategorii Media

Kliknij, aby pobrać: **Słownik pojęć w kategorii Media**

INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

SYLWETKI AUTORÓW I EKSPERTÓW DIALOGU BRANŻOWEGO

Dorota Adamczyk
T-Mobile Polska SA

Odpowiedzialna za kilka kategorii zakupowych w spółce, między innymi eventy, wyjazdy incentive, organizacja konferencji.

Do jej obowiązków należą między innymi przygotowanie i realizacja przetargów wyłaniających agencje eventowe obsługujące spółkę.

Łukasz Adamowicz
wiceprezes
Grupa BFC

Współtwórca Grupy BFC. BFC to m.in. operator turystycznego klubu BFC Club, lider rynku wyjazdów narciarskich, właściciel hotelu Bonifacio, agencji Incentive i Soocial Events. Łukasz Adamowicz jest odpowiedzialny za dział korporacyjny Grupy. W ramach firmy stworzył i odpowiada za dział incentive, dział eventowy oraz biuro korporacyjnej sprzedaży i promocji hotelu Bonifacio. W jego kompetencji leży dbanie o efekt synergii pomiędzy poszczególnymi działalnościami firmy. Założyciel MPI Chapter Polska. Wiceprezes zarządu Stowarzyszenia Organizatorów Incentive Travel. Prekursor incentive'ów narciarskich na rynku polskim. Snowboardzista, nurek, sommelier, a ponad wszystko organizator. Stara się łączyć wiedzę pochodzącą z wyjazdów incentive'owych, wyjazdów integracyjnych, eventów oraz turystyki indywidualnej, aby tworzyć nowe kategorie produktów i usług.

Michał Atlas
managing director
Brave

W branży eventowej od ponad 15 lat, choć w tym czasie miał również płomienny, kilkuletni romans z branżą OOH. Tworzył, planował i realizował wielokrotnie nagradzane projekty dla najbardziej znaczących marek i klientów na polskim rynku. W 2013 roku stworzył od podstaw agencję BRAVE, która przebojem wdarła się do grona najlepszych polskich agencji eventowych zrzeszonych w KAE w ramach SAR i którą do dziś zarządza. Laureat najważniejszej nagrody w branży eventowej MP Power Awards 2015.

Nonkonformista, pasjonat boksu i Azji Południowo-Wschodniej.

Monika Bartoń
certyfikowana trenerka
DIMAQ

Certyfikowana trenerka DIMAQ – Digital Marketing Qualification, trenerka biznesu, konsultantka e-marketingu. Właścicielka firmy doradczo-szkoleniowej. Edukuje i pomaga organizacjom w obszarze budowania strategii marki i efektywnej komunikacji w świecie internetu. W trakcie 20-letniej kariery zawodowej zdobywała doświadczenie e-marketingowe i menedżerskie w Grupie Onet-RAS Polska, Gazeta.pl (Agora S.A.), Gemius S.A., IDMnet Sp. z o.o. (ZPR Media Group).

W latach 2017-2018 związana zawodowo z Internet Advertising Bureau Polska (IAB Polska), gdzie odpowiadała koordynację prac grup roboczych oraz za współpracę z ponad 200 firmami z branży reklamowej zrzeszonymi w organizacji.

Obecnie współpracuje z IAB Polska jako rekomendowana trenerka DIMAQ a także odpowiada za merytorykę cyklu spotkań dla profesjonalistów digitalu – DIMAQ Voice.

Trenerka biznesu i umiejętności społecznych. Absolwentka Szkoły Trenerów Biznesu TROP. Jako ekspert, realizuje projekty szkoleniowe z obszaru skutecznej komunikacji interpersonalnej i współpracy w zespole.

Beata Bartosiak
lider kategorii
Siemens sp. z o. o.

Od ponad 15 lat zaangażowana w realizację i optymalizację procesów zakupowych w kategoriach indirect. Swoją wiedzę i doświadczenie zdobywała zarówno w korporacjach międzynarodowych, jak i w spółkach państwowych, takich jak: PricewaterhouseCoopers (PwC), PZU, Marriott oraz PKP Intercity.

Posiada bogate doświadczenie w zakresie realizacji oraz optymalizacji procesów administracyjnych i zakupowych, w tym w budowaniu i wdrażaniu strategii oraz prowadzeniu procesów zakupowych w obszarze usług marketingowych, podróży służbowych oraz usług profesjonalnych i finansowych.

Obecnie w firmie Siemens odpowiada za zarządzanie kategorią zakupów marketingowych i podróży służbowych. Od kilku miesięcy jest zaangażowana w projekt „Dobry Przetarg” organizowany przez SAR oraz PSML. W 2017 roku była nominowana do nagrody MP Power Awards: MP Power 12 w kategorii meeting planner – dział zakupów.

Jakub Bierzyński
założyciel i CEO
OMD

W roku 1993 założył pierwszy w Polsce dom mediowy. W 2001 roku otrzymał tytuł „Lidera 10-lecia rynku reklamy” przyznany przez miesięcznik Businessman. Wyróżniony tytułem „Gorące usta reklamy 2008” przez Media i Marketing Polska jako najczęściej cytowany człowiek branży marketingowej w polskich mediach. Juror w międzynarodowych konkursach reklamowych: Goldendrum 2005 w Portoroz i Dubai Lynx 2008. Zdobywca Złotego Lwa w Cannes w kategorii Media mix za kampanię Heyah, a także nominacje w konkursie Cannes Lions w aż 4 kategoriach: Best Use of TV, Best Use of Outdoor, Best Use of Sponsoring, Best Use of Magazines oraz podkategorii Youth Marketing. W 2012 roku agencja DDB zdobyła kolejne dwa srebrne lwy i brązową statuetkę w Cannes – media do tych kampanii zaplanował dom mediowy OMD.

Karolina Borkowska
wiceprezes zarządu
Public Dialog

Wiceprezes zarządu Związku Firm Public Relations na kadencję 2016–2018 i wiceprezes agencji PR Public Dialog. Absolwentka Instytutu Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego (specjalizacja: marketing medialny i public relations).

Posiada 11-letnie doświadczenie w PR i ponad 24-letnie w pracy w mediach. Bogate doświadczenie w budowaniu relacji z mediami i rozumieniu ich potrzeb zawdzięcza pracy w TVP przy programie informacyjnym „Panorama” oraz „Pytanie na śniadanie”.

Wykładowca w Szkole Strategii Marki, Collegium Civitas i na Uniwersytecie Warszawskim. Swoje doświadczenie zdobywała, pracując w GG Network SA, w kilku warszawskich agencjach PR, tworząc i realizując strategie komunikacyjne dla największych polskich spółek i międzynarodowych korporacji.

Od 2010 roku wiceprezes agencji Public Dialog, gdzie do tej pory współtworzyła i zarządzała ponad 100 projektami z zakresu PR. Nadzorowane projekty zdobyły liczne polskie i międzynarodowe nagrody.

Patrycja Bruź-Soniewicka**managing director**
Saatchi & Saatchi IS

Patrycja Bruź-Soniewicka, ekspert w marketingu i komunikacji zintegrowanej z 14-letnim doświadczeniem zarówno po stronie agencji, jak i klienta.

Od 2012 związana z siecią Saatchi & Saatchi, najpierw w Rosji, potem w Polsce.

W rosyjskim oddziale agencji była odpowiedzialna za rozwinięcie zintegrowanej oferty, pełniąc przez 2 lata funkcję digital directora w randze członka zarządu. W tym czasie rozwijała kompetencje zespołu w zakresie strategii digital, social mediów, programów e-CRM, e-commerce, usług mobilnych i badań digitalowych.

W 2014 roku objęła stanowisko dyrektora zarządzającego Saatchi & Saatchi Poland, gdzie odpowiadała za integrację Saatchi & Saatchi z Interactive Solutions. W ciągu ostatnich 3 lat agencja zdobyła wielu nowych klientów i była wielokrotnie nagradzana: osiągnęła pozycję najbardziej kreatywnej oraz innowacyjnej agencji w Polsce (TOP 1 Innovation 2017, TOP 1 KTR 2017).

Klienci, z którymi pracowała, to: IKEA, VISA, Carrefour, P&G, GSK, Pepsico, Frito Lay, GE Healthcare, AB InBev, Uniqlo, Coca-Cola, John Deer, Microsoft, Toyota, Kompania Piwowarska, Novartis/GSK, NC+, Telekomunikacja Polska, Dr. Oetker, Cohlear, Baha, Phonak, Hansaton, Axel Springer Polska: Newsweek, Forbes, Reiffeissen Bank, Boston Scientific, Groupon.

Wcześniej była związana z PepsiCo oraz BBDO Warszawa.

Jest członkiem SAR, była też nominowana do nagrody AdMan 2017 (PRESS).

Aleksandra Bujnowska**digital director**
Havas Media Group

Ukończyła marketing i zarządzanie na Akademii im. Leona Koźmińskiego w Warszawie, ma ponad 11-letnie doświadczenie w tworzeniu strategii marek w Internecie. Wprowadzała na polski rynek pierwszą specjalistyczną komórkę zajmującą się mobile marketingiem Mobext oraz Socialyse działającą w zakresie mediów społecznościowych i tworzącą komunikację dla marek. Jej pasją jest integracja świata realnego z digitałem, wprowadzanie i testowanie najnowszych rozwiązań mediowych. W Havas Media Group odpowiada za rozwój wszystkich brandów specjalistycznych, tj.: Ecelis – performance marketing, Affiperf – programmatic trading desk oraz Mobext i Socialyse. Od lat współorganizuje konferencję Havas Media Group, a także aktywnie działa w organizacjach branżowych.

Piotr Burdzy

główny specjalista ds. zakupów
Orange Polska

Od ponad 20 lat związany z obszarem działań marketingowych oraz wsparcia sprzedaży w branży telekomunikacyjnej. Od 10 lat zajmuje się zakupami marketingowymi, m.in.: usług w obszarze MICE, programów lojalnościowych i motywacyjnych oraz działań wspierających sprzedaż i innych mających na celu zwiększanie efektywności w różnych kanałach dystrybucyjnych.

Członek jury MP Power Awards – przewodniczący grupy MP Power Venue oraz członek Rady Programowej Konferencji Event Biznes.

Michał Chadaj

procurement expert
P4 Sp. z o.o. (Play)

Absolwent dwóch kierunków studiów na Wydziale Prawa i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Nieprzerwanie od ponad 11 lat prowadzi projekty zakupowe dla marki Play w zakresie produktów i usług marketingowych. Jest liderem w kategoriach zakupowych Trade Marketingu oraz Packagingu, prowadząc jednocześnie liczne konkursy ofert w obszarze brand design, eventów oraz incentive. Jest także odpowiedzialny za współpracę oraz negocjacje handlowe z domem mediowym oraz agencjami interaktywnymi. Wspiera aktywnie departament sprzedaży, wdrażając programy lojalnościowe, a także departament Public Relations/Public Affairs we wszystkich prowadzonych projektach. Prywatnie, każdą wolną chwilę poświęca odkrywaniu świata ze swoimi dziećmi. Pasjonat sportów, członek klubu sumo „UKS Niedźwiadek”. Koneser dobrej literatury i kina.

Olgierd Cygan
agency managing partner
Deloitte Digital

Prowadzeniem działań marketingowych w Internecie zajmuje się od 1996 roku. Partner i lider Deloitte Digital Central Europe. Ukończył zarządzanie i marketing na Uniwersytecie Łódzkim. W latach 1999–2015 był założycielem i prezesem zarządu agencji interaktywnej Digital One, którą w 2015 roku połączył z Deloitte i przekształcił w Deloitte Digital CE, za co otrzymał tytuł Człowieka Roku od IAB Polska. Główny pomysłodawca Filmteractive – międzynarodowego festiwalu komunikacji interaktywnej, który od 2010 roku odbywa się jesienią w Łódzkiej Szkole Filmowej. W 2014 roku został wyróżniony za swoją misję edukacyjną przez Magazyn Media & Marketing Polska tytułem Edukatora Branżowego. Wieloletni członek zarządu Stowarzyszenia Komunikacji Marketingowej SAR oraz prezes zarządu Interactive Advertising Bureau Polska.

Wieloletni arbiter w Komisji Etyki Reklamy. Juror konkursów marketingowych oraz członek ich rad programowych, m.in. Effie, MIXX, Innovation AD. Prelegent na najważniejszych konferencjach branżowych (m.in. IAB Forum, MIXX Conference, Filmteractive, CMO Congress).

Elena Dawidczyk
kierownik kategorii marketing i PR w biurze zakupów
PKN ORLEN SA

Z Grupą Kapitałową ORLEN jest związana od 1994 roku, od 12 lat odpowiada za zakupy usług profesjonalnych, w tym marketingowych.

Z wykształcenia inżynier, z zamiłowania zakupowiec, koncentruje się na optymalizacji zakupów usług marketingowych, w tym szczególnie usług eventowych, agencji full-service oraz domów mediowych.

Członek zespołu ekspertów Dialogu Branżowego SAR-PSMIL, bierze udział w pracach grup: eventy oraz agencje full-service.

Ma tytuł magistra inżyniera Moskiewskiej Akademii Ropy i Gazu im. Gubkina.

Jest absolwentką podyplomowych studiów public relations w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu oraz zarządzania projektami w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego. Ukończyła 2-letnią Akademię Zakupową PKN ORLEN, jest w trakcie kończenia studiów Advanced Practitioner Corporate Award certyfikowanego przez CIPS (Chartered Institute of Procurement & Supply, UK).

Julian Dworakproducer
Opus Film

Absolwent Łódzkiej Szkoły Filmowej, producent, związany z branżą reklamową od 1999 roku. Z powodzeniem zrealizował dziesiątki produkcji filmów reklamowych. Pracował dla największych polskich reklamodawców i czołowych agencji reklamowych, realizując znaczące i nagradzane produkcje filmowe dla branż: finansowej, telekomunikacyjnej, farmaceutycznej, FMCG, a także kampanie społeczne. Od 10 lat jest związany ze studiem Opus Film, jednym z liderów branży filmowej, zdobywcą Oscara za film „Ida”.

Katarzyna Fabjaniakgroup account director
Hill+Knowlton Strategies

W H+K odpowiada za zarządzanie departamentami: Komunikacji Marketingowej oraz Digital & Influencer Marketingu. Nadzoruje prace zespołów dla kluczowych klientów w obszarze komunikacji korporacyjnej oraz produktowej. Specjalizuje się w realizacji projektów o charakterze globalnym i ich implementacji na wielu rynkach, ze szczególnym uwzględnieniem regionu CEE & Nordics. W H+K odpowiada za koordynację procesów przetargowych w Polsce i regionie EMEA. Wieloletnie doświadczenie zdobywała, pracując w wiodących agencjach PR w Polsce. W portfolio wśród jej klientów znajdują się m.in.: Procter & Gamble, McDonald's, MAX Premium Burgers, LIDL, Netto, Coca-Cola, Grupa Żywiec, Reebok, Huawei, UPC, Disney Channels, GTC, SGI Baltis, Wizz Air, Shell, Wienerberger, Gaspol, Grupa LUX MED, GlaxoSmithKline czy Grunenthal.

Zwycięzcy konkursu Young Creatives Cannes Lions (2009) oraz jurorka w międzynarodowym konkursie Dubai Lynx Cannes Lions (2017). Autorka publikacji w prasie, internecie oraz w zeszytach naukowych. Wykładowca i szkoleniowiec w zakresie budowania strategii marek, efektywnej komunikacji z klientami oraz zarządzania kryzysowego.

Katarzyna Fiedoruk
starszy specjalista ds. zakupów

Przez ostatnie 8 lat związana z T-Mobile, gdzie była odpowiedzialna za zarządzanie od strony zakupowej różnymi kategoriami marketingowymi, w tym obszarem badań marketingowych. W chwili obecnej w Grupie Żywiec wykorzystuje poprzednio zdobyte doświadczenie, będąc odpowiedzialna również między innymi za badania. Absolwentka Szkoły Głównej Handlowej, wyznawczyni zasady, że każdy problem da się rozwiązać.

Mariusz Gerałtowski
prezes zarządu
PSMIL

Urodzony na Podlasiu, absolwent MBA z ponad 20-letnim doświadczeniem w zakupach korporacyjnych (P&G, Pepsico, GSK, Novartis). Przez 8 lat pracował w Szwajcarii, kierując zakupami na poziomie regionu (Emerging Growth Markets, Europe) oraz globalnym. Budował globalne strategie dla kategorii zakupowych z rocznymi wydatkami rzędu 2 mld USD, realizował roczne budżety oszczędnościowe do 200 mln USD.

Współtwórca globalnej strategii zakupowej dla funkcji liczącej ponad tysiąc pracowników. Twórca globalnej strategii innowacji oraz innowacyjnych procesów zakupowych. Głęboko przekonany, że dostawcy mogą być źródłem przewagi konkurencyjnej przy odpowiednim dostosowaniu procesów zakupowych i przez zdobywanie nowych kwalifikacji.

Od 2016 roku, jako prezes Polskiego Stowarzyszenia Menedżerów Logistyki i Zakupów, wraz z zespołami PSML i parterami Stowarzyszenia, realizuje misję przekształcenia Polski w centrum kompetencji łańcucha dostaw na skalę Europy w wymiarze kompetencji (np. www.ttypyoung100.pl) i w praktyce (np. „Kolej na Polskę”).

Grażyna Grot-Duziak
regional MICE director – CE
Weco-Travel

Członek zarządu Weco-Travel w Polsce oraz regionalny dyrektor MICE na rynki: Polska, Rumunia, Czechy i Węgry.

Posiada ponad 35-letnie doświadczenie zawodowe. Od 1998 roku związana z Weco-Travel. Aktywnie działa w polskich oraz międzynarodowych stowarzyszeniach i organizacjach branżowych, m.in. w sekcji MICE Radius Travel, Stowarzyszeniu Organizatorów Incentive Travel (Komisja Etyki), uczestniczy poza tym w Dialogu Branżowym SAR-PSMIL (projekt „Dobry Przetarg”) oraz konsultacjach dotyczących nowej ustawy o imprezach turystycznych, prowadzonych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki (z ramienia IATA i SOIT).

Chętnie też odpowiada na zaproszenia do dyskusji w panelach eksperckich, np. w cyklicznych wydawnictwach Travel Bidder.

Nominowana do nagrody miesięcznika MICE – Osobowość Roku 2015 oraz TOP 12 MP Power 2016.

Zawodowo, ale też prywatnie kocha podróże, lubi odkrywać nowe miejsca, przyglądać się życiu ludzi i obserwować, jak geopolityka zmienia charakter miejsc.

Andrzej Grzywaczewski
CEE Insight Manager

Podsumowanie kariery: od momentu dołączenia do GSK CH w 2004 roku pracował jako kierownik ds. badań rynku, wspierając polski zespół marketingu i sprzedaży w poszukiwaniu w różnych źródłach informacji o rynku. Po utworzeniu zespołu Global Insight został powołany do roli CEE Insight Manager.

Wcześniej był kierownikiem działu wiedzy konsumenckiej CEE i Nordics w Masterfoods (MARS Inc.), odpowiedzialnym za zespół regionalny Insight w dziedzinie przekąsek i karmy dla zwierząt.

Swoją karierę zawodową rozpoczął w branży konsultingowej. Jako konsultant i kierownik projektu zdobył doświadczenie w pracy w różnych rodzajach branży FMCG i przetwórczej w obszarach sprzedaży, marketingu i zarządzania ogólnego.

Ukończył Politechnikę Warszawską, posiada dyplomy MBA Uniwersytetu Illinois i Uniwersytetu Warszawskiego.

Szymon Gutkowski
prezes zarządu
SAR

Jeden z założycieli i współwłaścicieli Grupy Corporate Profiles DDB, której dynamiczny rozwój pozwolił na stworzenie grupy firm skupionych wokół obecnego DDB&tribal Warszawa. Grupa ta tworzy obecnie jeden z największych zespołów specjalistów działających w branży marketingu i reklamy w Polsce i zatrudnia ponad 300 osób.

Pod jego kierownictwem agencja DDB&tribal cztery razy z rzędu zdobyła w ostatnich latach tytuł Najbardziej Efektywnej Agencji Reklamowej roku w konkursie EFFIE i trzy razy z rzędu Najbardziej Kreatywnej Agencji w Polsce w konkursie KTR.

Jest jednym z pierwszych strategów marketingowych, współtwórcą koncepcji wielu marek i ich strategii marketingowych w kraju oraz zagranicą, ekspertem w zakresie usług finansowych, mediów, telekomunikacji, FMCG i retail, członkiem Rady Założycieli Fundacji Marka dla Polski, przewodniczącym Rady Fundacji Projekt: Polska, członkiem Rady Kaspi Banku oraz Client Advisory Board Facebook w Polsce.

Magdalena Heinrich-Galińska
procurement manager
AstraZeneca Pharma Poland Sp. z o.o.

Ekspert zakupowy z ponad 16-letnim doświadczeniem, z czego 14 lat w obszarze farmacji. Odpowiedzialna za nieprodukcyjne kategorie zakupowe takie jak m.in. HR, usługi profesjonalne, eventy, podróże służbowe, IT, flota, nieruchomości i utrzymanie, usługi marketingowe, badania kliniczne. Ekspert branżowy w obszarze eventów i podróży służbowych. Laureatka nagrody MP Power Awards w kategorii Meeting Planner w Dziale Zakupów (2016). Kilkakrotnie nominowana w konkursie „Osobowość Roku Branży MICE”. Jurorka w konkursie Effie (2017). Liderka grupy roboczej obszaru eventowego. Członkini Polskiego Stowarzyszenia Menadżerów Logistyki i Zakupów.”

Joanna Jabłońska
dyrektor sprzedaży i marketingu
Activezone s.c.

Dyrektor sprzedaży i marketingu z ponad 15-letnim doświadczeniem w zakresie organizacji incentive travel oraz eventów. Organizatorka, podróżniczka, sportowiec. Absolwentka Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie z tytułem doktora pedagogiki sportu i zagadnień związanych z szeroko rozumianym fair play. Członek Komisji Etyki Stowarzyszenia Organizatorów Incentive Travel (SOIT). Głęboko przekonana, że incentive travel może być doskonałym narzędziem motywowania i zarządzania zespołami, aktywowania i poszerzania perspektyw pracowników, wyznaczania ambitnych celów i zapoznawania z różnorodnością świata, a także integracji i wspierania rozwoju osobistego uczestników. Zwolenniczka i propagatorka wykorzystywania nowoczesnych metod organizacyjnych i najnowszych osiągnięć technologicznych. W relacjach biznesowych kładzie nacisk na budowanie dobrych i uczciwych relacji biznesowych z partnerami i zasadę win-win. Aktywnie zaangażowana w wypracowanie dobrych praktyk przetargowych. Współzałożycielka spółki Activezone, która z powodzeniem działa na rynku incentive od ponad 14 lat.

Tomasz Jędrkiewicz

Badaniami rynku zajmuje się od 1994 roku – wystarczająco długo by poznać proces badawczy i zakupowy każdej ze stron. Na początku kariery badacz jakościowy, następnie strateg reklamowy. Wrócił do agencji, gdzie zajął się tworzeniem i rozwojem narzędzi badawczych. Od 2013 roku pracuje „po stronie klienta”, kierując działem badań w jednej z wiodących firm telekomunikacyjnych.

Anna Karczmarczuk
prezes zarządu
Ipsos w Polsce

Absolwentka Instytutu Stosunków Międzynarodowych na Uniwersytecie Warszawskim. Z branżą badawczą związana od 1993 roku, niemal od początku jej istnienia w Polsce. Zdobywała doświadczenie zarówno po stronie agencji badawczej (CASE, TNS OBOP, TNS Polska), jak i po stronie klienta (PTC Era). Realizowała projekty dla rozmaitych branż, wspierając decyzje biznesowe podejmowane przez klientów. Najbliższe jej zawodowemu sercu jest badawcze wsparcie dla rozwoju marek. Aktywnie działa w organizacjach branżowych, jest członkiem zarządu OFBOR-u, należy do PTBRiO i ESOMAR-u. Miłośniczka koni, w wolnym czasie towarzysząca dorastającej córce w wyczynowym uprawianiu jeździectwa.

Paweł Kastory

CEO

Grupa Corporate Profiles DDB

Współzałożyciel jednej z pierwszych agencji reklamowych w Polsce Corporate Profiles (1991), której dynamiczny rozwój pozwolił na stworzenie grupy firm skupionych wokół dzisiejszego DDB&tribal. Wspomniana grupa, złożona z firm BNA (branding), CPC (doradztwo w zakresie marketingu), DDB&tribal (agencja reklamowa), Gutenberg Networks (produkcja reklamowa broadcast, digital i print), OMG (grupa domów mediowych), tworzy jeden z największych zespołów działających w branży marketingu i reklamy w Polsce. Do jej obecnych klientów należą między innymi: Grupa Allegro, Huawei (Polska, Nordic & CEE), Kaspi Bank w Kazachstanie, McDonald's Polska, Tchibo, Unilever, Volkswagen Group (Seat/Porsche).

Członek Stowarzyszenia Komunikacji Marketingowej SAR, Polskiej Rady Biznesu oraz Rady Fundacji Ronalda McDonalda. Wiceprzewodniczący Rady Powierniczej Muzeum Narodowego w Warszawie oraz przewodniczący zarządu Stowarzyszenia Przyjaciele MNW.

Uhonorowany Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz tytułami: Człowiek Reklamy Briefu 2012, AdMan 2012 (Press), Guru Polskiej Reklamy 2007 (Home & Market), Człowieka Roku 2004 Polskiego Przemysłu Mediowego i Reklamowego.

Agnieszka Kołodziejczak

indirect procurement manager

Lotte Wedel

Absolwentka SGGW i SGH w Warszawie.

Członek zespołu ekspertów Dialogu Branżowego SAR-PSML, bierze udział w pracach grupy: agencje full service.

Od 13 lat związana z branżą FMCG, od 7 lat odpowiada za zakupy usług indirect, w tym usług marketingowych, a także za opracowywanie i wdrażanie optymalnych modeli zakupu w obszarze BTL oraz ATL w oparciu o najlepsze praktyki rynkowe. Posiada wiedzę z zakresu zarządzania kategorią, tworzenia strategii zakupowych oraz zarządzania dostawcami. W pracy stawia nacisk na budowanie profesjonalnych relacji biznesowych z partnerami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi.

Marta Kozłowska
indirect procurement director CE
Mars Transversal Team

Posiada ponad 15-letnie doświadczenie zawodowe, głównie związane z działem zakupów w firmie Mars. Wiele lat wspierała zakupy usług marketingowych w Polsce i krajach Europy Centralnej, gdzie przeprowadziła szereg przetargów agencji mediowych, konsolidując budżety Mars i Wrigley. Obecnie jest dyrektorem zakupów indirect na Europę Centralną w firmie Mars/Wrigley.

Członek jury Effie 2015 i 2017, prelegent na konferencjach dotyczących współpracy klientów z agencjami. Aktywnie zaangażowana w wypracowanie dobrych praktyk przetargowych.

Magda Krejpcio
new business manager
Peppermint Warszawa Sp. z o.o.

Z branżą reklamową związana od ponad 6 lat. Odpowiada za pozyskiwanie nowych klientów, koordynację procesów przetargowych oraz realizację planów sprzedażowych, negocjacje warunków współpracy i podpisywanie umów. Członek zespołu ekspertów Dialogu Branżowego SAR-PSMIL, bierze udział w pracach grupy Digital. Absolwentka Wydziału Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji na Uniwersytecie Warszawskim.

Agata Królak
kierownik ds. kategorii marketingowej
Żywiec Sprzedaż i Dystrybucja Sp. z o.o.

Kupiec z 17-letnim stażem i bogatym doświadczeniem w sourcingu i zakupach NPR, zarówno materiałów reklamowych (gadżety, tekstylia, chłodziarki, parasole i meble ogrodowe), jak i usług marketingowych z obszaru ATL, BTL, event i sponsoring, brand design i brand PR.

W latach 2008–2010 zaangażowana na poziomie globalnym w prace zakupowe międzynarodowego zespołu (Heineken Purchasing Team) dla kategorii chłodziarek i parasoli.

Od 6 lat odpowiedzialna za partnerską współpracę od strony zakupowej i negocjacje warunków handlowych z agencjami kreatywnymi, digitalowymi, eventowymi, projektowymi, PR-owymi, domami produkcyjnymi oraz domami mediowymi obsługującymi marki piwne Grupy Żywiec, z którą związana jest od 1997 roku.

Pierwsze doświadczenia zawodowe zdobywała w Coca-Cola Bottlers w dziale obsługi klienta oraz w Benckiser SA na stanowisku asystentki dyrektora sprzedaży i marketingu.

Robert Kruk

marketing services procurement head
Polpharma Group

Ekspert w obszarze zakupów marketingowych. Związany z branżą farmaceutyczną, a wcześniej telekomunikacyjną. Ma 15 lat doświadczenia w zakupach i 10 lat w marketingu w międzynarodowych firmach. Brał udział w wielu międzynarodowych projektach zakupowych. Jako trener przeprowadził wiele szkoleń i warsztatów z zakresu zakupów (w szczególności: negocjacje w zakupach usług, zakupy subiektywne, budowanie długofalowych relacji z dostawcami). Juror w konkursie Effie. Współautor podręcznika dla zakupowców Klucz do zakupów w firmie. Od praktyków dla praktyków oraz współautor Białej Księgi Branży Komunikacji Marketingowej. Mentor w programie Top Young 100.

Krzysztof B. Kruszewski

CEO
Kantar Poland

Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, następnie wykładowca na Wydziale Filozofii i Socjologii UW oraz na Wydziale Psychologii UW. Od roku 1989 w branży konsultingu i badań marketingowych. Zajmował między innymi takie pozycje jak CEO Millward Brown Poland oraz prezes TNS Polska; CEO Millward Brown w regionie Centralnej i Wschodniej Europy, Skandynawii, Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej; CEO Millward Brown Qual w regionie Europy Kontynentalnej, UK i Irlandii; Global R&D Director Millward Brown Qual. Od 2014 CEO Kantar Polska. Członek ESOMAR. W latach 2001–2005 prezes Rady Reklamy. Zdobywca 6. pozycji w rankingu polskich przedsiębiorców dwudziestolecia 1998–2008 Rzeczypospolitej. Równoległe do pracy w dziedzinie badań i doradztwa jest zawodnikiem grupy powszechnej sekcji strzeleckiej CWKS Legia Warszawa, instruktorem strzelectwa bojowego i sportowego, sędzią 3. klasy Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego, instruktorem samoobrony, wieloletnim członkiem Stowarzyszenia Krav Maga Polska, członkiem zarządu i master instructorem w Self Protection Shooting Academy, odpowiedzialnym za rozwój systemów treningowych, oraz szkoleniowcem prowadzącym zajęcia dla przedstawicieli segmentu mundurowego oraz cywilnych użytkowników broni palnej. Twórca podręczników i filmów szkoleniowych w zakresie walki wręcz oraz użycia broni palnej w bliskim kontakcie (Close Quarter Combat), działający na pograniczu rynków Polski i Izraela.

Olga Krzemińska-Zasadzka

managing director

Agencja Power – Event Incentive Conference Sport

Założycielka i dyrektor zarządzająca powstałej w 1997 roku agencji eventowej Power (także PowerSport i DMC Poland), wiceprezes Stowarzyszenia Branży Eventowej, członek Stowarzyszenia Konferencje i Kongresy w Polsce, Stowarzyszenia Organizatorów Incentive Travel, a także Society for Incentive Travel Excellence.

Entuzjastka sportu, podróży i aktywności w każdym wydaniu: od narciarstwa i snowboardu, poprzez nurkowanie, windsurfing i kitesurfing, na off-roadzie i squashu kończąc. Razem z zespołem pasjonatów organizuje wyjazdy incentive, szkolenia, imprezy sportowe, prestiżowe gale, konferencje i kongresy na terenie całej Polski i poza granicami kraju.

Agencja Power zajmuje czołowe miejsce na polskiej scenie eventowej. Wcześniej zajmowała się wyjazdami zagranicznymi dla klientów indywidualnych (od 1997 roku). Współpracując z takimi markami jak Coca-Cola, Polkomtel czy Shell oraz poprzez aktywny udział w licznych organizacjach branżowych, znacząco wpłynęła na rozwój branży eventowej w Polsce. Jej działalność była wielokrotnie nagradzana, m.in. nagrodami: Solidna Firma, Prokom/Polzak Firma Roku czy Polish Product, MP Power Awards. W 2017 roku zasiadała w kapitule międzynarodowego konkursu Eventex Awards.

Grzegorz Krzemień

prezes zarządu

GoldenSubmarine

Na co dzień stoi za sterami GoldenSubmarine – polskiej, niezależnej agencji interaktywnej wielokrotnie nagradzanej przez przedstawicieli branży reklamowej. Zdobytą przez lata wiedzę dzieli się nie tylko z największymi firmami w Polsce, ale również ze wszystkimi, którzy szukają skutecznych sposobów wykorzystania Internetu w biznesie. Grzegorz jest prelegentem branżowych konferencji oraz wykładowcą na Akademii Leona Koźmińskiego. Jest przewodniczącym Branżowej Rady ds. Kompetencji IAB Polska, zajmującej się m.in. standardami kompetencji e-marketingowych, w tym certyfikacją DIMAQ. Podczas gali MIXX Awards 2018 odebrał nagrodę specjalną IAB za całokształt dotychczasowych dokonań. Autor książki – Własna firma krok po kroku (MT Biznes, Warszawa 2019).

Jacek Kulczycki

CEO

Studio Filmowe OTO Sp. z o.o.

Właściciel największego, prywatnego polskiego holdingu produkcji filmowej, w którego skład wchodzi: Studio Filmowe OTO, Studio Produkcyjne ORKA, Cafe Ole Studio Dźwiękowe, Espresso. W 1981 roku ukończył studia na Wydziale Reżyserii PWSFTViT w Łodzi. Reżyser, producent filmowy: „Endrju” (2014), „Ach śpij kochanie” (2017); laureat nagród filmowych: „Pięta nie odchodź” – nagroda „Perspektywa” im. Janusza „Kuby” Morgensterna (2014); współproducent wielu filmów fabularnych i dokumentalnych: „Kołysanka” (2010), „80 milionów” (2011), „Być jak Kazimierz Deyna” (2012), „Ambassada” (2013), „Fotograf” (2014), „Karbala” (2015), „Sługi Boże” (2016), „Człowiek z magicznym pudełkiem” (2017), „Amok” (2017). Studio Filmowe OTO, największa firma w grupie OTO Film, od 26 lat jest liderem w produkcji spotów reklamowych.

Maciej Ledzion

partner/business development director
endorfina events

Od 2009 roku z powodzeniem prowadzi własną agencję – endorfina events, którą założył wspólnie z Agnieszką Sołtysiak. Endorfina events tylko w 2016 roku uzyskała tytuł Agencji Eventowej Roku (wg badania satysfakcji klientów i redakcji Media i Marketing Polska) oraz uznanie w konkursach: KTR, Golden Arrow, MP Power Awards. Absolwent wydziału zarządzania Szkoły Głównej Handlowej. Pierwsze doświadczenia w branży zdobywał w 2004 roku jako marketing manager turnieju tenisowego J&S Cup – jednego z największych eventów w Polsce i TOP 20 na świecie. Odpowiadał także za strategię marketingową marki Ballantine’s w Pernod Ricard. Pracował w branży reklamowej, eventowej, PR oraz interaktywnej jako specjalista w obszarze sprzedaży i rozwoju. Aktywny uczestnik prac Klubu Agencji Eventowych przy SAR na rzecz rozwoju branży eventów. Interesuje się architekturą nowoczesną i boksem. Podróżuje kilka razy w roku. Pasjonują go nowoczesne technologie.

Alina Lempa

prezes zarządu IQS Sp. z o.o.
członek zarządu OFBOR

Z wykształcenia, zamiłowania i ponad 25-letniego doświadczenia zawodowego – marketingowiec i manager, zarządzający poprzez cele i zadania, ale silnie ceniący aspekt ludzki w funkcjonowaniu każdej organizacji. W latach 1993–2009 pracowała w różnych branżach i segmentach rynku, ale zawsze po stronie klienta, m.in. w Unilever i PepsiCo. Od 2009 roku zarządza agencją badawczą IQS, jest także jej współwłaścicielem.

W latach 2010–2013 zasiadała w zarządzie OFBOR i od 2017 ponownie jest jego członkiem, a od prawie 10 lat należy do prestiżowej międzynarodowej organizacji YPO, zrzeszającej liderów i menadżerów biznesu z całego świata.

Małgorzata Leniarska

DRAGON ROUGE

Partnerka Zarządzająca międzynarodowej agencji brandingowej Dragon Rouge, którą założyła w Polsce i prowadzi od ponad 20 lat. Doświadczenie po stronie Klienta zdobywała w Colgate-Palmolive. Ekspertka i pasjonatka branding. Pracowała dla wielu międzynarodowych i lokalnych marek w Polsce, Rosji, Turcji i innych krajach Europy Centralnej. Doradzała Zarządom WSiP i PGNiG przy wejściu na giełdę. Uczestniczyła w projektach nagrodzonych w międzynarodowych konkursach jak Transform Awards, Rebrand 100, Brand Identity Grand Prix, Pentawards oraz KTR i Effie w Polsce. Jest V-ce Prezeską European Packaging Design Association (epda). Przez wiele lat Członkini Zarządu SAR, jedna z inicjatorek utworzenia Klubu Brand Design w Polsce. Wykładała w Szkole Strategii Marki, szkole Brand Design i na Wydziale Wzornictwa ASP w Warszawie. Mentorka w programie Biznes w Kobięcych Rękach. Jurorka red dot, Brand Identity Grand Prix w Mediolanie, KTR i wielu innych polskich konkursów kreatywnych. Absolwentka Kulturoznawstwa na Uniwersytecie Warszawskim i MBA Akademii Leona Koźmińskiego.

Katarzyna Łakińskaprezes
V&P Group

Posiada 30 lat doświadczenia w branży marketingowej – zaczynała we Francji. Od lat 90. w ramach V&P budowała strategie marketingowe dla wchodzących do Polski koncernów, takich jak: Reemstma, Beiersdorf, Hochland, Bestfood-Unilever. V&P to pierwsza polska niezależna agencja full service 360°, będąca w czołówce agencji marketingowych w Polsce, z rozwiniętym działem digital, a ostatnio specjalizująca się w retailu. V&P Group (Vision & People) to 100 profesjonalistów z ideą dostarczania skutecznych rozwiązań „we add value”. Grupa ma biura w Poznaniu, Warszawie i Krakowie oraz firmę partnerską w Los Angeles/USA.

Wykształcenie: UAM w Poznaniu, historia sztuki, certyfikat IFG.

Doświadczenie: założyciel V&P (1991), prezes zarządu V&P Group (2000): V&P (agencja marketingu 360), interactive systems (systemy sprzedaży i programy lojalnościowe), OKIA (brand experience-eventy), ISA (brand design), OPCOM.

Ponadto: członek: RN w SAR, Rady Firm Rodzinnych w Konfederacji Lewiatan, IAA i wielokrotny juror w Effie oraz członek Komisji Etyki Reklamy, przewodnicząca RN Stowarzyszenia Firm Rodzinnych FBN Poland; uznana jedną z 50 Najbardziej Wpływowych Kobiet Polskiej Reklamy (2008).

Maciej Maciantowiczprezes zarządu
Dynamo Film, Delapost

Absolwent katowickiej szkoły filmowej. Z branżą produkcji filmowej związany od kilkunastu lat. Posiada wieloletnie doświadczenie jako producent. Współpracował z największymi studiami filmowymi i domami produkcyjnymi, takimi jak: Opus Film, Stilking Film czy Tango Production.

W 2004 roku założył dom produkcyjny Dynamo Film, a trzy lata później studio postprodukcji Delapost, tworząc tym samym niezależny kombinat oferujący w pełni profesjonalną, kompleksową obsługę projektów. Prywatnie pasjonat fotografii.

Małgorzata Maciaszek

ekspertka w Dialogu Branżowym w grupie Branding
new business development director

Od 10 lat związana z branżą brand design. Pracowała w czołowych firmach polskich i międzynarodowych, gdzie jej główne zadania to m.in.: budowanie długofalowej strategii w obszarze pozyskiwania i obsługi klienta, koordynacja współpracy z kluczowymi klientami, nadzór prac studia projektowego, detektowanie marketingowych potrzeb klientów, doradztwo w zakresie przygotowania briefu oraz rozwiązań marketingowych, przeprowadzanie audytu marek i opakowań na rzecz liderów rynku FMCG, działania public relations.

Stanisław Mencwel

managing director
CPC Brand Consultants

Absolwent psychologii UW. W latach 1997–2003 pracował w SMG/KRC Brown jako badacz jakościowy i szef zespołu badawczego. W latach 2003–2007 zarządzał działem badań jakościowych w Millward Brown Barcelona. Od 2008 roku zarządza firmą CPC Brand Consultants specjalizującą się w strategii marki. Prelegent licznych konferencji branży marketingowej i badawczej.

Eliza Misiecka

dyrektor generalny
Genesis PR

Doktor nauk humanistycznych, założycielka i szef agencji Genesis PR, od 1994 roku w branży PR. Specjalizuje się w PR korporacyjnym, finansowym, zarządzaniu komunikacją kryzysową oraz w relacjach inwestorskich. Prowadziła ponad 500 długoterminowych kampanii PR na rzecz firm prywatnych i instytucji publicznych. Wykłada na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie oraz w Instytucie Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1999–2006 dyrektor działu korporacyjno-finansowego, a następnie dyrektor strategiczny w agencji Rowland Communications. Wcześniej przez 5 lat gromadziła doświadczenie w agencji PR Profile.

Absolwentka Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego. Ukończyła także studia podyplomowe na Wydziale Psychologii UW oraz studia doktoranckie w Kolegium Zarządzania i Finansów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Tytuł doktora nauk humanistycznych uzyskała na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, pod kierunkiem prof. dr. hab. Jerzego Olędzkiego.

Graznieff Moes

producent
Bomaye

26 lat pracy jako producent, w tym 10 lat jako head of Production Department Grey Worldwide, 2 lata head of production PZL.

Ewa Nikić

producent
Bomaye

17 lat doświadczenia jako producent/kierownik produkcji, w tym szef Działu Produkcji Fabularnych TVN oraz szef produkcji Chimney Poland.

Sebastian Oprządek

prezes zarządu, dyrektor obsługi klienta
El Padre

Magister Akademii Ekonomicznej w Krakowie (specjalność marketing), absolwent studiów podyplomowych UW (psychologia zachowań rynkowych). Współzałożyciel firmy Eskadra zajmującej się szkoleniami, marketingiem i eventami. W latach 2005–2009 prezes zarządu Grupy Eskadra – lidera holdingu, w skład którego wchodziły spółki Opcom Grupa Eskadra, Eskadra Publica, Eskadra Events, Eskadra Advertising, Grupa Eskadra. Od 2010 roku do chwili obecnej współwłaściciel, prezes zarządu i dyrektor obsługi klienta agencji El Padre specjalizującej się w realizacji projektów event marketingowych. Współtwórca kampanii dla topowych klientów i laureat nagród: Złota Strzała, Boomerang, Golden Arrow, Złote Spinacze, Globes Award, MP Power. Zdobywca wraz z zespołem nagrody Agencja Marketingu Zintegrowanego oraz wyróżnienia Agencja Eventowa 2016, członek jury konkursu KTR, laureat statuetki MP Power Awards 2012 w kategorii agencja eventowa oraz nagrody Osobowość Roku MICE Poland 2015 w kategorii organizator. W latach 2015–2017 członek zarządu Klubu Agencji Eventowych (KAE), od 2017 roku pełniący funkcję prezesa KAE.

Piotr Piętka
prezes
Publicis Media Polska

Rozpoczął karierę w branży marketingowej w 1996 roku. Od 2004 roku pełnił funkcję członka zarządu, a w 2013 objął stanowisko prezesa Starcom Mediavest Group (SMG). Odpowiadał za przeobrażenie SMG w agencję oferującą najnowocześniejsze, digitalowe, technologiczne i poparte najlepszą na rynku analityką rozwiązania komunikacji marketingowej, dopasowane do potrzeb biznesowych klientów. Od 2016 roku jest CEO Publicis Media w Polsce, do której należą m.in.: agencje Starcom, Zenith, Spark Foundry, Blue 449, Performics oraz LiquidThread. Zasiadał w jury Effie i Mixx Awards. Jest członkiem Rady Programowej XI edycji Forum IAB.

Mariusz Pleban
CEO
Multi Communications

Właściciel i prezes Multi Communications, jednej z najbardziej doświadczonych polskich agencji public relations i event marketing. Przez 8 lat był wiceprezesem i członkiem Rady Związku Firm Public Relations. Sprawował też funkcję wiceprezesa zarządu Klubu Agencji Eventowych działającego w ramach SAR.

Prowadzi zajęcia w ramach London School of Public Relations. Gościnnie wykłada na Uniwersytecie Warszawskim, na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych.

Z Multi Communications, a tym samym z branżą PR i event marketing jest związany od 1997 roku. W firmie przechodził całą ścieżkę kariery od account managera poprzez partnera zarządzającego aż do właściciela i prezesa w jednej osobie.

Kierowana przez Mariusza Plebana firma zdobyła wiele prestiżowych nagród w swojej branży. Jako jedyna z polskich agencji PR należy do sieci niezależnych agencji Public Relations Global Network.

Krzysztof Pobożniak

prezes
Haxel Events & Incentive Sp. z o.o.

Prezes, założyciel i właściciel Haxel Events & Incentive, członek zarządu SOIT, absolwent Wydziału Handlu Zagranicznego Akademii Ekonomicznej w Krakowie i Uniwersytetu UFCIA w Antwerpii.

Z jasną wizją, dokąd zmierza branża MICE, i pełnym zrozumieniem wyzwań współczesnego biznesu dba, aby Haxel spełniał wysokie standardy wyjątkowo wymagających klientów, m.in. z sektora ubezpieczeń, auto-moto, finansów, bankowości i FMCG.

Działająca od 1991 roku firma Haxel specjalizuje się w organizowaniu eventów, konferencji i wyjazdów motywacyjnych na całym świecie, w tym także w Polsce. Do tej pory zrealizowała wyjazdy do 120 krajów, a największa grupa wyjazdowa liczyła ponad 870 osób. Haxel dba nie tylko o wyjątkowy program wyjazdu, ale przykłada również ogromną wagę do komfortu, perfekcyjnej logistyki i odpowiedniej komunikacji.

Uczestnik Dialogu Branżowego – w grupie odpowiedzialnej za wytyczne dla kategorii: incentive travel.

Daria Sacha

managing partner
MEC

Z branżą mediową związana od 16 lat. Jako managing partner MediaComu odpowiadała kolejno za client service, ofertę handlową, optymalizację warunków zakupu, negocjacje oraz finanse. W roku 2015 dołączyła do zespołu MEC jako partner zarządzający odpowiedzialny za finanse firmy oraz konkurencyjność oferty handlowej dla reklamodawców.

Od lat jest zaangażowana w inicjatywy branżowe, głównie w ramach SAR i IAA.

Zofia Sanejko

wiceprezes zarządu UM

chief commercial officer Grupy IPG Mediabrands Polska

Z grupą IPG związana od 1993 roku: wcześniej na stanowisku dyrektora buyingu agencji reklamowej McCann Erickson, po utworzeniu w 1999 roku Domu Mediowego Universal McCann na stanowisku członka zarządu spółki, a następnie wiceprezesa spółki. Współtworzyła również pierwszą na polskim rynku grupę negocjacyjną Magna Global Polska i od samego początku jej funkcjonowania uczestniczy w zarządzaniu tą spółką. Obecnie jest członkiem zarządu Magna Global Polska.

W grupie IPG Mediabrands nadzoruje głównie proces kupowania mediów, negocjacji kontraktów oraz rozwijania nowych modeli współpracy biznesowej. Negocjowała kontrakty mediowe, reprezentując największe budżety reklamowe na polskim rynku. Zasiadała w zarządzie, a następnie w radzie nadzorczej Stowarzyszenia Komunikacji Marketingowej SAR.

Członek Komitetu Organizacyjnego pierwszego Innovation AD (dawniej Media Trendy) w 2015 roku.

Od kilku lat współpracuje jako konsultant ze szkołą negocjacji House of Skills.

Od początku istnienia Komisji Etyki Reklamy zasiada w składzie arbitrów.

Absolwentka Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Kacper Sawicki

executive producer

Papaya Films

Szef Papaya Films, absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi. Zdobył doświadczenie, wiedzę i wyrobił etykę zawodową, stawiając pierwsze kroki w produkcji w MTV Europe. W 2006 roku założył Papaya Films – niezależny dom produkcyjny, specjalizujący się w tworzeniu reklam i teledysków, tworzący też wiele kampanii społecznych. Swoje produkcje realizuje na całym świecie, prowadząc równocześnie biuro w Warszawie, Londynie i Nowym Jorku. Papaya wielokrotnie była nagradzana w konkursach lokalnych oraz międzynarodowych, Dom Produkcji Roku KTR 2012, 2016 oraz 2017.

Tomasz Sąsiadek
client service director
Bluerank Sp. z o.o.

Z branżą internetową związany od ponad 11 lat. Doświadczenie zawodowe zdobywał m.in. w Digital One, Hypermedia Isobar oraz Bluerank. Jego główne kompetencje to kompleksowe planowanie i zarządzanie działaniami e-marketingowymi, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów SEM i digital analytics, prowadzonymi dla kluczowych klientów Bluerank, m.in.: Deutsche Bank, DOZ, Inter Cars, Leroy Merlin, mBank, Mitsubishi, Orange. Jako client service director współodpowiedzialny za sukces Bluerank, agencji uznanej przez Google za najlepszą agencję SEM w regionie EMEA w konkursie Google Premier Partners Awards 2016 oraz uznanej za najlepszą agencję w kategorii Best Large Integrated Search Agency w konkursie European Search Awards 2017.

Absolwent International Faculty of Engineering na Politechnice Łódzkiej.

Członek zespołu ekspertów Dialogu Branżowego SAR-PSMIL, biorący udział w pracach grupy Digital.

Anna Serwacińska
dyrektor biura zakupów
Provident Polska SA

Rozpoczęła przygodę z zakupami w 2003 roku w międzynarodowej korporacji FMCG Danone Polska, by przez Unilever, P4 Sp. z o.o., Pernod Ricard (producenta wódki Wyborowa), dotrzeć do Provident Polska, instytucji finansowej, która jest liderem na rynku pożyczek gotówkowych.

Praktyk zakupowy, z wielką pasją poszukująca nowych rozwiązań i usprawnień zarówno procesowych, jak i technologicznych. Ze szczególną pasją do zakupów z kategorii marketingowych, hołdująca zasadzie, że jakość i merytoryka zakupu ma większe znaczenie niż cena.

Sławomir Skowerski
head of copywriting
GoldenSubmarine

Od zawsze słowny facet. Kilkanaście lat doświadczenia w pisaniu. Lubi opowiadać bajki albo mówiąc bardziej reklamowo, tworzyć storytelling marek i produktów. W Agencji odpowiada za podnoszenie jakości copywritingu, tworzenie kreacji i realizację kampanii dla kluczowych Klientów z sektora finansów i bankowości, FMCG, telekomunikacji czy farmaceutycznego. Często z powodzeniem – dzięki czemu na Agencyjnej półce zobaczyć można nagrody i nominacje w konkursach marketingowych: Effie Awards, Mixx Awards, Kreatura czy Golden Arrow. Regularnie popisuje się w artykułach i tworzy analizy do branżowych magazynów i raportów, reprezentuje Agencję na rozmaitych branżowych eventach i konferencjach, m.in. na Forum IAB. Posiada certyfikat DIMAQ – potwierdzający międzynarodowy standard kwalifikacji digital marketingowych. Zasiada w Komisji Etyki Reklamy, gdzie jako arbiter dba o prawo konsumenta i czuwa nad jakością przekazów treści reklamowych.

Joanna Smolińska
kierownik zakupów

Od początku kariery zawodowej związana z zakupami: początkowo jako kupiec zarządzający kategoriami w sieci handlowej, następnie w zakupach typu indirect w firmach produkcyjnych i usługowych w różnych branżach jako specjalista i menadżer. Ma bogate doświadczenie w realizacji projektów optymalizujących wydatki oraz procesy zakupowe i finansowe, jak również w roli twórcy od podstaw funkcję zakupową w firmie (procesy, procedury, zespół, KPI) oraz lidera wdrażającego zakupowe rozwiązania informatyczne.

Ksenia Smolińska
kierownik zespołu w Biurze Zakupów
PZU SA, PZU Życie SA i PZU CO SA

Od 17 lat związana z Grupą PZU. Ukończyła Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze i Zarządzanie Zasobami Ludzkimi w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego oraz podyplomowe studium ubezpieczeń w Szkole Głównej Handlowej.

Wcześniej odpowiedzialna w obszarze zakupów za kategorie usług marketingowych, usługi doradcze i HR. Aktualnie realizuje projekty z obszaru kategorii administracyjnych. Zaangażowana w optymalizację procesów w ramach synergii zakupowych w Grupie PZU.

Sebastian Stępak
dyrektor zarządzający
MSL WARSAW

Ma blisko 15-letnie doświadczenie w prowadzeniu działań komunikacyjnych w Polsce i na innych rynkach europejskich. Specjalizuje się w komunikacji korporacyjnej, produktowej oraz zarządzaniu sytuacjami kryzysowymi. W ostatnich latach koordynował pracę międzynarodowych zespołów specjalizujących się w zarządzaniu reputacją największych firm IT z czołowych miejsc listy Fortune Top 500, jednocześnie na kilku kluczowych rynkach centralnej i wschodniej Europy. Pracował w największych polskich i sieciowych agencjach PR, a projekty, które współtworzył, zdobyły uznanie w najważniejszych konkursach branży public relations w Polsce i na świecie, między innymi: Złote Spinacze, Sabre Awards czy Golden Drum.

Prowadził działania PR i doradzał komunikacyjnie takim markom jak: nc+, P&G, Unilever, LG Electronics, Samsung, Google, IBM, Microsoft, Allegro, GE Energy, Kingston Technologies, OKI, SanDisk, McAfee, Discovery Networks, Thyssen Krupp, GTECH i wielu innym firmom funkcjonującym praktycznie we wszystkich sektorach gospodarki. Dzisiaj zarządza agencją MSL Warsaw – jedną z dwóch marek koncernu Publicis Groupe w Polsce, specjalizującą się w zarządzaniu reputacją.

Był również jurorem w edycji międzynarodowego festiwalu reklamy Cannes Lions 2015 w kategorii PR oraz zasiadał w kapitule konkursu Sabre Awards.

Jolanta Styrc
procurement partner Polska
GlaxoSmithKline

W zakupach indirect od prawie 10 lat i od zawsze. Rozpoczęła swoją karierę zawodową w branży motoryzacyjnej. Kolejne kroki stawiała w branży FMCG, wspierając Unilever w optymalizacji wydatków i w ostatnim roku współpracy z firmą odpowiadając z wydatki marketingowe w Polsce. W GSK od prawie 5 lat, obecnie obok zarządzania różnymi kategoriami wydatków wspiera zarządy spółek w Polsce w kwestiach zakupowych. Posiada bogate doświadczenie w prowadzeniu procesów przetargowych w różnych obszarach wydatków, zawsze dążąc do optymalnych wyborów dla dostawcy i dla biznesu, który wspiera, a także w obszarze zarządzania zmianą w funkcji zakupowej i obszarach z nią związanych. Absolwentka Ekonomii na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach i European Business Studies na Uniwersytecie Huddersfield w Wielkiej Brytanii. Prywatnie – weekendowa studentka psychologii, pochłonięta tematami zdrowia psychicznego, emocji i rozwoju osobistego.

Członkini zespołu ekspertów Dialogu Branżowego, biorąca udział w pracach grupy PR i Eventy.

Piotr Szaniawski

ekspert zakupów
przedstawiciel strony zakupów w Dialogu Branżowym w grupie Branding

Absolwent Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Międzywydziałowych Studiów Ochrony Środowiska. Specjalizuje się w negocjacjach, zakupach NPR, zakupach marketingowych i zarządzaniu projektami. W przeszłości był lektorem języka angielskiego. Od 15 lat pracuje w dziale zakupów, na początku były to surowce i opakowania. Pracował jako starszy kupiec kategorii NPR Europa Centralna i Południowa w Akzo Nobel Decorative Paints. Interesuje się muzyką i piłką nożną.

Anna Tomczyk

ekspert zakupów
przedstawicielka strony zakupów w Dialogu Branżowym w grupie Branding

Zarządzała kategoriami zakupów w branży FMCG i media. Ekspert zakupów marketingowych, stale poszukująca nowych możliwości optymalizacji i tworzenia wartości dla firmy. Zaangażowana w budowanie dobrych praktyk zakupowych w ramach Dialogu Branżowego SAR-PSMIL. Tworzy i wdraża procesy usprawniające współpracę między biznesem, działami zakupów oraz światem dostawców. W pracy stawia na przejrzystą komunikację i efektywność w działaniu.

Tomasz Tomczyk

digital business expert & manager
prezes zarządu K2 w latach 2013-2019

Absolwent wydziału zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego.

Z K2 Internet był związany od grudnia 2002 roku, od listopada 2013 roku pełnił funkcję prezesa zarządu. Odgrywał kluczową rolę w zarządzaniu spółką oraz aktywnie wspierał i nadzorował działalność wszystkich biznesów z Grupy, wyznaczając kierunki ich rozwoju i współtworząc spójną strategię. Zarządzał i sprawował nadzór nad takimi obszarami jak: relacje inwestorskie, polityka personalna, finanse i administracja. Wcześniej odpowiedzialny był głównie za obsługę i pozyskiwanie nowych klientów. Nadzorował również działalność spółki chmurowej z Grupy K2 – Oktawave Sp. z o.o. W latach 1999–2000 prowadził własną agencję interaktywną. Wcześniej, jak przystało na urodzonego przedsiębiorcę, zdążył zrealizować z sukcesem i sprzedać dochodowe przedsięwzięcie internetowe. Swój wolny czas spędza aktywnie, z dala od zgiełku miast. Lubi nurkowanie i sporty wodne. Stany Zjednoczone zjechał samochodem wszedł i wzdłuż i nadal znajduje tam nieodkryte tereny.

Beata Turska

procurement manager Central and Southern Europe

Beata ma ponad 16 lat doświadczenia w zakupach nieprodukcyjnych zdobywając doświadczenie w wiodących firmach branży FMCG, takich jak Carlsberg i Philip Morris.

Prowadziła szereg projektów zakupowych, wdrażając innowacyjne rozwiązania, kierując się optymalizacją procesów. Jako menedżer w Grupie Polpharma odpowiadała m.in. za zakup mediów, baz danych oraz kreacji i produkcji filmów reklamowych.

Beata posiada również doświadczenie we wdrażaniu najlepszych praktyk zakupowych w krajach CIS, a obecnie w krajach Centralnej i Południowej Europy pełniąc aktualnie funkcję Regionalnego Menedżera Zakupów w Oriflame.

Paweł Tyszkiewiczpełnomocnik zarządu
SAR

W 1987 roku ukończył studia magisterskie w kierunku historia filozofii w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Od stycznia 2003 roku jest pełnomocnikiem zarządu Stowarzyszenia Komunikacji Marketingowej SAR – jednej z największych i najważniejszych polskich organizacji skupiających podmioty szeroko rozumianej branży komunikacji marketingowej. Odpowiedzialny za organizację i rozwój najbardziej prestiżowych konkursów z zakresu reklamy: Konkurs Klubu Twórców Reklamy, Effie, Innovation Award Media Trendy czy Young Creatives.

Od 2005 roku członek zarządu ZKDP, w latach 2007–2009 prezes Rady Reklamy. Od 2010 roku pełni funkcję prezesa Ad Artis Fundacji Sztuki, a od 2011 roku członka zarządu Europejskiego Stowarzyszenia Agencji Komunikacji Marketingowej z siedzibą w Brukseli (The European Association of Communication Agencies – EACA).

Od października 2013 roku jest prezesem Instytutu Badań Outdooru, powstałego z inicjatywy AMS, Clear Channel Poland i Ströer Polska, którego celem jest realizacja i wdrożenie projektu badań nad reklamą zewnętrzną na polskim rynku.

Współtwórca Dialogu Branżowego z ramienia SAR, odpowiedzialny za wsparcie merytoryczne projektu.

Szymon Walkiewicz
członek zarządu
SAR

Absolwent Wydziału Zarządzania na Uniwersytecie Warszawskim. Od prawie 20 lat w branży reklamowej. Inicjator i współzałożyciel agencji marketingu zintegrowanego WALK, gdzie kieruje rozwojem biznesu w nowych obszarach. Były prezes zarządu Klubu Agencji Eventowych, obecnie członek zarządu SAR.

Jego pasją jest event marketing, z którym ma styczność od czasów studenckich.

Od ponad 10 lat podróżuje po świecie z plecakiem, by w wyciszeniu i skupieniu na swoim wnętrzu poszukiwać inspiracji, zjawisk nieoczywistych, objawień i wyzwań. Jest autorem książki „Papua-Nowa Gwinea”, a Lonely Simon to koncept na samotne podróżowanie z plecakiem przez świat.

Mówca, pasjonat, prowokator. Radykał, godzący bezkompromisowość z rzadką przy takich przekonaniach zdolnością znajdowania wspólnego języka z innymi.

Motto życiowe: „The journey is the reward”.

Zuzanna Warowna-Toruńska
dyrektor zarządzający
Ogilvy & Mather

Ponad 15-letnie doświadczenie zawodowe, zarówno po stronie agencji (Ogilvy & Mather, DDB & tribal, BBDO, Lowe G&K), jak i w ramach consultingu marketingowego (Synergy Marketing Partners). Od listopada 2015 roku na stanowisku dyrektora zarządzającego Ogilvy & Mather, wcześniej przez 10 lat pracowała w DDB & tribal, w ostatnim roku zajmując stanowisko COO połączonych struktur. Współtworzyła kampanie i zarządzała projektami dla takich marek jak: Żywiec, Philips, PZU, PKO BP, McDonald's, PLL LOT, dla których wspólnie z zespołem wygrywała nagrody kreatywne oraz Effie.

Członek komitetu Effie (2015, 2017) oraz juror Effie (2016). Członek Client Advisory Board utworzonego przez FB. Prelegent na konferencjach branżowych. Mentor w ramach programu „Technologia w spółnicy”. Aktywnie zaangażowana w pracę nad Kodeksem Dobrych Praktyk Przetargowych, którego celem jest ustalenie najlepszych standardów zakupowych i przetargowych w kategoriach marketingowych.

Małgorzata Węgierek
CEO, Havas Media Group
managing director, Arena

Z branżą mediową związana jest od 1993 roku: przez 14 lat w strukturach WPP w agencji mediowej MEC, gdzie przeszła przez wszystkie szczeble kariery; następnie przez 1,5 roku pracowała jako dyrektor zarządzająca Grupy Burda; w 2010 roku dołączyła do Havas Media Group, gdzie od roku 2013 pełni funkcję CEO.

Na swoim koncie ma sukcesy związane m.in. z wprowadzeniem nowego domu mediowego Arena Media i ukierunkowanej na obsługę marek luksusowych jednostki LuxHub. Jest współautorką sukcesu konferencji branżowej Havas Media Group Conference.

Małgorzata Węgierek jest organizatorem i bywa jurorem konkursów Effie, MixxAwards oraz Innovation AD. Skończyła Wyższą Szkołę Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, otrzymała także dyplom London Business School oraz MBA na Erasmus University of Rotterdam.

Cezary Wilemajtys
CEO
United Partners

Założyciel i prezes agencji United Partners to znany w Polsce twórca innowacyjnych inicjatyw w branży MICE.

Pomysłodawca portalu branżowego meetingplanner.pl, felietonista miesięcznika MICE Poland (2004-2011), członek założyciel Stowarzyszenia Organizatorów Incentive Travel, Meeting Professionals International oddział w Polsce (2010) oraz the Society for Incentive Travel Excellence chapter w Polsce (2015), członek jury konkursów branżowych: Osobowość Roku (2009-2011) i MP Power Awards (2012-obecnie). Prezes the Society for Incentive Travel Excellence chapter Poland (2018-obecnie), wieloletni członek zarządu Stowarzyszenia Organizatorów Incentive Travel (2012-2018). Zdobywca nagród MP Power Awards (2014, 2017), Golden Arrow (2016) i Geparda Biznesu (2017).

Pasjonat fotografii i filmów podróżniczych, twórca podróżniczych videoblogów, w tym z podróży na tropach goryli w równikowym lesie w Rwandzie i do Świętej Dolinie Inków i Machu Picchu w Peru.

Absolwent filologii angielskiej na Uniwersytecie Warszawskim, English Law w Cambridge University i studiów podyplomowych w Kolegium Gospodarki Światowej w SGH.

Marcin Wocial

kierownik ds. zakupów marketingowych i ogólnych
P4

Absolwent 4 uczelni ekonomicznych: AMP IESE, studiów doktoranckich WZ UW, Instytutu Krajów Rozwijających się oraz Alma Mater: WNE UW.

Z branżą telekomunikacyjną i marketingiem związany jest nieprzerwanie od roku 2003. Od 13 lat buduje swoje doświadczenie zakupowe, zajmując się spektrum projektów znacząco wykraczającym poza ramy marketingu, niemniej to właśnie ten obszar działalności przedsiębiorstwa nadal dostarcza mu najwięcej wyzwań i satysfakcji.

Prywatnie pasjonuje się wszelkimi odmianami żeglarstwa, jest gitarzystą w zespole rockowym i dumnym tatą.

Małgorzata Wojtuszek

dyrektor działu zakupów
Provident Polska SA

Od początku kariery związana z branżą marketingową od strony klienta. Bogate doświadczenie w zakupach kategorii marketingowej w Polsce i na wybranych rynkach europejskich zdobywała, organizując szereg postępowań przetargowych, m.in. na usługi brandingowe, agencje full service, agencje PR, eventy, zakup mediów, agencje badawcze. Dla firmy ubezpieczeniowej Warta w 2011 roku kierowała przebiegiem rebrandingu. W latach 2014–2016 zarządzała marketingiem B2B dla firmy Arval (z grupy BNP Paribas), poznając tajniki usług outsourcingowych i kreowania „value proposition” w kategorii flotowej.

Od początku 2017 roku skupiona na zarządzaniu kompleksowo zakupami na rynku polskim, a w kategorii marketingowej we wszystkich oddziałach europejskich grupy International Personal Finance, do której należy Provident Polska.

Absolwentka ekonomii na Uniwersytecie Warszawskim, a także Podyplomowych Studiów Psychologii Zachowań Konsumentów na tejże uczelni. Prywatnie praktykuje jogę, intensywnie zwiedza świat. Jest mężatką i mamą dwóch córek.

Paweł Załona
specjalista ds. badań rynkowych
PKN ORLEN SA

Absolwent Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie, socjolog. Z branżą badań rynkowych związany od 2009 roku. Doświadczenie w realizacji badań zdobywał zarówno po stronie agencji, w GfK Polonia, jak i po stronie klienta. Od roku 2015 jest odpowiedzialny za koordynację projektów badawczych w PKN ORLEN, w tym m.in. badań poświęconych kondycji i wizerunkowi marki, rozwojowi produktów i usług czy efektywności prowadzonych działań promocyjnych i sponsoringowych.

Gosia Zatorska-Trojanowska
managing partner/execiutive producer
Tango Production

W 1993 roku rozpoczęła pracę w Tango Production, a po 10 latach została partnerem i wiceprezesem studia.

Jest absolwentką wydziału prawa, obroniła pracę magisterską z prawa autorskiego. Studiowała także produkcję filmową na Wydziale RiTV na Uniwersytecie Śląskim.

W latach 2007–2008 działała w zarządzie Sekcji Producentów Filmów Reklamowych przy KIPA.

Reprezentuje Tango w międzynarodowych stowarzyszeniach domów produkcyjnych. Regularnie uczestniczy także w branżowych spotkaniach i festiwalach na całym świecie. Otworzyła kilka oddziałów Tango: w Dubaju, Bejrucie, Bangkoku i Lizbonie, za których funkcjonowanie jest odpowiedzialna.

Jest czynnie działającym producentem i szefem produkcji w Tango. Za największe wyzwania w swojej dotychczasowej karierze zawodowej uznaje realizację kampanii „Tyskie 375 lat” oraz produkcję filmów z Zackiem Snyderem i Darrenem Aronofskym.

Andrzej Zawistowskiczłonek zarządu
PSML

Senior international manager z udokumentowanym 30-letnim doświadczeniem w pracy w środowiskach międzynarodowych, tworzący i efektywnie zarządzający zespołami ds. logistyki, dystrybucji, zakupów oraz strategicznych stosunków z dostawcami, na szczeblu lokalnym, regionalnym oraz globalnym. Ma wieloletnią praktykę w kierowaniu ludźmi i zarządzaniu projektami w zakresie global supply chain (koszty produktu, zakupy i zarządzanie relacjami z dostawcami, transport, gospodarka magazynowa, planowanie sprzedaży i produkcji, dystrybucja wyrobów gotowych wraz z pełną obsługą klienta itp.). Zdobył bogate doświadczenie w optymalizacji procesów i wdrażaniu kompleksowych platform informatycznych, m.in.: J.D. Edwards, SAP i Oracle. Wieloletni negocjator, posiadający umiejętności przekonywania i realizacji efektywnych kosztowo optymalnych rozwiązań w kompleksowych i wymagających organizacjach. Pracując ponad 13 lat w jednym z największych światowych koncernów tytoniowych, stworzył od podstaw organizację odpowiedzialną za zarządzanie łańcuchem dostaw w zakładzie produkcyjnym w Polsce, a następnie w centrali koncernu był odpowiedzialny za globalne zakupy w obszarze nieprodukcyjnym. Po powrocie do Polski zbudował jedną z pierwszych w kraju grupę zakupową z udziałem 10 dużych firm i przez kolejne lata był odpowiedzialny za negocjacje globalnych kontraktów w imieniu grupy.

Współtwórca Dialogu Branżowego z ramienia PSML, odpowiedzialny za wsparcie merytoryczne projektu.

Marzanna Zieleniewska

sourcing manager marketing CEE

Ma wieloletnie doświadczenie pracy w zakupach w firmach międzynarodowych. Swoje doświadczenie zdobywała kolejno w Orange Polska na samodzielnych stanowiskach w dziale zakupów marketingowych i rozwiązań dla biznesu, następnie w Jones Lang La Salle na stanowisku regionalnym obsługując regiony IMEA i WE poprzez realizację zakupów kapitałowych dla Procter & Gamble. Była też odpowiedzialna za kategorię marketingową, realizując projekty zakupowe dla działów marketingu i sprzedaży w Provident i IPF Digital. Obecnie kieruje zakupami marketingowymi w regionie Europy Środkowo-Wschodniej w firmie Bayer.

Opracowanie i redakcja tekstów na podstawie spotkań i ustaleń ekspertów w Dialogu Branżowym:

Magdalena Spisak

Recenzenci:

Paweł Tyszkiewicz

Andrzej Zawistowski

Rozdział: Przetarg na Event

Magdalena Heinrich-Galińska

Sebastian Oprządek

Rozdział: Przetarg na PR

Anna Serwacińska

Karolina Borkowska

Rozdział: Przetarg na Full Service

Agnieszka Kołodziejczak

Paweł Kastory

Rozdział: Przetarg na Digital

Marcin Wocial

Tomasz Tomczyk

Rozdział: Przetarg na Produkcję TV

Małgorzata Olczak

Julian Dworak

Rozdział: Przetarg na Incentive Travel

Ksenia Smolińska

Cezary Wilemajtys

Rozdział: Przetarg na Branding

Małgorzata Leniarska

Anna Tomczyk

Piotr Szaniawski

Rozdział: Przetarg na Media

Małgorzata Węgierek

Robert Kruk

Rozdział: Przetarg na Badania

Katarzyna Fiedoruk

Alina Lempa

Tomasz Jędrkiewicz

Copyright © Wszelkie prawa zastrzeżone Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR, Polskie Stowarzyszenie Menedżerów Logistyki i Zakupów PSML.

Zwielokrotnianie całości lub fragmentów niniejszego opracowania (w tym pobieranie ze strony www.dobryprzetarg.com.pl) do użytku osobistego nie wymaga zgody Stowarzyszenia Komunikacji Marketingowej SAR i Polskiego Stowarzyszenia Menedżerów Logistyki i Zakupów PSML.

Kopiowanie, dystrybucja, elektroniczne przetwarzanie i rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszego opracowania w celach komercyjnych i marketingowych, w tym publikowanie treści na bazie niniejszego opracowania, a także prowadzenie w oparciu o nie szkoleń i innych działań edukacyjnych bez zgody Stowarzyszenia Komunikacji Marketingowej SAR i Polskiego Stowarzyszenia Menedżerów Logistyki i Zakupów PSML jest zabronione.

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI – jeśli masz pytania lub potrzebujesz pomocy w przetargu:

Andrzej Zawistowski

Członek Zarządu PSML

[✉ andrzej.zawistowski@psml.pl](mailto:andrzej.zawistowski@psml.pl)[✉ biuro@psml.org.pl](mailto:biuro@psml.org.pl)[✉ www.psml.pl](http://www.psml.pl)**Paweł Tyszkiewicz**

Pełnomocnik Zarządu SAR

[✉ pawel.tyszkiewicz@sar.org.pl](mailto:pawel.tyszkiewicz@sar.org.pl)[✉ office@sar.org.pl](mailto:office@sar.org.pl)[✉ www.sar.org.pl](http://www.sar.org.pl)**Magdalena Spisak**

Procurement Consultant SAR

[✉ magdalena.spisak@sar.org.pl](mailto:magdalena.spisak@sar.org.pl)[✉ office@sar.org.pl](mailto:office@sar.org.pl)[✉ www.sar.org.pl](http://www.sar.org.pl)**WIĘCEJ NA:**[✉ www.dobryprzetarg.com.pl](http://www.dobryprzetarg.com.pl)